

1972 අංක 7 දරන ගෙවල් කුලී පනත

1972

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.
කොළඹ 5, රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන් මිල දී ලබාගත හැක.

මිල : රු. 50.00 යි.

තැපැල් ගාස්තුව : රු.20.00 යි.

එල්. ඩී.—ඔ. 9/71

ගෙවල් කුලී සීමා කිරීම පිළිබඳ නීතිය සංශෝධනය කිරීමේ ඒකාබද්ධ කිරීමේ සඳහා වූ පනතකි.

[අනුමතිය ලැබූ දිනය: 1972 මාර්තු 1]

වර්තමාන පාර්ලිමේන්තුවට රැස් වූ ලංකාවේ නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලයේ අනුකූලයෙන් හා අනුමතිය අනුව හා ඇතිව එහිම බලය ප්‍රකාර අනුමතව ප්‍රකාශවත් මහා රාජ්‍ය විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:—

1. (1) මෙම පනත 1972 අංක 7 දරණ ගෙවල් කුලී පනත යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබිය හැකි ය.

ලැබූ නාමය හා ක්‍රියාත්මක වන දිනය.

(2) මෙම පනතේ 15, 16 හා 17 වන වගන්තිවල විධිවිධාන නොවන අන් විධිවිධාන මෙම පනත ආරම්භ වන දිනයෙහි ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(3) මෙම පනතේ 15, 16 හා 17 වන වගන්තිවල විධිවිධාන ඇමතිවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන ආඥාවකින් නියම කළ හැකි යම් දිනයක සිට ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

2. (1) මේ පනත,—

පනත ක්‍රියාත්මක වීම සහ අදාළ වීම.

(අ) (274 වන අධිකාරය වූ) ගෙවල් කුලී සීමා කිරීමේ පනත එහි 2 වන වගන්තියේ විධිවිධාන කරණකොටගෙන හා එම වගන්තිය යටතේ කරනු ලැබූ යම් නිවේදනයක් කරණ කොට ගෙන, මේ පනත ආරම්භවීමේ දිනයට පෙරාතුවම වලංගු වූ පැවති සෑම ප්‍රදේශයක, හා

(ආ) ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබූ නිවේදනයක් මගින් ඇමති වරයා විසින් මේ පනත ක්‍රියාත්මක විය යුතු ප්‍රදේශයක් වශයෙන් තත්කාලයෙහි ප්‍රකාශිත අන්සෑම ප්‍රදේශයක ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(2) (1) වන උප වගන්තියෙහි (ආ) ඡේදය යටතේ වූ සෑම නිවේදනයකම ඒ නිවේදනය බලපැවැත්වීමේ ආරම්භ වීම යුතු දිනය ඇමතිවරයා විසින් නියම කළ යුතු ය.

(3) ඇමතිවරයා විසින්, ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන ආඥාවක් මගින්, ඒ ආඥාවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි දිනයක පවත්, මේ පනත ක්‍රියාත්මකව පැවති යම් ප්‍රදේශයක හෝ එවැනි යම් ප්‍රදේශයක යම් කොටසක එය ක්‍රියාත්මක වීම තහනම් විය යුතු යයි ප්‍රකාශ කළ හැකි ය.

(4) යම් ප්‍රදේශයක මේ පනත ක්‍රියාත්මකව පවත්නා තාක් කල් බැහැර කළ ස්ථාන නොවන්නා වූ එම ප්‍රදේශයෙහි සියලු ස්ථාන සම්බන්ධයෙන් මේ පනතෙහි විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය; තවද "ස්ථානය" යන වචනය මේ පනතෙහි කවර තැනක යෙදුන ද පද සම්බන්ධයෙන් අන්තර්ජාතික අවශ්‍ය වුවහොත් මිස එය මේ පනත අදාළ වන ස්ථානයක් වශයෙන් තේරුම් ගත යුතු අතර "නිවාස ස්ථානය" සහ "ව්‍යාපාර ස්ථානය" යන යෙදුම් ඒ අනුව තේරුම් ගත යුතු ය.

(5) මේ පනතේ උප ලේඛනයෙහි දැක්වෙන නියෝග මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා බැහැර කළ ස්ථාන විය යුතු ස්ථාන නිශ්චය කිරීමේ කාර්යය සඳහා බල පැවැත්විය යුතු අතර 43 වන වගන්තිය යටතේ පනවනු ලබන නියෝග මගින් කලින් කල ඒවා වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි විය යුතු ය.

ගෙවල් කුලී වැඩි කිරීම පිළිබඳව.

3. (1) යම් ස්ථානයක ගෙහිමියා විසින්—

(අ) මේ පනත ආරම්භවීමේ දිනයෙහි හෝ ඒ දිනයෙන් පසු ආරම්භ වන යම් කාලසීමාවක් වෙනුවෙන් ඒ ස්ථානයේ ගෙවල් කුලිය වශයෙන්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා මෙහි 6 වන වගන්තියෙහි විස්තර කෙරෙන ඒ ස්ථානය සඳහා නියමිත ගෙවල් කුලියට අධික වූ හෝ මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා මෙහි 7 වන වගන්තියෙහි විස්තර කෙරෙන ඒ ස්ථානය සඳහා ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට අධික වූ යම් මුදලක් ඉල්ලීම, ලබා ගැනීම හෝ අයකර ගැනීම; හෝ

(ආ) එවැනි යම් කාලසීමාවක් වෙනුවෙන් ඒ ස්ථානයේ ගෙවල් කුලිය ඒ නියමිත ගෙවල් කුලියට හෝ ඒ ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට අධික මුදලකට වැඩි කිරීම

නීත්‍යානුකූල නොවිය යුතු ය.

(2) යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියකු විසින් ඒ ස්ථානයේ ගෙවල් කුලිය වශයෙන්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා මෙහි 6 වන වගන්තියෙහි විස්තර කෙරෙන ඒ ස්ථානය සඳහා නියමිත ගෙවල් කුලියට අධික වූ හෝ මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා මෙහි 7 වන වගන්තියෙහි විස්තර කෙරෙන ඒ ස්ථානය සඳහා ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට අධික වූ යම් මුදලක් ගෙවීම හෝ ගෙවීමට ඉදිරිපත්වීම නීත්‍යානුකූල නොවිය යුතු ය.

(3) ගෙහිමියා විසින් කලින් දරන ලද බරක් හෝ වගකීමක් යම් ලෙසකින් කුලී නිවැසියාට පැවරීම ගෙවල් කුලිය වෙනස් කිරීමක් ලෙස මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා සැලකිය යුතු අතර කුලී නිවැසියකු යම් ස්ථානයක සන්තකය දැරීමේ නියමයන් ඒ පැවරීමේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් කලින් වූ තත්ත්වයන්ට වඩා කුඩා නිවැසියාට සම්පතයක් වශයෙන් අඩු වාසියෙන් යුක්ත වන අවස්ථාවක, ගෙවල් කුලිය වශයෙන් වාර පතා ගෙවිය යුතු මුදල වැඩි කරන ලද්දේ වුවද නොවුවද, ගෙවල් කුලිය වැඩි කරනු ලැබූ ලෙස සැලකිය යුතු ය; තවද යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විසින් කලින් දරන ලද යම් බරක් හෝ වගකීමක් යම් ලෙසකින් ගෙහිමියාට පැවරීම සම්බන්ධයෙන් කෙරෙන ගෙවල් කුලී වැඩි කිරීමක් කුලී නිවැසියා ඒ ස්ථානයේ සන්තකය දැරීමේ නියමයන් ඒ පැවරීමේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් කලින් වූ නියමයන්ට වඩා කුලී නිවැසියාට සම්පතයක් වශයෙන් අඩු වාසියෙන් යුක්ත නොවන අවස්ථාවක ගෙවල් කුලිය වැඩි කිරීමක් නොවන ලෙස මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා සැලකිය යුතු ය;

එසේ වුවද වරිපතම් ගෙවීමේ වගකීම ගෙහිමියාගෙන් කුලී නිවැසියාට පවරනු ලැබූ අවස්ථාවක ගෙවල් කුලියෙහි අනුරූපී අඩු කිරීමක් කරන ලද නම් ගෙවල් කුලිය වැඩි කරන ලද ලෙස මේ වගන්තියෙහි කාර්යයන් සඳහා නොසැලකිය යුතු ය.

සම්මත ගෙවල් කුලීය.

4. (1) 1000 ජනවාරි මස පළමුවන දිනට පසු නොවූ දිනයක ආරම්භ වූ යම් කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රථම වාර්ෂික වටිනාකම තක්සේරු කරනු ලැබූ හා වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි නොවන යම් නිවාස ස්ථානයක හා වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි නොවන යම් ව්‍යාපාර ස්ථානයක සම්මත වාර්ෂික ගෙවල් කුලීය යන්නෙන්—

(අ) 1041 නොවැම්බර් මාසය තුළ වලංගුවූ පැවති තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික වටිනාකමෙහි මුදල, හෝ ඒ ස්ථානයෙහි වාර්ෂික වටිනාකම තක්සේරුව ප්‍රථම වරට කරන ලද්දේ එම මාසයෙන් පසුව නම් ඒ ප්‍රථම තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් වාර්ෂික වටිනාකමෙහි මුදල; හෝ

(ආ) ඒ ස්ථානය වෙනුවෙන් අය කෙරෙන වරිපනම් නිවාස බද්දෙහි නියමයන් යටතේ ගෙවීමට විසින් ගෙවිය යුතු නම්, (අ) ඡේදය යටතේ නිශ්චිත මුදලෙහි සහ අවස්ථාවෝචිත පරිදි 1041 වර්ෂය සඳහා හෝ ප්‍රථම තක්සේරු කරන ලද වර්ෂය සඳහා ඒ ස්ථානය වෙනුවෙන් වරිපනම් වශයෙන් වර්ෂයකට ගෙවිය යුතු මුදලෙහි මුළු එකතුව

අදහස් වේ.

(2) 1060 ජනවාරි මස පළමුවන දිනට පසු නොවූ දිනයක ආරම්භ වූ යම් කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රථම වාර්ෂික වටිනාකම තක්සේරුව කරනු ලැබූ හා වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි නොවන යම් නිවාස ස්ථානයක සම්මත වාර්ෂික ගෙවල් කුලීය යන්නෙන්—

(අ) 1060 ජනවාරි මස පළමුවන දින වලංගුවූ පැවති තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික වටිනාකමට ඒ වාර්ෂික වටිනාකමෙහි සියයට විසි පහකට සමාන මුදලක් එකතු කළ විට ලැබෙන මුදලෙහි; සහ

(ආ) ඒ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් 1060 වර්ෂය සඳහා වරිපනම් වශයෙන් වර්ෂයකට ගෙවිය යුතු මුදලෙහි

මුළු එකතුව අදහස් වේ.

(3) 1069 ජනවාරි මස පළමුවන දිනට පසු නොවූ දිනයක ආරම්භ වූ යම් කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රථම වාර්ෂික වටිනාකම තක්සේරු කරනු ලැබූ සහ වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලේ සියයට දෙසියයකට වැඩි වන යම් නිවාස ස්ථානයක සම්මත වාර්ෂික ගෙවල් කුලීය යන්නෙන්—

(අ) 1069 ජනවාරි මස පළමුවන දින වලංගුවූ පැවති තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික වටිනාකමට ඒ වාර්ෂික වටිනාකම සියයට පනහකට සමාන මුදලක් එකතු කළ විට ලැබෙන මුදලෙහි; සහ

(ආ) ඒ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් 1069 වර්ෂය සඳහා වරිපනම් වශයෙන් වර්ෂයකට ගෙවිය යුතු මුදලෙහි

මුළු එකතුව අදහස් වේ.

(4) 1960 ජනවාරි මස පළමුවන දිනට පසු යම් දිනයක ආරම්භ වූ යම් කාලසීමාවක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රථම වාර්ෂික වරිනාකම් තක්සේරුව කරනු ලැබූ යම් නිවාස ස්ථානයකට සම්මත වාර්ෂික ගෙවල් කුලිය යන්නෙන්—

(අ) ඒ ප්‍රථම තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික වරිනාකමෙහි මුදලෙහි; සහ

(ආ) ඒ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් ඒ ප්‍රථම තක්සේරුව කරනු ලැබූ වර්ෂය සඳහා වරිපනම් වශයෙන් වර්ෂයකට ගෙවිය යුතු මුදලෙහි

මුළු එකතුව අදහස් වේ.

(5) මේ වගන්තියේ කලින් වූ විධිවිධාන ගැන කෙතෙකා—

(අ) වාර්ෂික වරිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි නොවන යම් ස්ථානයක් 1949 ජනවාරි පළමුවන දිනට පසු පළමු වරට තක්සේරු කරනු ලැබූ හෝ පළමු වරට වෙන් වෙන්ව තක්සේරු කරනු ලැබූ අවස්ථාවක; හෝ

(ආ) වාර්ෂික වරිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි යම් නිවාස ස්ථානයක් 1960 ජනවාරි පළමුවන දිනට පසු පළමුවරට තක්සේරු කරනු ලැබූ හෝ පළමුවරට වෙන් වෙන්ව තක්සේරු කරනු ලැබූ අවස්ථාවක; හෝ

(ඇ) වාර්ෂික වරිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි යම් නිවාස ස්ථානයක 1960 ජනවාරි පළමුවන දින පැවැති වාර්ෂික වරිනාකම—

(i) 1964 ජනවාරි පළමුවන දිනට පෙර; හෝ

(ii) ඒ නිවාස ස්ථානය කුලී නිවැසියෙකුට කුලියට කෙරී තිබියදී; හෝ

(iii) ඒ නිවාස ස්ථානය ව්‍යාපාරික සේවකයන් ලෙස පාවිච්චි කෙරෙමින් තිබියදී

කරන ලද තක්සේරුවක නිශ්චිතව සඳහන් පරිදි වූ අවස්ථාවක මණ්ඩලය විසින්, (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට කුලී නිවැසියා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලීම පිට, හා (ආ) සහ (ඇ) ඡේදයන්හි සඳහන් යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා හෝ ගෙහිමියා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඉල්ලීමක් පිට, උචිත ප්‍රාදේශීය බලමණ්ඩලයක විමසා මණ්ඩලයේ මතය අනුව සාධාරණ හා යුක්ති සහගත යම් මුදලක් ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික සම්මත ගෙවල් කුලිය වශයෙන් නියම කළ හැකිය. තවද මණ්ඩලය විසින් මේ උප වගන්තිය යටතේ සම්මත ගෙවල් කුලිය වශයෙන් යම් මුදලක් නියම කරනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ මුදල ඒ ස්ථානයේ සම්මත ගෙවල් කුලිය වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු අතර එට පසු එය වෙනස් නොකළ යුතු ය.

(6) (1), (2), (3) හා (4) වන උප වගන්තිවල විධිවිධාන අදාළ නොවන යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට ස්ථානයේ සම්මත වාර්ෂික ගෙවල් කුලිය යන්නෙන් තත් කාලයෙහි එම

ස්ථානයේ ගෙහිමියා විසින් හෝ කුලී නිවැසියා විසින් කරනු ලැබූ ඉල්ලීම පිට මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලිය අදහස් වේ.

(7) යම් ස්ථානයක මාසික හෝ ත්‍රෛමාසික හෝ අර්ධ වාර්ෂික සම්මත ගෙවල් කුලිය එම ස්ථානයේ සම්මත වාර්ෂික ගෙවල් කුලියට සමානුපාතිකව නිශ්චය කරනු ලැබිය යුතු ය.

5. (1) පහත සඳහන් ඡේද අතුරින් යම් ඡේදයක විධිවිධාන වලට අනුකූලව යම් ස්ථානයක ගෙවල් කුලියෙහි කරන යම් වැඩි කිරීමක් මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා අවසර ලත් වැඩිකිරීමක් විය යුතු ය:—

අවසර ලත් වැඩි කිරීම

(අ) වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි නොවන යම් ස්ථානයක සම්මත ගෙවල් කුලියට ඒ ගෙවල් කුලියේ සියයට දහයකට නොවැඩි මුදලක් එකතු කරනු ලැබිය හැකිය:

එසේ වුවද මණ්ඩලය විසින් ස්වකීය දැන්වීමේ නිශ්චිතව සඳහන් අලුත්වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත පිරිසමී කිරීම කරන ලෙස ලියවිල්ලකින් වූ දැන්වීමක් මගින් ඒ ස්ථානයෙහි ගෙහිමියාට නියම කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, තමා ඒ ස්ථානයේ ඒ අලුත්වැඩියා කිරීම යෝජනා වන පිරිසමී කිරීම කළ බවට ලියවිල්ලකින් වූ සහතිකයක් මණ්ඩලයෙන් ලබා ගන්නා තුරු ඒ අතිරේක සියයට දහයේ ගෙවල් කුලිය අය කිරීමට ඒ ගෙහිමියාට හිමිකම් නොලැබිය යුතු ය.

තවද එසේම, මේ ඡේදයේ ඉහත දැන්වුණු විධිවිධාන යටතේ කුලී නිවැසියා විසින් කලින් ගෙවන ලද ගෙවල් කුලියෙහි යම් වැඩි කිරීමක් කර ඇත්තේ වුවද එය නොතකා, ඒ ස්ථානයෙහි කුලී නිවැසියා විසින් ඉල්ලුම් කරනු ලැබූ විට, ගෙහිමියා විසින් එම ස්ථානය නිසි තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගෙන ගොස් තොතිබීමේ හේතුව පිට, මෙහි ඉහත විධිවිධාන සැලැස්වූ අයුරු සම්මත කුලිය වැඩි නොකළ යුතු බවට හෝ සම්මත කුලිය එසේ යම් මුදලකින් වැඩි කරන ලද ද ඒ මුදල අඩු කරන ලෙස මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

(ආ) යම් ස්ථානයක ගෙහිමියා මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා එම ස්ථානයෙහි සම්මත ගෙවල් කුලිය නිශ්චය කිරීමට ගණන් ගත් දිනයෙන් පසු එම ස්ථානය වැඩිදියුණු කිරීම් සඳහා හෝ එහි ගොඩනැගිලි වෙනස් කිරීම් සඳහා (නැවත පිරිසමී කිරීම හෝ අලුත්වැඩියා කිරීම් පිළිබඳ විශදම් නො ඇතුළත්ව) විශදමක් දරා ඇතහොත් හෝ මෙයින් පසු දරනහොත්, 1969 ජනවාරි මස පළමුවන දින හෝ එදිනට පෙර ඉදි කරන ලද එවැනි නිවාස ස්ථාන සම්බන්ධයෙන් හා අදාළ මුදලට වැඩි නොවන වාර්ෂික වටිනාකමක් අනුව තක්සේරු කරනු ලැබූ ව්‍යාපාර ස්ථාන සම්බන්ධයෙන් වූ විට එසේ විශදම් කරන ලද මුදලේ සියයට හයකට වැඩි නොවන ප්‍රමාණයක් අනුව ගණන් බැලූ මුදලක් ද 1969 ජනවාරි මස පළමුවන දිනට පසුව ඉදි කරන ලද යම් නිවාස ස්ථානයක් හා වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි

වන යම් නිවාස ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට එසේ විශදම් කරන ලද මුදලේ සියයට හතකට වැඩි තොරතුරු ප්‍රමාණයක් අනුව ගණන් බැඳු මුදලක් ද වාර්ෂික සම්මත ගෙවල් කුලියට එකතු කරනු ලැබිය හැකි ය :

එසේ වුවද, මණ්ඩලය විසින්, ඒ ස්ථානයෙහි කුලී නිවැසියා විසින්, ඉල්ලුම් කරනු ලැබූ විට, පහත සඳහන් හේතු අතුරින් යම් හේතුවක් පිට, මෙහි ඉහත විධිවිධාන සැලැස් වූ අයුරු සම්මත ගෙවල් කුලිය වැඩි තොරතුරු යයි නියම කළ හැකිය. නැතහොත්, සම්මත ගෙවල් කුලිය එසේ වැඩි කරනු ලැබ තිබිය හැකි මුදල අඩු කළ හැකි ය. ඒ හේතු මෙසේය:—

- (i) කරන ලද වැඩිදියුණු කිරීම්වල හෝ වෙනස් කිරීම්වල ස්වභාවය හා ප්‍රමාණය හැන සලකා බලන විට දරන ලද විශදම් අධික බව හෝ ඒ වැඩිදියුණු කිරීම් කරණ කොට ගෙන ස්ථානයෙහි ගෙවල් කුලී අගය වැඩි වී නොමැති බව; හෝ
- (ii) තත් කාලයෙහි එහි කුලී නිවැසියාගෙන් ලබන ලද පූර්ව අනුමතිය නොමැතිව හෝ කුලී නිවැසියාගේ අනුමතිය අසුක්නි සහගත ලෙස නොදී සිටි බවට සාක්ෂිමට පත්වීමෙන් පසු මණ්ඩලය විසින් දෙන ලද අනුමතිය නොමැතිව ඒ විශදම් කරන ලද බව.

(ආ) යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් අය කරනු ලබන වරිපනම් නිවාස බද්දෙහි නියමයක් යටතේ ගෙවීමට විසින් ගෙවිය යුතුව ඇත්තා වූ ද ඒ වරිපනම් වශයෙන් තත් කාලයෙහි වර්ෂයකට ගෙවිය යුතු නියම මුදල මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා ඒ ස්ථානයේ සම්මත ගෙවල් කුලිය නිශ්චය කිරීමට ගණන් ගත් දිනය ඇතුළත් වූ වර්ෂය සඳහා එසේ ගෙවන ලද මුදලට වැඩි වත්තාවූද අවස්ථාවක ඒ වැඩි මුදලට අධික තොරතුරු මුදලකින් සම්මත වාර්ෂික ගෙවල් කුලිය වැඩි කරනු ලැබිය හැකි ය.

(2) යම් ස්ථානයක ගෙවල් කුලිය නිවාස බද්දෙහි නියමයන් යටතේ මාසිකව හෝ භ්‍රෞමාසිකව හෝ අඩි වාර්ෂිකව ගෙවිය යුතුව ඇති අවස්ථාවක සම්මත වාර්ෂික ගෙවල් කුලියෙහි කරන ලද යම් අවසරලත් වැඩි කිරීමක මුදල ඒ අනුව බෙදා යොදා ගත යුතුය.

නියමිත ගෙවල් කුලිය.

6. යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් මෙහි 4 වන වගන්තිය යටතේ නිශ්චය කරන ලද සම්මත ගෙවල් කුලිය හෝ ඒ ස්ථානයේ සම්බන්ධයෙන් යම් ගෙවල් කුලී වැඩි කිරීමකට 5 වන වගන්තියෙන් අවසර ලැබී ඇති අවස්ථාවක ඒ සම්මත ගෙවල් කුලියෙහි හා ඒ සම අවසරලත් වැඩි කිරීමක මුළු එකතුව මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා ඒ ස්ථානයෙහි නියමිත ගෙවල් කුලිය විය යුතු ය.

ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලිය

7. (1) මේ පනත ආරම්භවීමේ දිනයට පෙරාතුව ප්‍රථම වාර්ෂික වටිනාකම් තක්සේරුව කරනු ලැබූ හා 1969 ජනවාරි මස පළමු වන දින වලංගුව පැවති තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති හෝ ඒ ස්ථානයෙහි වාර්ෂික වටිනාකම් තක්සේරුව ප්‍රථමවරට කරන ලද්දේ

ඒ ප්‍රථම තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව දක්වා ඇති දිනෙන් පසුව එහි වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලේ සියයට එකසිය පනහකට වැඩි වන යම් නිවාස ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට, ඒ ස්ථානය සඳහා ලැබිය හැකි මාසික කුලිය යන්නෙන්—

(අ) ස්ථානය කුලී නිවැසියකුට කුලියට දී ඇති අවස්ථාවක, මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරතුවම වූ අවුරුදු දෙකේ කාලසීමාව තුළ ඒ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් ගෙහිමියා විසින් යම් මාසයක ගෙවල් කුලී වශයෙන් ලබන ලද වැඩිම මුදල ලෙස මණ්ඩලය සෑහීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කළ මුදල; හෝ

(ආ) ස්ථානය කුලී නිවැසියකුට කුලියක දී නොමැති අවස්ථාවක හෝ (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් ගෙවල් කුලිය මණ්ඩලයේ මතය අනුව අඩු අවස්ථාවක, සහ (අ) ඡේදයෙහි විධිවිධාන සලස්වා නොමැති අන් සියලුම අවස්ථාවලදී මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි මුදලක්

අදහස් වෙයි;

එසේ වුවද, මේ උපවගන්තියේ ඉහත දැක්වුණු විධිවිධානවල සඳහන් යම් ස්ථානයක වරිපණවිචල කාර්යය සඳහා වෙන් වෙන්ම තක්සේරු නොකරන ලද වෙන් වෙන් කොටස් වශයෙන් කුලියට දී ඇති අවස්ථාවක, ඒ කොටසේ කුලී නිවැසියා හෝ ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා විසින් කරනු ලැබූ ඉල්ලීමක් පිට මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබූ ඒ කොටසේ අනුපාතික වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලේ සියයට එකසිය පනහකට වැඩි වුවහොත් මිස, මේ උප වගන්තියේ ඉහත දැක්වුණු විධිවිධාන එවැනි යම් කොටසකට අදාළ නොවිය යුතු ය.

1969 ජනවාරි මස පළමුවන දින වාර්ෂික වටිනාකම—

(i) 1964 ජනවාරි මස පළමුවන දිනට පෙර;

හෝ

(ii) ස්ථානය කුලී නිවැසියකුට කුලියට නොදී තිබියදී; හෝ

(iii) නිවාස ස්ථානය ව්‍යාපාර ස්ථානයක් වශයෙන් පැමිණි කරමින් තිබියදී

කරන ලද තක්සේරුවක නිශ්චිතව සඳහන් වාර්ෂික වටිනාකම වූද සම්මත ගෙවල් කුලිය 4 (5) වන වගන්තිය යටතේ මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබූ ද යම් නිවාස ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් මේ උප වගන්තියෙහි ඉහත දැක්වුණු විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ද යන්න යම් වාර්ෂික වටිනාකමක් අනුව නිශ්චය කළ යුතුද ඒ වාර්ෂික වටිනාකම, මණ්ඩලය විසින් ඒ ස්ථානයේ සම්මත ගෙවල් කුලිය වශයෙන් නියම කරනු ලැබිය හැකි මුදල නිශ්චය කිරීමේ පදනම විය හැකිව තිබුණු වාර්ෂික වටිනාකම විය යුතු ය.

(2) මේ පනතෙහි අන් කිසි විධිවිධානයක පටහැනි කුමක් සඳහන් ව ඇත ද, (1) වන උප වගන්තියෙහි සඳහන් යම් ස්ථානයක ගෙවල් කුලිය වශයෙන් මේ පනත ආරම්භවීමේ දිනයෙහි හෝ ඒ දිනයෙන් පසු යම් කාලසීමාවක් වෙනුවෙන් ඒ ස්ථානය සඳහා ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට අඩු යම් මුදලක් ඒ ස්ථානයේ කුලිය වශයෙන් ගෙහිමියා විසින් ඉල්ලීම, ලැබීම හෝ අය කර ගැනීම ද ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා විසින් ගෙවීමද කෙරුණු යුතු ය.

(3) (අ) අන් කිසි නීතියක කුමක් සඳහන් ව ඇතද එය නොතකා (1) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් යම් නිවාස ස්ථානයක් පිහිටා ඇත්තේ යම් ප්‍රදේශීය බලමණ්ඩලයක පරිපාලක සිටින තුළ ඒ ප්‍රදේශීය බලමණ්ඩලය විසින්, අන් කිසි නීතියක් යටතේ ඒ ස්ථානය වෙනුවෙන් අය කළ හැකි වරිපනම් කිසිවකුට අනුරූප, ඒ ස්ථානයේ ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලීය හා නියමිත ගෙවල් කුලීය හා අතර වෙනසෙහි සියයට හත්තෑ පහක් වූ විශේෂ බද්දක් ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියාගෙන් අය කළ යුතු ය :

එසේ වුව ද මේ පනත ආරම්භවීමේ දිනයෙහි හෝ ඒ දිනයෙන් පසු වෙන් වෙන් කොටස් වශයෙන් ඒ ස්ථානය කුලියට දී, අත යට කුලියට දී හෝ පදිංචියට ගෙන ඇති අවස්ථාවක ඒ ස්ථානයේ ලැබිය හැකි කුලීය හා නියමිත කුලීයේ සියයට එකසිය විස්ස හා අතර වෙනසේ සියයට හත්තෑ පහක් වූ විශේෂ බද්දක් ප්‍රදේශීය බල මණ්ඩලය විසින් අය කළ යුතු ය.

(ආ) (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් විෂයේ බද්ද වශයෙන් ප්‍රදේශීය බලමණ්ඩලය විසින් එකතු කර ගන්නා මුදල, ප්‍රදේශීය බලමණ්ඩල යට ගෙවිය යුතු වරිපනම් හා බදු අයකර ගැනීමට බලය ලබා ඇති ප්‍රදේශීය බලමණ්ඩලයෙහි නිලධාරියා විසින් කාර්යභාරයට වරක් ජාතික නිවාස කොමසාරිස් වෙත යැවිය යුතු ය.

(ඇ) වරිපනම් හා බදු පැනවීමට හා අයකර ගැනීමට අදාළ අවස්ථාවේ වන පරිදි මහා නගර සභා ආඥාපනතෙහි, නගර සභා ආඥාපනතෙහි, සුළු නගර සභා ආඥාපනතෙහි නැතහොත් ගම් සභා ආඥාපනතෙහි විධිවිධාන (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් විශේෂ බද්ද නියමි කිරීම හා අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම් සහිතව අදාළ විය යුතුය.

(ඈ) ගෙහිමියා විසින් කුලී නිවැසියාගෙන් ලබා ගන්නා ලද ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලීයේ යම් කොටසක් (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් විශේෂ බද්ද වශයෙන් ගෙහිමියා විසින් ගෙවිය යුතු මුදලට සමාන වේ ද ඒ කොටස, අන් කිසි ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද ගෙහිමියා ගේ ආදායම වශයෙන් සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

(4) (1) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් යම් ස්ථානයක ගෙහිමියා, මණ්ඩලය වෙත අල්ලුම් කොට, ඒ ස්ථානය සම්බන්ධ යෙන් (1) වන උපවගන්තියෙහි (ආ) ඡේදය යටතේ මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබූ මුදල ගෙවල් කුලීය වශයෙන් ගෙවීමට සූදානම් කුලී නිවැසියකු ඒ ස්ථානය සඳහා ලබා ගැනීමට තමා අපොහොසත් බවට මණ්ඩලය සැඟමකට පත් කරතහොත් මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සැලැස්වෙන පරිදි හා අන් කිසි නීතියක කුමක් ඇතද එය නොතකා මණ්ඩලයේ මතය අනුව ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා විමට සුදුසු හා ඒ ස්ථානයෙහි ගෙවල් කුලීය වශයෙන් ඒ මුදල ගෙවීමට සූදානම් තැනැත්තකුට ඒ ස්ථානයෙහි පදිංචි වීමට ඊශ්චලය විසින් බලය දිය හැකි ය ; තැනැත්තා, එවැනි තැනැත් තකු ලබා දීමට මණ්ඩලය අපොහොසත් වන අවස්ථාවක, (1) වන උප වගන්තියෙහි (ආ) ඡේදය යටතේ නිශ්චිත මුදල මණ්ඩලය විසින් අඩු කළ හැකිය.

(5) යම් ස්ථානයක පදිංචිවීමට (4) වන උප වගන්තිය යටතේ මණ්ඩලය විසින් බලය දෙනු ලැබී යම් තැනැත්තකු ඒ ස්ථානයෙහි පදිංචි වන අවස්ථාවක ඒ තැනැත්තා ඒ ස්ථානයෙහි කුලී නිවැසියා

ලෙස මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා සැලකිය යුතු අතර මේ පනතෙහි විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

(6) ස්ථානවල පදිංචිවීමට (4) වන උප වගන්තිය යටතේ තැනැත්තන්ට බලය දීමෙහිලා මණ්ඩලය සතු බලය ක්‍රියාවෙහි යෙදවීම එසේ බලය දෙනු ලැබීමට මණ්ඩලය විසින් යෝජනා කරනු ලබන පළමු තැනැත්තන් තුන් දෙනා සම්බන්ධයෙන් විරෝධය දැක්වීමට ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියාට සතු අයිතිවාසිකමට යටත් විය යුතු ය.

8. (1) වෙනත් කරුණු අතර ස්වකීය ස්ථාන අලුත්වැඩියා කිරීමට සහ ඒවා නිසි තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගෙන යාමට මුදල් අවශ්‍ය ගෙහිමියනට හා ප්‍රාදේශීය බලමණ්ඩලවලට ණය දීමේ කාර්යය සඳහා අලුත්වැඩියා අරමුදල යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අරමුදලක් පිහිටුවනු ලැබිය යුතු ය. ජාතික නිවාස කොමසාරිස් විසින් එය පරිපාලනය කළ යුතු ය.

අලුත් වැඩියා අරමුදල.

(2) 7 වන වගන්තියේ (3) වන උප වගන්තිය යටතේ ප්‍රාදේශීය බලමණ්ඩලවලින් ජාතික නිවාස කොමසාරිස් වෙත ලැබෙන්නාවූ සියලු මුදල් අලුත්වැඩියා අරමුදලට බැර කළ යුතු ය.

(3) අලුත්වැඩියා අරමුදලෙහි මුදල් පාවිච්චි කළහැකි කාර්යයන් හා ආකාරය සම්බන්ධයෙන් ද අලුත්වැඩියා අරමුදලෙහි පරිපාලන යට ආනුෂංගික හෝ සම්බන්ධ අන් කරුණු සම්බන්ධයෙන් ද ඇමතිවරයා විසින් පළාත් පාලන විෂය භාර ඇමතිවරයාගේ එකඟත්වය ඇතිව 43 වන වගන්තිය යටතේ නියෝග පනවනු ලැබිය හැකි ය.

9. (1) යම් ස්ථානයක නිවාස බද්ද දීමේ, අලුත් කිරීමේ හෝ අධ්‍යක්ෂණය පවත්වා ගෙන යාමේ කොන්දේසියක් වශයෙන් කිසිම තැනැත්තකු විසින්—

අධික අත්තිකාරම් මුදල් කැපී, මුදල් හෝ වෙනත් අතිරේක ගෙවීම් කෙරෙහි කිරීම.

(අ) තෙමසක කාල සීමාවක් සඳහා අවස්ථාවෙන් පරිදි නියමිත ගෙවල් කුලියට හෝ ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට වැඩි යම් මුදලක් ගෙවල් කුලී අත්තිකාරමක් වශයෙන් ; හෝ

(ආ) ඒ ස්ථානයේ ගෙවල් කුලියට අතිරේකව යම් තැනැත්තකු මුදලක් කොමිස් මුදලක්, පාරිතෝෂිකයක් හෝ එවැනි යම් ගෙවීම් මක් හෝ කවර අන්දමේ හෝ සැලකුම් මුදලක්

ඉල්ලීම හෝ ලැබීම හෝ ගෙවීම හෝ ගෙවීමට ඉදිරිපත්වීම නොකළ යුතු ය.

(2) (1) වන උප වගන්තියෙහි විධිවිධාන කඩකරමින් යම් මුදලක් ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ගෙහිමියකු වරදකරු කරනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ මුදල ලබා ගත්තේ යම් තැනැත්තකුගෙන්ද ඒ තැනැත්තා වෙත ඒ මුදල ආපසු ගෙවන ලෙස ඒ ගෙහිමියාට නියම කරමින් මහේස්ත්‍රාත්වරයා විසින් ආඥාවක් කළ හැකි ය.

(3) (1) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන කඩකරමින් යම් ස්ථානයක ගෙහිමියකු විසින් යම් මුදලක් ඉල්ලා ඇති බවට ජාතික නිවාස කොමසාරිස් ආචාර්යවරයා අවස්ථාවක, මණ්ඩලය විසින් ඒ කාර්යය සඳහා බලය පවරන ලද තැනැත්තකු භාවිතා අත්තිකාරම තැනැත්තකුට ඒ ස්ථානයේ නිවාස බද්ද නොදෙන ලෙස ගෙහිමියාට විධාන කරමින් ඒ කොමසාරිස් විසින් ආඥාවක් කළ හැකි ය.

ඒ ආඥාව කඩකරමින් ගෙහිමියා විසින් ඒ ස්ථානයේ නිවාස බද්ද දෙන අවස්ථාවක ඒ ගෙහිමියා මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරුවිය යුතු ය.

(4) ස්ථාන නිවාස කොමසාරිස් විසින් (3) වන උප වගන්තිය යටතේ අඥාවක් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක මණ්ඩලය විසින්, මෙහි මින් මතු සලකනු ලබන විධිවිධානවලට යටත්ව හැරුණු කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇතද එය නොතකා මණ්ඩලයේ මතය අනුව ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා විමට සුදුසු යම් තැනැත්තකුට ඒ ස්ථානයේ පදිංචිවීමට මණ්ඩලය විසින් බලය පැවරිය යුතු ය.

(5) මණ්ඩලය විසින් (4) වන උප වගන්තිය යටතේ යම් ස්ථානයක පදිංචිවීමට බලය පවරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වන අවස්ථාවක ඒ තැනැත්තා මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර මේ පනතේ විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

(6) (4) වන උප වගන්තිය යටතේ ස්ථානවල පදිංචි විමට තැනැත්තන්ට බලය දීම සඳහා මණ්ඩලය සතු බලය ක්‍රියාත්මක කිරීම එසේ බලය දෙනු ලැබීමට මණ්ඩලය විසින් යෝජනා කරනු ලබන පළමු තැනැත්තන් තුන්දෙනා සම්බන්ධයෙන් විරෝධය දැක්වීමට ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා සතු අයිතිවාසිකමට යටත් විය යුතු ය.

ස්ථානවල කොටස් කුලියට දීම හා වෙනත් ගෙවීම් සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම.

10. (1) ගෙවල් කුලී ගෙවීමේ හේතුව නිසා යම් තැනැත්තකු යම් ස්ථානයක යම් කොටසක හානි පදිංචිය ඇතිවූ සිටිනහොත් හා ඒ කොටස අවස්ථාවේවිත පරිදි ගෙහිමියා හෝ කුලී නිවැසියා විසින් හානි කාලයෙහි පාලන අයිතිය අත්හැර ඇති නිරූපිත හා වෙනම වූ කොටසක් නම්, හා එසේ නම් පමණක්, මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා ඒ ස්ථානයේ ඒ කොටස ඒ තැනැත්තාට කුලියට දෙනු ලැබූ ලෙස හෝ අතයට කුලියට දෙනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, යම් තැනැත්තකුට ඒ ස්ථානයෙහි කාමරයක් හෝ කාමර පාවිච්චි කිරීමට අවසර දී තිබීම නිසාම පමණක් ඒ තැනැත්තා ඒ ස්ථානයේ යම් කොටසක කුලී නිවැසියා හෝ අතුරු කුලී නිවැසියා ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

(2) අන් කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇතද එය නොතකා යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විසින්,—

(අ) ගෙහිමියාගේ පූර්ව අනුමතිය ලියවිල්ලකින් තොරව, අන් කිසි තැනැත්තකුට ඒ ස්ථානය අත යට කුලියට නොදිය යුතු ය; නැතහොත්

(ආ) ඒ ස්ථානයේ කිසිම කොටසක්—

(i) ගෙහිමියාගේ පූර්ව කැමැත්ත ලියවිල්ලකින් තොරව;

හා

(ii) අතයට කුලියට දීමට පෙර ස්ථානයේ ඒ කොටසෙහි අනුපාතික ගෙවල් කුලිය නියම කරන ලෙස නම් විසින් මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලුම් කරන ලද නම් දා ඒ කොටස අතයට කුලියට දීමට අදහස් කරන තැනැත්තාගේ නම මණ්ඩලයට හා ගෙහිමියාට දැනුම් දෙන ලද නම් මිස

අන් කිසි තැනැත්තකුට එසේ අත යට කුලියට නොදිය යුතු ය.

(3) ස්ථානයේ ඒ කොටසෙහි අනුපාතික ගෙවල් කුලිය මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබීමෙන් පසු ගැතිතාක් ඉක්මණින් අනුපාතික ගෙවල් කුලිය වශයෙන් මණ්ඩලය විසින් නියම කරන ලද මුදල කුලී නිවැසියා විසින් ගෙහිමියා වෙත හා අතුරු කුලී නිවැසියා වෙත ලියවිල්ලකින් දැනුම් දිය යුතු ය. මණ්ඩලය විසින් නියම කරන ලද අනුපාතික ගෙවල් කුලියට අතිරික්තව ගෙවල් කුලී වශයෙන් ලබා ගත් යම් මුදලක් කුලී නිවැසියා විසින් අතුරු කුලී නිවැසියාට ආපසු ගෙවීම හෝ ඉන්පසු අතුරු කුලී නිවැසියා විසින් ගෙවිය යුතු ගෙවල් කුලිය වෙනුවට හිලවී කිරීම හෝ කළ යුතු ය.

(4) මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙර යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විසින් ඒ ස්ථානයෙහි යම් කොටසක් අත යට කුලියට දෙන ලද අවස්ථාවක හා යම් ස්ථානයක ගෙහිමියා විසින් ඒ දිනයට පෙර ඒ ස්ථානයේ යම් කොටසක් කුලියට දෙනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, අවස්ථාවෝචිත පරිදි අත යට කුලියට දෙන ලද හෝ කුලියට දෙන ලද කොටසෙහි අනුපාතික ගෙවල් කුලිය මණ්ඩලය විසින් නියම කර තොමැති අවස්ථාවක, අවස්ථාවෝචිත පරිදි අත යට කුලියට දෙන ලද හෝ කුලියට දෙන ලද කොටසෙහි අනුපාතික ගෙවල් කුලිය නියම කරන ලෙස මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙන් දින නිහක් ඇතුළත මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීමක් කිරීම අත යට කුලියට දෙන ලද ස්ථානයේ කුලී නිවැසියාගේ හා අතුරු කුලී නිවැසියාගේ ද කුලියට දෙන ලද ස්ථානයේ ගෙහිමියාගේ හා කුලී නිවැසියාගේ ද යුතුකම විය යුතුය. තවද අවස්ථාවෝචිත පරිදි නියමිත ගෙවල් කුලිය හෝ ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලිය පදනම් කොට ගෙන මණ්ඩලය විසින් ඒ ගෙවල් කුලිය නියම කළ යුතු ය.

(5) ගෙහිමියාගේ පූර්ව කැමැත්ත ලියවිල්ලකින් ලබා නොගෙන යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විසින් ඒ ස්ථානය හෝ එහි යම් කොටසක් අත යට කුලියට දෙන අවස්ථාවක 22 වන වගන්තියේ විධිවිධාන ගැන තොරතුරු ඒ ස්ථානයෙන් ඒ කුලී නිවැසියා, තොරපිම සඳහා ද ඒ ස්ථානය හෝ එහි යම් කොටසක් අත යට කුලියට දෙනු ලැබ සිටින තැනැත්තා හෝ ඒ එක් එක් තැනැත්තා තොර පිම සඳහා ද නින්ද ප්‍රකාශයක් නිසි අධිකරණ බලය ඇති උසාවියක දී ලබා ගැනීමට ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.

(6) යම් ස්ථානයක් හෝ එහි යම් කොටසක් අත යට කුලියට දී ඇති ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා විසින් අත යට කුලියට දෙන ලද ස්ථානය හෝ එහි කොටස වෙනුවෙන් නියමිත ගෙවල් කුලියට හෝ අවස්ථාවෝචිත පරිදි ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට වැඩි යම් මුදලක් හෝ අත යට කුලියට දෙන ලද කොටසෙහි අනුපාතික ගෙවල් කුලිය වශයෙන් මණ්ඩලය විසින් නියම කරන ලද මුදලට වැඩි යම් මුදලක් ලබන හෝ අයකර ගන්නා තැනැත්තා අවස්ථාවෝචිත පරිදි නියමිත ගෙවල් කුලියට හෝ ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට හෝ අනුපාතික ගෙවල් කුලියට අතිරික්තව යම් තැනි මුදලක්, කොමිස් මුදලක්, පාරිතෝෂිකයක් හෝ එවැනි අන් ගෙවීමක් හෝ කවර අන්දමේ හෝ සලකුම් මුදලක් ලබන හෝ අය කර ගන්නා අවස්ථාවක ඒ කුලී නිවැසියා මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර, නිසි අධිකරණ බලය ඇති උසාවියක පවරනු ලැබූ තනුවක දී ඒ කුලී නිවැසියා එම ස්ථානයෙන් තොරපිම සඳහා 22 වන වගන්තියේ

4

විධිවිධාන ගැන නොතකා ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.

(7) යම් ස්ථානයක් හෝ එහි යම් කොටසක් මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරාතුව යම් තැනැත්තකුට අත යට කුලියට දී තිබූ අවස්ථාවක ඒ තැනැත්තාම ඒ ස්ථානයෙහි හෝ ඒ කොටසෙහි අතුරු කුලී නිවැසියාව සිටින තාක් තල් ගෙහිමියාගේ පූර්ව අනුමැතිය ලියවිල්ලකින් තොරව ඒ ස්ථානය හෝ එහි ඒ කොටස අතයට කුලියට දීම සම්බන්ධයෙන් (2) වන උප වගන්තියේ, (5) වන උප වගන්තියේ හෝ (6) වන උප වගන්තියේ කිසිවක් අදාළ නොවිය යුතු ය.

(8) යම් ස්ථානයක් සම්පූර්ණයෙන් ම හෝ කොටස් වශයෙන් කුලී නිවැසියකු විසින් අත යට කුලියට දී ඇති අවස්ථාවක ඒ අතුරු කුලී නිවැසියා හෝ ඒ එක් එක් අතුරු කුලී නිවැසියා සම්බන්ධයෙන් ඒ කුලී නිවැසියා ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා ලෙස මේ පනතෙහි සියලු කාර්යයන් සඳහා සැලකිය යුතු අතර, මේ පනතෙහි සෙසු විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය.

(9) කිසිම ස්ථානයක කිසිම ගෙහිමියකු විසින් ඒ ස්ථානයේ තමා කුලියට දෙන කොටසෙහි අනුපාතික ගෙවල් කුලිය නියම කරන ලෙස එසේ කුලියට දීමට පෙර මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලුම් කරන ලද නම් මිස හා තමා ඒ කොටස කුලියට දීමට අදහස් කරන තැනැත්තා ගේ නම මණ්ඩලයට දැනුම් දෙන ලද නම් මිස ඒ ස්ථානයෙහි යම් කොටසක් අත්කිසි තැනැත්තකුට කුලියට නොදිය යුතු ය.

(10) ගෙහිමියා විසින් කුලියට දෙන ලද ස්ථානයේ ඒ කොටසෙහි අනුපාතික ගෙවල් කුලිය මණ්ඩලය විසින් නියම කිරීමෙන් පසු හැකි තාක් ඉක්මණින්, අනුපාතික ගෙවල් කුලිය වශයෙන් මණ්ඩලය විසින් නියම කරන ලද මුදල ගෙහිමියා විසින් ලියවිල්ලකින් කුලී නිවැසියා වෙත දැනුම් දිය යුතු ය. මණ්ඩලය විසින් නියම කරන ලද අනුපාතික ගෙවල් කුලියට අතිරේකව ගෙවල් කුලී වශයෙන් ලැබූ යම් මුදලක් ගෙහිමියා විසින් කුලී නිවැසියා වෙත ආපසු ගෙවීම හෝ කුලී නිවැසියා විසින් ඊට පසු ගෙවිය යුතු ගෙවල් කුලියට හිලවී කිරීම හෝ කළ යුතු ය.

(11) ගෙහිමියකු විසින් තමා කුලියට දෙන ලද ස්ථානයේ යම් කොටසක් වෙනුවෙන් ඒ කොටසෙහි අනුපාතික ගෙවල් කුලිය වශයෙන් මණ්ඩලය විසින් නියම කරන ලද මුදලට වැඩි යම් මුදලක් ලබන හෝ අය කර ගන්නා නැතහොත් ඒ අනුපාතික ගෙවල් කුලියට අතිරේකව යම් තැනි මුදලක්, කොමිස් මුදලක්, පාරිතෝෂිකයක් හෝ එවැනි අන් ගෙවීමක් හෝ කඩර අත්දමේ හෝ සැලකුම් මුදලක් ලබන හෝ අය කර ගන්නා අවස්ථාවක ඔහු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු අතර එවැනි යම් කොටසක කුලී නිවැසියා ඒ කොටස වෙනුවෙන් ඒ කොටසෙහි ඒ අනුපාතික ගෙවල් කුලියට වැඩි යම් මුදලක් ගෙවන හෝ ගෙවීමට ඉදිරිපත් වන හෝ ඒ අනුපාතික ගෙවල් කුලියට අතිරේකව යම් තැනි මුදලක්, කොමිස් මුදලක්, පාරිතෝෂිකයක් හෝ එවැනි අන් ගෙවීමක් හෝ කඩර අත්දමේ හෝ සැලකුම් මුදලක් ගෙවන හෝ ගෙවීමට ඉදිරිපත් වන අවස්ථාවක ඔහු ද මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.

(12) මණ්ඩලය විසින්, මණ්ඩලය ඉදිරියේ ඇති සෙසු කාරණා වලට ඉහළින්, අනුපාතික ගෙවල් කුලීය නියම කිරීම සඳහා (2) (ආ) (ii) වන උප වගන්තිය හෝ (9) වන උප වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන යම් ඉල්ලීමක් විභාග කර නිශ්චය කිරීමට ප්‍රමුඛත්වය දියයුතු අතර එ ගෙවල් කුලීය අවස්ථාවෝචිත පරිදි නියමිත ගෙවල් කුලී යෙන් හෝ ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලීයෙන් සියයට එකසිය විස්සක පදනම පිට මණ්ඩලය විසින් නියම කළ යුතු ය.

(13) වරිපනම්වල කාර්යයන් සඳහා යම් ස්ථානයක් වෙත වෙනම තක්සේරු නොකරන ලද වෙන් වෙන් කොටස් වශයෙන් කුලීයට දී හෝ අත යට කුලීයට දී හෝ පදිංචියට දී ඇත්තාවූන් එ වෙන් වෙන් කොටස් සඳහා ගෙවල් කුලීය වශයෙන් ඉල්ලා සිටින හෝ ලබන මුදලෙහි මුළු එකතුව එ ස්ථානයේ නියමිත ගෙවල් කුලීයට හෝ අවස්ථාවෝචිත පරිදි ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලීයට වැඩි වන අවස්ථාවක මේ පනතෙහි 3 වන වගන්තියෙහි විධිවිධාන ගෙහිමියා විසින් කඩ කරනු ලැබූ ලෙස සාලකීය යුතු ය :

එසේ වුවද නිවැනි යම් ස්ථානයක් මේ පනත ආරම්භ වීමේ දින යෙහි හෝ එ දිනයෙන් පසු වෙන් වෙන් කොටස් වශයෙන් කුලීයට දෙනු ලබන, අත යට කුලීයට දෙනු ලබන හෝ පදිංචියට දෙනු ලබන අවස්ථාවක එ වෙන් වෙන් කොටස් සඳහා ගෙවල් කුලීය වශයෙන් ඉල්ලා සිටින හෝ ලබන මුදලෙහි එකතුව එ ස්ථානයේ නියමිත ගෙවල් කුලීයෙන් හෝ අවස්ථාවෝචිත පරිදි ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලීයෙන් සියයට එකසිය විස්සකට වැඩි නොවේ නම් ගෙහිමියා විසින් එ විධිවිධාන කඩ කරන ලද ලෙස නොසාලකීය යුතු ය.

(14) වරිපනම්වල කාර්යයන් සඳහා වෙන වෙනම තක්සේරු නොකළ කොටස් වශයෙන් මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙර යම් ස්ථානයක් කුලීයට දෙන ලද හෝ අත යට කුලීයට දෙන ලද අවස්ථාවක, එසේ කුලීයට හෝ අත යට කුලීයට දෙන ලද යම් කොටසක් එසේ දුන් දිනයෙන් පසු වරිපනම්වල කාර්යය සඳහා වෙනම තක්සේරු කරන ලද්දේ වුවද මේ පනත යටතේ එ කොටස වෙනුවෙන් මණ්ඩලය විසින් නියම කරන ලද අනුපාතික ගෙවල් කුලීයට වැඩි මුදලක් එ කොටසේ කුලීය වශයෙන් අවස්ථාවෝචිත පරිදි එ ස්ථානයේ ගෙහිමියා නොහොත් කුලී නිවැසියා විසින් ඉල්ලා සිටීම, ලැබීම හෝ අය කර ගැනීම නොකළ යුතුය.

11. (1) (2) වන උප වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, යම් ස්ථානයක කිසිම ගෙහිමියකු හෝ එ ගෙහිමියාගේ නියෝජිතයකු, එ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා හෝ එ කුලී නිවැසියාගේ නියෝජිතයකු හා සමග එ ස්ථානයෙහි යම් ගෘහ භාණ්ඩ, සවිකීර්මී හෝ උපකරණ කිසිවක් කුලීයට හෝ බද්දට දීම සඳහා එකඟවීමකට හෝ අන් ගිවිසුමකට ඇතුළත් නොවිය යුතු ය.

(2) ගෙහිමියා පදිංචිව සිටින යම් පදිංචි ස්ථානයක්, එහි ප්‍රයෝජනය ගෙහිමියාට තාවකාලිකව අවශ්‍ය නොවීමේ හේතුව පිට කුලී නිවැසියකුට කුලීයට දෙන අවස්ථාවක ගෙහිමියාගේ පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනය සඳහා එ ස්ථානයෙහි තබා තුඩු යම් ගෘහ භාණ්ඩ, සවිකීර්මී හා උපකරණ කුලී නිවැසියා විසින් කුලීයට හෝ බද්දට ගැනීම සඳහා ගෙහිමියා විසින් වෙනම එකඟවීමකට හෝ ගිවිසුමකට ඇතුළත් විය හැකි ය. ගෙහිමියා විසින් කරන ලද ඉල්ලීමක් පිට මණ්ඩලය

ගෘහ භාණ්ඩ, සවිකීර්මී ආදිය කුලීයට හෝ බද්දට දීම ගිවිසුම.

විසින් දෙන ලද පූර්ව අනුමතිය ඇතිව මිස ඒ එකඟවීමට හෝ ගිවිසුම අනුමතිය නොවිය යුතු ය. ඒ එකඟවීම හෝ ගිවිසුම බලපැවැත්විය යුතු කාලසීමාව හා ඒ ගෘහ භාණ්ඩ, සවිකිරීම හෝ උපකරණ කුලියට ඇති මිස බද්දට ගැනීම සම්බන්ධයෙන් කුලී නිවැසියා විසින් ගෙවිය යුතු මුදල ඒ අවසරය දෙන විට මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කළ හැකි පරිදි විය යුතුය.

(3) අන්කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇතද යම් ස්ථානයක ගෘහභාණ්ඩ සවිකිරීම හෝ උපකරණ කිසිවක් කුලියට දීම හෝ බද්දට දීම සඳහා ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා හෝ ගෙහිමියාගේ නියෝජිතයකු හා කුලී නිවැසියා හෝ කුලී නිවැසියාගේ නියෝජිතයකු හා අතර මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙර ඇති කර ගන්නා ලද කිසිම එකඟ වීමක් හෝ අන් ගිවිසුමක් වලංගු නොවිය යුතු අතර නීත්‍යානුකූල බලයක් එහි නොවිය යුතු ය. තවද කිසිම ගෙහිමියකු විසින් එවැනි එකඟවීමකින් හෝ ගිවිසුමකින් උද්ගත වන යම් ප්‍රතිභවයක් හෝ ප්‍රතිලාභයක් ඒ ප්‍රතිභවය හෝ ප්‍රතිලාභය මෙම පනත ආරම්භ වන දිනයට පෙර අයත් වූයේ නම් මිස ලබා නොගත යුතු ය.

නිවාස ස්ථාන වෙනස් කොටගත් සඳහා පාරිච්ඡිද්ධ.

12. (1) අන්කිසි නීතියක කුමක් සඳහන් ව ඇතද යම් නිවාස ස්ථානයක කිසිම ගෙහිමියකු හෝ කුලී නිවැසියකු, ජාතික නිවාස කොමසාරිස් විසින් බලය දෙනු ලැබුවහොත් මිස පදිංචිවීම නොවන අන් කාර්යයක් සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් ඒ ස්ථානය පාවිච්චි නොකළ යුතු අතර, අනෙකෙකුට එසේ පාවිච්චි කිරීමට ද ඉඩදීම නොකළ යුතු ය.

(2) මෙම පනත ආරම්භ වන දිනයෙහි යම් නිවාස ස්ථානයක් පදිංචිවීම නොවන අන් කාර්යයක් සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් පාවිච්චි කරනු ලබන අවස්ථාවක,

- (අ) ජාතික නිවාස කොමසාරිස්ගේ මතය අනුව ඒ කාර්යය නිශ්චිත කාර්යයක් නම් මිස; හෝ
- (ආ) ජාතික නිවාස කොමසාරිස්ගේ මතය අනුව ඒ කාර්යය නිශ්චිත කාර්යයක් නොවන අවස්ථාවක ඒ කොමසාරිස් විසින් නිශ්චය කළ හැකි කාලසීමාවට වැඩි යම් කාලසීමාවක් සඳහා; හෝ
- (ඇ) මෙම පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙර ඒ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් නීත්‍යානුකූලව කරන ලද ඉදි කිරීමේ වෙනස් කිරීම් වල ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඒ ස්ථානය පදිංචි වීමේ කාර්යයක් සඳහා පාවිච්චි කළ යුතු යයි තීරණය කිරීම සාධාරණ නොවන බව ජාතික නිවාස කොමසාරිස්ගේ මතය නම් මිස

අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා හෝ කුලී නිවැසියා විසින්, එදින සිට මාස හයක් ඉකුත් වීමෙන් පසු ඒ ස්ථානය ඒ කාර්යය සඳහා ඉදිරියටත් පාවිච්චි නොකළ යුතුය.

“නිවාස ස්ථාන” යන්නෙන් මෙම පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙර අවුරුදු දහයක කාලසීමාවක් ඇතුළත යම් විටක පදිංචි වීමේ කාර්යය සඳහා සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් පරිහරණය කරනු ලැබූ යම් ස්ථානයක් අදහස් වේ.

“නිශ්චිත කාර්යය” යන්නෙන් මෙහි පහත නිශ්චිතව සඳහන් කාර්යයන්ගෙන් යම් කාර්යයක් අදහස් වේ:—

- (i) සිල්ලරට බඩු විකිණීමේ ව්‍යාපාරයක් කර ගෙන යාම;
- (ii) ආපන ශාලාවක්, හෝජනාගාරයක්, හෝටලයක් හෝ වාසිකාගාරයක් හෝ ආගන්තුක නිවාසයක් සම්බන්ධ ව්‍යාපාරය කර ගෙන යාම;
- (iii) සාන්තු නිවාසයක්, වෛද්‍ය විකිත්ඥාගාරයක් පවත්වා ගෙන යාම හෝ ආරෝග්‍යශාලාවක් පවත්වා ගෙන යාම හෝ අන් කිසි වෘත්තිය සේවාවක් ඔපයීම;
- (iv) පාඨශාලාවක් හෝ වෙනත් අධ්‍යාපනික ආයතනයක් පවත්වා ගෙන යාම හෝ පුස්තකාලයක් පවත්වා ගෙන යාම හෝ ලියාපදිංචි කරන ලද වෘත්තිය සමිතියක හෝ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරයකුගේ හෝ 1948 ලංකා (පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ) රාජ සභා ආඥාවේ අර්ථනුකූලව පිළිගත් දේශපාලන පක්ෂයක කාර්යාලයක් පවත්වා ගෙන යාම;
- (v) ආණ්ඩුවේ දෙපාර්තමේන්තුවක හෝ ආණ්ඩුව විසින් සම්පූර්ණයෙන්ම හෝ කොටස් වශයෙන් ප්‍රාග්ධනය සපයනු ලැබූ නීතිගත සංස්ථාවක කාර්යාලයක් පවත්වා ගෙන යාම;
- (vi) ක්‍රීඩා සමාජයක් හෝ අන් විනෝද හෝ සංස්කෘතික ආයතනයක් පවත්වා ගෙන යාම.

13. (1) යම් ස්ථානයක කුලී නිවාසියා විසින් කරනු ලැබූ ඉල්ලීමක් පිට හෝ මණ්ඩලය මගින් හෝ මණ්ඩලයෙහි බලය යටතේ ඒ ස්ථානය පිළිබඳ පවත්වනු ලැබූ පරීක්ෂණයකදී—

සැප විහරණ ක්‍රම සැපයීම, අලුත් වැඩියා කිරීම ආදිය.

- (අ) එහි කුලී නිවාසියාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස කලින් සපයා තුබූ සැප විහරණ ක්‍රම කිසිවක් ගෙහිමියා විසින් යුක්ති සහගත සේතුවක් නොමැතිව නවත්වා තිබෙන බවට හෝ අන් හිටුවා තිබෙන බවට; හෝ
- (ආ) ඒ ස්ථානය නිසි තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගෙන යාමට අවශ්‍ය බව මණ්ඩලය අදහස් කරන යම් අලුත් වැඩියා කිරීම් හෝ යම් නැවත පිරියම් කිරීමක් ගෙහිමියා විසින් පැහැර හැර තිබෙන බවට

මණ්ඩලය හැඟිලිට පත්වන අවස්ථාවක, ආඥාවෙහි නිශ්චිතව දක්වනු ලැබිය හැකි සැප විහරණ ක්‍රම සපයන ලෙස හෝ අලුත් වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත පිරියම් කිරීම කරන ලෙස ගෙහිමියාට නියම කරමින් මණ්ඩලය විසින් ආඥාවක් කළ හැකි අතර ආඥාවෙහි ඒ සඳහා නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි දිනයකට පෙර හෝ ගෙහිමියා විසින් කරනු ලැබූ ඉල්ලීමක් පිට මණ්ඩලය විසින් ඉඩ දෙනු ලැබිය හැකි දිර්ඝ කරන කාල පරිච්ඡේදයක් ඇතුළත ඒ ආඥාවෙහි විධි විධාන අනුව ක්‍රියා කිරීම ගෙහිමියාගේ යුතුකම් විය යුතු ය.

(2) නවත්වන ලදැයි හෝ අත්හිටුවන ලදැයි (1) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ ඉල්ලීමක පැමිණිලි කර ඇති සැප විහරණ ක්‍රම සැපයීමේ යම් ප්‍රමාදයකින් හෝ ගෙහිමියා විසින් පැහැර හැර ඇතැයි චෝදනා යම් ඉල්ලීමක පැමිණිලි කර ඇති අලුත් වැඩියා කිරීමේ හෝ

නැවත පිරියම් කිරීමේ යම් ප්‍රමාදයකින් ස්ථානයේ පදිංචිකරුවන්ට පිඩුවක් සිදුවන බවට හෝ ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍යයට උපද්‍රවයක් ඇති වන බවට හෝ ස්ථානයට ස්ථිර හානියක් සිදුවන බවට හෝ පදිංචි කරුවන්ට තදබල අපහසුවක් සිදුවන බවට මණ්ඩලය භාගිමට පත් වන අවස්ථාවක, ඒ ඉල්ලීම සම්බන්ධයෙන් සිය අවසාන ආඥා කිරීමට පෙර, ඒ ඉල්ලීම කරන අවස්ථාවෙහි ඒ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් යම් උසාවියක අත්කිසි නඩුවක් හෝ නීති කාර්යයක් පවතින බවට හෝ විනිශ්චය වී තිබුණු එය නොතකා, අප්‍රමාදව ඒ සැප විහරණ ක්‍රම සපයන ලෙස හෝ ඒ අලුත් වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත පිරියම් කරන ලෙස ගෙහිමියාට නියම කරමින් මණ්ඩලය විසින් අතුරු ආඥාවක් කළ හැකි ය.

(3) යම් අලුත් වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත පිරියම් කිරීමක් කරන ලෙස ගෙහිමියාට නියම කරන්නා වූ (1) වන උප වගන්තිය හෝ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ වූ යම් ආඥාවක ඒ ආඥාව අනුව ක්‍රියා කිරීම ගෙහිමියා විසින් පැහැර හරිනු ලැබුවහොත් එම අලුත් වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත පිරියම් කිරීම කිරීමට හා ඒ කාර්යය සඳහා ඒ ආඥාවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි මුදලකට නොවැඩි වියදමක් දැරීමට මණ්ඩලය විසින් කුලී නිවැසියාට බලය පැවරිය යුතු අතර, එසේ දෙන ලද බලය අනුව කුලී නිවැසියා විසින් යම් අලුත් වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත පිරියම් කිරීමක් කරන ලද අවස්ථාවක ඒ කාර්යය සඳහා තමා විසින් නියම වශයෙන් දරන ලද වියදම හෝ ආඥාවෙහි ඒ සඳහා නිශ්චිතව සඳහන් මුදල යන මේ දෙකෙන් අඩු කුමක් ද ඒ මුදල එම ස්ථානය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු ගෙවල් කුලියෙන් හිලවී කිරීමට කුලී නිවැසියාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.

(4) ස්ථානය නිසි තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගෙන යෑමට අවශ්‍ය යම් අලුත් වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත පිරියම් කිරීමක් කිරීමට යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා ගෙහිමියාට ඉඩ නොදෙන අවස්ථාවක, ගෙහිමියා විසින් ඉල්ලුම් කරනු ලැබූ විට, සිය ආඥාවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි අලුත් වැඩියා කිරීම් හෝ නැවත පිරියම් කිරීම කිරීමට ගෙහිමියාට ඉඩ දෙන ලෙස කුලී නිවැසියාට නියම කරමින්, මණ්ඩලය විසින් ආඥාවක් කළ හැකි ය.

(5) මණ්ඩලයේ බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටි ස්ථාන නිසි තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගෙන යනු ලැබේ ද යන වග නිශ්චය වශයෙන් දැන ගැනීමේ කාර්යය සඳහා ඒ සියලු ස්ථාන මණ්ඩලය විසින් විවිත් වී පරීක්ෂා කළ හැකි ය; නැතහොත් එසේ පරීක්ෂා කරනු ලැබීමට සැලැස්විය හැකි ය.

බෙදුම් නඩු පනත යටතේ මිලට ගත් හෝ බෙදුම් නඩු හිත්ද ප්‍රාග්ධන වෙහෙර වෙන් කර දෙන ලද ස්ථානවල වාස බද්ද හා සැප විහරණ ක්‍රම, ඉඩ වග දැරීම

14. (1) අත්කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව අතද එය නොතකා යම් තැනැත්තකු විසින් බෙදුම් නඩු පනත යටතේ මිලට ගනු ලැබූ හෝ බෙදුම් නඩු හිත්ද ප්‍රකාශයක් යටතේ හවුල් අයිතිකරුවකුට බෙදා වෙන් කර දෙන ලද යම් නිවාස ස්ථානයක කුලී නිවැසියා අවස්ථාවෙන් පරිදි ඒ ගැනුම්කරුගේ නැතහොත් ඒ හවුල් අයිති කරුගේ කුලී නිවැසියා ලෙස සැලකිය යුතු අතර මේ පනතෙහි විධිවිධාන ඒ අනුව අදාළ විය යුතු ය. තවද ඒ බෙදීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඒ කුලී නිවැසියාට සැප විහරණ ක්‍රම කිසිවක් අහිමි වූ අවස්ථාවක, ඒ ගැනුම්කරු විසින් හෝ හවුල් අයිතිකරු විසින් හෝ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ කුලී නිවැසියා විසින් ඒ සැප විහරණ ක්‍රම සපයනු ලබන තුරු ඒ සඳහා යම් ගෙවීමක් නොකර ඒ සැප

විහරණ ක්‍රම පාවිච්චි කිරීමට ඒවා පිහිටා ඇත්තාවූ ස්ථානයෙහි අයිතිකරු විසින් ඒ කුලී නිවැසියාට අවසර දිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විසින් හෝ සැප විහරණ ක්‍රම පිහිටා ඇත්තාවූ ස්ථානයෙහි අයිතිකරු විසින් ඉල්ලුම් කළ විට, ඒ ගැණුම්කරු හෝ හවුල් අයිතිකරු විසින් සැප විහරණ ක්‍රම සැපයිය යුතු කාලසීමාව මණ්ඩලය විසින් ආඥාවක් මගින් නියම කළ හැකි ය.

(3) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ යම් ආඥාවක, මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබූ කාලසීමාව තුළ සැප විහරණ ක්‍රම සැපයීම ගැණුම්කරු හෝ හවුල් අයිතිකරු විසින් පැහැර හරිනු ලැබුවහොත් සැප විහරණ ක්‍රම සපයා ගැනීමට හා ආඥාවෙහි ඒ වෙනුවෙන් නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි මුදලට වැඩි තොරතුරු විශදමක් ඒ කාර්යය සඳහා දැරීමට මණ්ඩලය විසින් කුලී නිවැසියාට බලපැවැත්විය යුතු අතර, එසේ දෙන ලද බලය අනුව කුලී නිවැසියා විසින් ඒ සැප විහරණ ක්‍රම සපයා ගනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ කාර්යය සඳහා තමා විසින් නියම වශයෙන් දරන ලද විශදම හෝ ආඥාවෙහි ඒ සඳහා නිශ්චිතව සඳහන් මුදල යන මේ දෙකෙන් අඩු කුමක් ද ඒ මුදල එම ස්ථානය වෙනුවෙන් ගෙවිය යුතු ගෙවල් කුලියෙන් හිලවී කිරීමට කුලී නිවැසියාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.

15. (1) යම් කිසි ස්ථානයක කුලී නිවැසියාට හෝ පදිංචිව සිටින තැනැත්තාට කලින් සපයන ලද සැප විහරණ ක්‍රම හෝ පහසුකම් කිසිවක් ඒ කිසිම ස්ථානයක කිසිම ගෙහිමියකු විසින් හෝ අන් කිසි තැනැත්තකුගේ මාර්ගයෙන් හෝ සැහෙන හේතුවක් නොමැතිව නැවැත්වීම හෝ අත්හිටුවීම හෝ ඒ කුලී නිවැසියාට හෝ තැනැත්තාට කලින් සපයන ලද යම් අත්‍යවශ්‍ය සැපයුමක් හෝ සේවයක් ඔහුට අහිමි කිරීම හෝ අත්හිටුවීම හෝ එවැන්කක් අලුත් වැඩියා කිරීම හෝ නිසි තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගෙන යාම පැහැර හැරීම හෝ නො කළ යුතු ය.

කුලී නිවැසියාට සපයන ලද සැප විහරණ ක්‍රම අත්හිටුවීම.

(2) මේ වගන්තියෙහි "අත්‍යවශ්‍ය සැපයුම හෝ සේවය" යන්නට ජලය, ගෑස්, විදුලිය හෝ දොරුවල හා සෝපාන පන්තිවල පහන් ද ඇතුළුව පහන්, ආරෝහණ හා කසල ශෝධන හා සනීපාරක්ෂක සේවා සැපයීම ඇතුළත් වේ.

16. කිසිම ස්ථානයක කිසිම ගෙහිමියකු හෝ අන් තැනැත්තකු විසින් තමාම හෝ අන්කිසි තැනැත්තකුගේ මාර්ගයෙන් කෙළින් ම හෝ ඔවුන් අන්දමකින්, ඒ ස්ථානයෙහි කුලී නිවැසියා හෝ එහි පදිංචි යම් තැනැත්තකු ඒ ස්ථානය හැර යාමට හෝ අවස්ථාවෙන් පරිදි ඒ ස්ථානයේ නියමිත ගෙවල් කුලියට තැනගොන් ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට හෝ ඒ ස්ථානයෙහි යම් කොටසක අනුපාතික ගෙවල් කුලියට වැඩි යම් මුදලක් ගෙවීමට පෙළඹවීම පිණිස හෝ එසේ කිරීමට ඔහුට බල කිරීම පිණිස හෝ එසේ කිරීමට ඔහු කැමති කරවා ගැනීම පිණිස ඒ කුලී නිවැසියා හෝ ඒ තැනැත්තා විෂයෙහි හෝ ඔහුට විරුද්ධව යම් බලගන්කර කමක් හෝ සහසිකකමක් පැම හෝ යම් අවහිරයක් කිරීම හෝ එසේ කරන බවට තර්ජනය කිරීම හෝ යම් අතහැරක්, හානියක් හෝ පාහුවක් කිරීම හෝ එසේ කරන බවට තර්ජනය කිරීම හෝ ඒ ස්ථානයෙහි කිසියම් කොටසකට අලාභහානි කිරීම, එය ඉවත් කිරීම හෝ ඒ සම්බන්ධයෙන් අයුතු යමක් කිරීම නොකළ යුතු ය.

කුලී නිවැසියාට බලගන්කර කම පැම හා ස්ථානවලට අලාභහානි කිරීම.

කුලී නිවැසියන්ගේ පදිංචියෙහි ලාභය අහිමි වීම.

17. (1) කිසිම ස්ථානයක කිසිම ගෙහිමියකු විසින් හෝ අන් තැනැත්තකු විසින් තමාම හෝ අන්කිසි තැනැත්තකුගේ මාර්ගයෙන් යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියාගේ හෝ එහි පදිංචිව සිටින තැනැත්තාගේ ඒ ස්ථානයෙහි පදිංචිය සම්බන්ධයෙන් හෝ ඔහු ඒ ස්ථානය පාවිච්චි කිරීම සම්බන්ධයෙන් කවර ආකාරයකින් හෝ මැදිහත්වීම හෝ මැදිහත්වීමට තැත් කිරීම හෝ ඒ කුලී නිවැසියාගේ තැනැත්තා ඒ ස්ථානයට පිවිසීමෙන් කවර ආකාරයකින් හෝ වැළැක්වීම නොකළ යුතු ය.

(2) යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට මේ වගන්තියෙහි හා 15 හා 16 වන වගන්තිවල "පදිංචිව සිටින තැනැත්තා" යන්නෙන් ස්ථානයේ භෞතිකයන් ප්‍රකාශිත හෝ ගම්‍යමාන කුමන්ත්‍රණ ඇතිව ඒ ස්ථානයෙහි පදිංචිව සිටින තැනැත්තෙක් අදහස් වේ.

ගොඩනැගිලි කඩ දැමීම. 268 වන අධිකාරය.

18. කුලී නිවැසියකුට කුලියට දෙන ලද වාසය සඳහා පාවිච්චි කරනු ලබන යම් ගොඩනැගිල්ලක්, නිවාස හා නගර සංවර්ධන ආඥාපනතෙහි විධිවිධාන යටතේ දෙන ලද ආඥාවක් පිට කඩ දමන ලද අවස්ථාවක කඩ දමන ලද ගොඩනැගිල්ල පිහිටා තිබුණු ඉඩමේ අයිතිකරු විසින් මණ්ඩලයේ අවසරය නොමැතිව ඒ ඉඩමෙහි කිසි ම ගොඩනැගිල්ලක් හෝ ගොඩනැගිලි ඉදි නොකළ යුතු ය. ඒ අවසරය දීමේ දී ඒ ඉඩමෙහි ඉදි කළ යුතු නිවාස ඒකක ගණන මණ්ඩලය විසින් ආඥාවක් මගින් නියම කළ හැකි ය. කඩ දමන ලද ගොඩනැගිල්ලේ කුලී නිවැසියා විසින් ඉල්ලා සිටියහොත් එසේ ඉදි කරන ලද නිවාස ඒකක අතුරින් එකක් ඒ අයිතිකරු විසින් ඔහුට කුලියට දිය යුතු ය.

නිවාස ස්ථානවල තනි ඒකක ගණන අඩු නොකළ යුතු බව.

19. උපිපනම්වල කාර්යය සඳහා වෙන් වෙනම තක්සේරු කරනු නොලැබූ ද තනි නිවාස ඒකක වූද කොටස් වශයෙන් තම නිවාස ස්ථානයක් මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙර කුලියට දී තිබුණු අවස්ථාවක ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා විසින්, ජාතික නිවාස කොමසාරිස්වරුන්ගේ අධිකාරය නොමැතිව ඒ ස්ථානයේ තනි නිවාස ඒකක ගණන එවැනි යම් කොටසක් වෙන් කිරීමෙන් හෝ අන් ලෙසකින් අඩු නොකළ යුතු ය. එවැනි කොටස් කුලී නිවැසියන්ට කුලියට දී නොමැති අවස්ථාවලදී පමණක් කොමසාරිස් විසින් ඒ අධිකාරය දිය හැකි ය.

ඉඩ අතුරුව ඇති ඉඩමට අතිරේක නිවාස ඒකක ඉදි කිරීම.

20. (1) යම් නිවාස ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විසින්, එම ස්ථානයේ මායිම් ඇතුළත වාසය කිරීමේ කාර්යය සඳහා යම් ගොඩනැගිල්ලක් එම ඉඩමෙහි ඉදි කිරීමට හෝ වාසය කිරීමේ කාර්යය සඳහා පාවිච්චි කරනු ලැබිය හැකි අමතර කොටස් පමිත්තා ගොඩනැගිල්ලට එකතු කිරීමට ගෙහිමියාට ඉඩ නොදෙන හෝ ඉඩමෙහි වාසය කිරීමේ කාර්යය සඳහා ඒ ඉඩමෙහි අන්කිසි නිවාස ස්ථානයක් ඉදි කිරීමට ඒ ඉඩමේ යම් ගැනුම්කරුවකුට අවසර දීම ප්‍රතික්ෂේප කරන අවස්ථාවක එසේ ඉදි කිරීමට හෝ අමතර කොටස් ගැනීමට අවස්ථාවෙන් පරිදි ගෙහිමියාට හෝ ගැනුම්කරුට ඉඩ දෙන ලෙස කුලී නිවැසියාට නියම කරන ආඥාවක් සඳහා අවස්ථාවෙන් පරිදි ගෙහිමියා හෝ ගැනුම්කරු විසින් මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලුම් කළ හැකි අතර, ගොඩනැගිලිවලට අයත් ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් උචිත ප්‍රාදේශීය බලමණ්ඩලය විසින් පැනවුණු අතුරු ව්‍යවස්ථාවල හෝ නියෝගවල අඩුම නියමයන් සලකා බැලීමෙන් පසු, හා නීති විරෝධීව ගොඩනගන ලද හෝ ස්ථානයේ අත්‍යවශ්‍ය කොටසක් නොවූ යම් ඉදි කිරීමක් ගැලකිල්ලට නොගෙන, ඒ ඉදිකිරීම හෝ අමතර කොටස් ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත්

ඉඩකඩ ඒ ඉඩමෙහි ඇති බවට හා ඉදිකිරීමට හෝ තැනීමට යෝජනා කර ඇති ගොඩනැගිල්ල හෝ ගොඩනැගිලි හෝ අමතර කොටස්වලින් කුලී නිවැසියා භුක්ති විඳින සැප විහරණ ක්‍රමවලට හෝ පහසුකම්වලට නොනිසි අවහිරයක් නොවන බවට හෝ ඒ සැප විහරණ ක්‍රම වලට හා පහසුකම්වලට අවහිරයක් වීමට ඉඩ ඇති අවස්ථාවක නම් අලුත් ප්‍රමාණවත් සැප විහරණ ක්‍රම හා පහසුකම් අවස්ථාවෝචිත පරිදි ගෙහිමියා හෝ ගැනුම්කරු විසින් සපයනු ලබන බවට මණ්ඩලය ලය සැහීමට පත් වුවහොත් මණ්ඩලය විසින් ඒ ඉල්ලීම අනුව ආඥාවක් කළ හැකිය ; තවද, මණ්ඩලය විසින්, ඒ ඉඩමෙහි ඉදි කළ යුතු නිවාස ඒකක ගණන ද ඒ නිවාස ඒකක ගණන ඉදි කොට නිම කළ යුතු කාලසීමාවද ඉන්පසු පවත්නා ස්ථානයෙහි සිය පදිංචිය පදනා කුලී නිවැසියා විසින් ගෙවිය යුතු ගෙවල් කුලී මුදල ද ඒ ආඥාවෙහි හෝ තදනන්තර ආඥාවක නිශ්චය කළ හැකිය.

(2) (1) වන උප වගන්තිය යටතේ මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරන ලද නිවාස ස්ථාන ගණන සැහෙන හේතුවක් නොමැතිව, ඒ උපවගන්තිය යටතේ නිශ්චිත කාලසීමාව තුළ හෝ ගෙහිමියා හෝ ගැනුම්කරු විසින් කරනු ලැබූ ඉල්ලීමක් පිට මණ්ඩලය විසින් ඉඩ දෙනු ලැබිය හැකි දීර්ඝ කල කාලසීමාව තුළ ඉදි නොකරන ලද අවස්ථාවක අවස්ථාවෝචිත පරිදි ගෙහිමියා හෝ ගැනුම්කරු මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.

21. (1) යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විසින් ඒ ස්ථානයේ ගෙවල් කුලිය ගෙවීමට ගෙවනු ලබනු ලබන බලයලත් තැනැත්තාට ගෙවිය හැකිය.

ගෙහිමියා වෙනුවට බලයලත් තැනැත්තාට ගෙවල් කුලිය ගෙවිය හැකි බව.

(2) යම් ස්ථානයක් වෙනුවෙන් වූ යම් ගෙවල් කුලී ගෙවීමක් (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අනුව යම් දිනක කරනු ලැබූ විට ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා විසින් එහි කුලී නිවැසියාගෙන් ඒ දිනයේ දී ලබන ලද ගෙවීමක් ලෙස එය සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(3) යම් ස්ථානයක ගෙවල් කුලිය බලයලත් තැනැත්තාට ගෙවනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ ගෙවීම භාරගත් බවට ලදපතක් බලයලත් තැනැත්තා විසින් ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා වෙත නිකුත් කළ යුතු අතර ඒ ගෙවූ මුදල ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා වෙත යැවිය යුතු ය. තමා වෙත එසේ එවනු ලැබූ මුදල භාරගත් බවට ලදපතක් බලයලත් තැනැත්තා වෙත නිකුත් කිරීම ගෙහිමියාගේ යුතුකම විය යුතු ය.

(4) යම් ස්ථානයක් යම්කිසිදායෙන් වූ විට මේ වගන්තියෙහි "බලයලත් තැනැත්තා" යන්නෙන් ඒ ස්ථානය පිහිටා ඇත්තේ යම් ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩලයක පරිපාලන සීමා තුළ ද ඒ ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩලයේ නගරාධිපති හෝ සභාපති, හෝ මේ වගන්තිය යටතේ ගෙවනු ලබන ගෙවල් කුලී ලැබීමට ඒ නගරාධිපති හෝ සභාපති විසින් ලියවිල්ලකින් බලය පවරනු ලැබූ තැනැත්තා, හෝ ඇමති වරයා විසින් එසේ නිශ්චය කරනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ ස්ථානය පිහිටා ඇත්තා වූ ප්‍රදේශයේ මණ්ඩලය අදහස් වේ.

22. (1) අත්කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය නොතකා, මාසයක (4 වන වගන්තිය යටතේ නිශ්චය කළ) සම්මත ගෙවල් කුලිය රූපියල් සියයකට වැඩි නොවන යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා තෙරපීම සඳහා,

තෙරපීම සඳහා නිසි කොටස.

(අ) ගෙවල් කුලිය ගෙවිය යුතු වීමෙන් පසු මාස තුනක් හෝ ඊට වැඩි කාලයක් ඒ ස්ථානයේ ගෙවල් කුලිය ගිණ තබා ඇතොත් මිස ; හෝ

(ආ) ඒ ස්ථානය, එය මේ පනත. ආරම්භ වීමේ දිනයෙහි හෝ ඒ දිනයෙන් පසු කුලී නිවැසියාට කුලියට දෙන ලද ස්ථානයක් යම්, ගෙහිමියාගේ හෝ ඔහුගේ පවුලෙහි යම් කෙනෙකුගේ පදිංචිය පිණිස වාසස්ථානයක් වශයෙන්, හෝ කෙසිමය හෝ වෙළඳාමේ, ව්‍යාපාරයේ, ව්‍යාපාරයේ, රක්ෂාවේ හෝ සේවයේ කාර්යයක් සඳහා යුක්ති සහගත ලෙස අවශ්‍ය බව උසාවියේ මතය වුවහොත් මිස; හෝ

(ඇ) කුලී නිවැසියා ගෙහිමියාගේ සේවයෙහි හෝ රක්ෂාවෙහි නියුක්තව පිරිමේ හේතුව නිසා ඒ ස්ථානය වාසස්ථානයක් වශයෙන් පැවිච්චි කිරීමට ඔහුට දෙන ලද නම් හා කුලී නිවැසියා ඒ සේවයෙහි හෝ රක්ෂාවෙහි සිටීම අවසන් වී තිබේ නම් මිස; හෝ

(ඈ) කුලී නිවැසියා හෝ ඔහු වාසය කරන හෝ ලැබුම් කෙරෙහි සිටින හෝ ඔහුගේ අතුරු නිවැසියා වූ යම් තැනැත්තකු යාබද පදිංචිකරුවන්ට පිඩාවක් වන ලෙස හැසිරීම සම්බන්ධයෙන් වරදකරු වී සිටින බව, හෝ ස්ථානය අනාවරණය කිරීමේ විරෝධී කාර්යයක් සඳහා පැවිච්චි කිරීම සම්බන්ධයෙන් වරදකරු කරනු ලැබ සිටින බව උසාවියේ මතය වුවහොත් හෝ කුලී නිවැසියා හෝ ඒ අන් තැනැත්තා විසින් කරන ලද ක්‍රියා නිසා හෝ කුලී නිවැසියාගේ හෝ ඒ අන් තැනැත්තාගේ නොසැලකිල්ල හෝ පැහැර හැරීම නිසා ස්ථානයේ තත්ත්වය පිරිහී තිබෙන බව උසාවියේ මතය වුවහොත් මිස,

කිසිදු උසාවියක කිසිදු නඩුවක් හෝ නීතිකාත්‍යයක් නොපැවරිය යුතු අතර කිසිදු උසාවියක් විසින් එවැන්තක් භාර නොගත යුතු ය.

මේ උප වගන්තියේ (ආ) ඡේදයෙහි කාර්යයක් සඳහා, නිවැසියා කළ හෝ නීතිගත නොකළ පුද්ගල මණ්ඩලයක් ගෙහිමියා වූ යම් ස්ථානයක් ඒ පුද්ගල මණ්ඩලය පිහිටුවන ලද පරමාර්ථ හෝ කාර්යයක් අතුරින් යමක් සඳහා උසාවියේ මතය අනුව යුක්ති සහගත ලෙස අවශ්‍ය නම් එය ගෙහිමියාගේ ව්‍යාපාරයේ කාර්යයක් සඳහා අවශ්‍ය ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(2) අන්කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය නොගත

(i) මාසයක (4 වන වගන්තිය යටතේ නිශ්චය කළ) සම්මත ගෙවල් කුලීය රුපියල් සියයකට වැඩි වන යම් නිවැසියා ස්ථානයක; හෝ

(ii) මාසයක (4 වන වගන්තිය යටතේ නිශ්චය කළ) සම්මත ගෙවල් කුලීය රුපියල් සියයකට වැඩි වන හා වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි නොවන යම් ව්‍යාපාර ස්ථානයක

යක කුලී නිවැසියා තෙරපීම පිණිස,

(අ) ගෙවල් කුලීය ගෙවිය යුතු විමෙන් පසු මාසයක් එය රඳා තබා ඇතහොත් මිස; හෝ

- (ආ) ගෙහිමියාගේ හෝ ඔහුගේ පවුලෙහි යම් කෙනකුගේ පදිංචිය පිණිස වාසස්ථානයක් වශයෙන් හෝ ගෙහිමියාගේ වෙළඳාමේ, ව්‍යාපාරයේ, වෘත්තියේ, රක්ෂාවේ හෝ සේවයේ කාර්යයන් සඳහා යුක්ති සහගත ලෙස ස්ථානය අවශ්‍ය බව උසාවියේ මතය වුවහොත් මිස; හෝ
- (ඇ) කුලී නිවැසියා ගෙහිමියාගේ සේවයෙහි හෝ රක්ෂාවෙහි නියුක්තව සිටීමේ හේතුව නිසා ඒ ස්ථානය වාසස්ථානයක් වශයෙන් පාවිච්චි කිරීමට ඔහුට දෙන ලද නම් හා කුලී නිවැසියා ඒ සේවයෙහි හෝ රක්ෂාවෙහි සිටීම අවසන් වී තිබේ නම් මිස; හෝ
- (ඈ) කුලී නිවැසියා හෝ ඔහු හා වාසය කරන හෝ ලැබුම් ගෙන සිටින හෝ ඔහුගේ අතුරු කුලී නිවැසියා වූ යම් තැනැත්තකු යාබද පදිංචිකරුවන්ට පීඩාවක් වන ලෙස හැසිරීම සම්බන්ධයෙන් වරදකරු වී සිටින බව, හෝ ස්ථානය අනාවාර හෝ නීතිවිරෝධී කාර්යයක් සඳහා පාවිච්චි කිරීම සම්බන්ධයෙන් වරදකරු කරනු ලැබ සිටින බව උසාවියේ මතය වුවහොත් හෝ කුලී නිවැසියා හෝ ඒ අත් තැනැත්තා විසින් කරන ලද ක්‍රියා නිසා හෝ කුලී නිවැසියාගේ හෝ ඒ අත් තැනැත්තාගේ නොසැලකිල්ල හෝ පැහැර හැරීම නිසා ස්ථානයේ තත්ත්වය පිරිහී තිබෙන බව උසාවියේ මතය වුවහොත් මිස,

කිසිදු උසාවියක කිසිදු නඩුවක් හෝ නීතිකාභ්‍යාසයක් නොපැවරිය යුතු අතර කිසිදු උසාවියක් විසින් එවැන්තක් භාර නොගත යුතුය.

මේ උප වගන්තියේ (ආ) ඡේදයෙහි කාර්යයන් සඳහා, නීතිගත කල හෝ නීතිගත නොකල පුද්ගල මණ්ඩලයක් ගෙහිමියා වූ යම් ස්ථානයක් ඒ පුද්ගල මණ්ඩලය පිහිටුවන ලද පරමාර්ථ, හෝ කාර්යයන් අතුරින් යමක් සඳහා උසාවියේ මතය අනුව යුක්ති සහගත ලෙස අවශ්‍ය නම් එය ගෙහිමියාගේ ව්‍යාපාරයේ කාර්යයන් සඳහා අවශ්‍ය ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(3) (1) වන උපවගන්තියෙහි හෝ (2) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා ගෙවල් කුලිය හිඟ තැබූ අවස්ථාවක—

- (අ) එසේ ගෙවල් කුලිය හිඟ තැබූ ප්‍රථම අවස්ථාව නම් නිවාස බද්ද අවසාන කිරීමේ තුන් මසක දැන්වීමක් ද ගෙවල් කුලිය හිඟ තැබූ දෙවන අවස්ථාව නම් නිවාස බද්ද අවසාන කිරීමේ දෙමසක දැන්වීමක් ද ගෙවල් කුලිය හිඟ තැබූ තුන් වන හෝ ඉන්පසු යම් අවස්ථාවක් නම් නිවාස බද්ද අවසාන කිරීමේ එක් මසක දැන්වීමක් ද ගෙහිමියා විසින් කුලී නිවැසියාට නොදෙන ලද නම්; හෝ
- (ආ) නඩුව හෝ නීතිකාභ්‍යාසය පැවරීමට පෙර කුලී නිවැසියා විසින් සියලු ගෙවල් කුලී හිඟ මුදල් ගෙහිමියා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද නම්; හෝ
- (ඇ) ඒ නඩුව හෝ නීතිකාභ්‍යාසය සම්බන්ධයෙන් උසාවියෙහි පෙනී සිටිය යුතු දිනය ලෙස නම් වෙත භාර කරනු ලැබූ සිතුවම්යෙහි නියමිත දිනයෙහි හෝ ඒ දිනයට පෙර සියලු ගෙවල් කුලී හිඟ මුදල් කුලී නිවැසියා විසින් ගෙහිමියා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද නම්;

ගෙවිය යුතු වීමෙන් පසු ඒ ස්ථානයේ ගෙවල් කුලිය අවස්ථාවේ විත පරිදි මාස තුනක් හෝ ඊට වැඩි මාස ගණනක් නැතහොත් එක් මාසයක් හිඟ තැබීමේ හේතුව පිට ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා තෙරපීම සඳහා අවස්ථාවේවිත පරිදි යම් නඩුවක් හෝ නීතිකාර්යයක් පැවරීමේ හෝ ගෙන යාමේ යීම්කම ගෙවීමේදී නොතිබිය යුතු ය.

(4) නඩුව හෝ නීති කාර්යය පැවරීමෙන් පසු (3) වන උප වගන්තියේ (අ) ඡේදයේ සඳහන් දිනයෙහි හෝ ඒ දිනයට පෙර කුලී නිවැසියා විසින් ගෙවීමේ වෙත හිඟ කුලී මුදල් ගෙවනු ලබන අවස්ථාවක උසාවියේ මාස අනුව ගෙවල් කුලිය ගෙවීමෙහි ලැබූ ප්‍රමාදයට සාධකයක් හේතුවක් නොමැති වී නම් උසාවිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි දඩයක් ඒ කුලී නිවැසියාට උසාවිය විසින් නියම කළ හැකි ය.

(5) ගෙවල් කුලිය ගෙවිය යුතු වීමෙන් පසු අවස්ථාවේවිත පරිදි කුලී මාසයක් හෝ ඊට වැඩි මාස ගණනක් නැතහොත් එක් මාසයක් ගෙවල් කුලී හිඟ තැබීමේ හේතුව පිට (1) වන උප වගන්තියෙහි හෝ (2) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා තෙරපීම සඳහා යම් නඩුවක් හෝ නීතිකාර්යයක් පවරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ගෙවල් කුලී හිඟ තැබී අත්හේ කුලී නිවැසියා අයදීම මත හෝ රක්ෂා රහිතවීම හෝ වෙනත් ප්‍රමාදවත් හේතුවක් නිසාවට උසාවිය සාහිමිට පත් වූ විට ආඥාවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි දිනයක මුළුමනින්ම හෝ එසේ සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි දිනවල කොටස් වශයෙන් කුලී නිවැසියා උසාවියට හිඟ ගෙවල් කුලී මුදල් ගෙවන්නේ නම් ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා තෙරපීම පිණිස පිට ආඥා පත්‍රයක් නිකුත් නොකළ යුතු බවට උසාවිය විසින් ආඥාවක් කළ හැකි අතර, ඒ දිනයෙහි හෝ දිනවල කුලී නිවැසියා හිඟ කුලී මුදල් උසාවියට ගෙවතහොත් එම ස්ථානයේ ඔහුගේ නිවැස බද්ද ඒ ස්ථානයේ ගෙවීමේ වියදම් අවසාන කරන ලද්දේ වුවද එය නොගනා අවසාන කරනු නොලැබූ ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(6) අත් කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද නිවාස බද්ද අවසාන කිරීම පිළිබඳ එක් අවුරුද්දක දත්වීමක් ස්ථානයේ ගෙවීම් මාස විසින් එහි කුලී නිවැසියා වෙත ලියවිල්ලකින් කර නැතහොත් (1) වන උපවගන්තියෙහි හෝ (2) වන උපවගන්තියෙහි සඳහන් යම් ස්ථානයක ගෙවීමේදී, නිවාසස්ථානයක් ලෙස ඔහුට හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් කෙනෙකුට පදිංචි වීම සඳහා හෝ ඔහුගේ වෙළඳාමේ, ව්‍යාපාරයේ, ව්‍යාපාරයේ රක්ෂාවේ හෝ සේවයේ කාර්යයක් සඳහා හෝ ස්ථානය අවශ්‍යව තිබීමේ හේතුව පිට ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා තෙරපීම පිණිස යම් නඩුවක් හෝ නීතිකාර්යයක් පැවරීමේ හිමිකම නොතිබිය යුතු ය.

(7) මේ වගන්තියේ පෙරාතුව විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් ව ඇත ද; (1) වන උපවගන්තියේ හෝ (2) (i) වන උපවගන්තියේ සඳහන් යම් ස්ථානයක අධිතීය නීතිමය දිනයට පෙර දිනයකදී අත් කර ගත් පියවරෙන් හෝ මවහෙන් නැතහොත් ස්වකීයව සිදුකරනු ලබන හාදිගවශයෙන් ලත් උරුමයක් හෝ තැන්ගස් වශයෙන් නොව බලයට ගැනීමකින් හෝ උරුමයකින් හෝ තැන්ගස්කින් නියමිත කාලයට පසු දිනයකදී ගෙවීමේ වියදම් ඒ ස්ථානයේ අධිතීය අත් කරගෙන ඇත්තා වූ අවස්ථාවක, ගෙවීමේදී හෝ ගෙවීමෙන්

පවුලේ යම් සාමාජිකයකුට නිවාසසාධනයක් වශයෙන් පදිංචිවීම සඳහා හෝ ගෙහිමියාගේ වෙළඳාමේ, ව්‍යාපාරයේ, වෘත්තියේ, රක්ෂාවේ හෝ සේවයේ කාර්යයන් සඳහා ඒ ස්ථානය යුක්ති සහගත ලෙස අවශ්‍ය වී තිබීමේ හේතුව පිට ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා නොරැඳීම් පිණිස කිසිදු නඩුවක් හෝ නීතිකාභ්‍යාසයක් නොපැවරිය යුතු ය.

එසේ වුවද, වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලෙන් සියයට එකසිය පණහකට වැඩි වන යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා මේ පනත ආරම්භ වීමට ප්‍රථම එම ස්ථානයේ පදිංචියට පැමිණ ඇති අවස්ථාවක ඒ කුලී නිවැසියා නොරැඳීම් සඳහා යම් නඩුවක් හෝ නීතිකාභ්‍යාසයක් පැවරීම සම්බන්ධයෙන් මේ උපවගන්තියේ පෙරාතුව වූ විධිවිධාන අදාළ නොවිය යුතු ය.

මේ උප වගන්තියෙහි "නියමිත දිනය" යන්නෙන් ස්ථානයේ තත් කාලයෙහි කුලී නිවැසියා හෝ මේ පනතේ 36 වන වගන්තිය හෝ (274 වන අධිකාරය වන) ගෙවල් කුලී සීමා කිරීමේ පනතේ 18 වන වගන්තිය යටතේ තත් කාලයේ කුලී නිවැසියා නිවාස බද්දට අනුප්‍රාප්ත වූයේ යම් කුලී නිවැසියකු මියගිය විටද, ඒ කුලී නිවැසියා හෝ ඒ ස්ථානයේ පදිංචියට පැමිණි දිනය අදහස් වේ.

(8) ගෙහිමියාට හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකුට නිවාස ස්ථානයක් වශයෙන් පදිංචිවීම සඳහා හෝ ගෙහිමියාගේ වෙළඳාමේ, ව්‍යාපාරයේ, වෘත්තියේ, රක්ෂාවේ හෝ සේවයේ කාර්යයන් සඳහා ස්ථානය යුක්ති සහගතව අවශ්‍ය බව උසාවියේ මතය වීමේ හේතුව පිට යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා නොරැඳීම් පිණිස යම් උසාවියක් විසින් තීන්දු ප්‍රකාශයක් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ගෙහිමියා හෝ තීන්දු ප්‍රකාශයෙහි නම නිශ්චිතව සඳහන් කළ යුතු ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකු නොවන කිසිම තැනැත්තකු කුලී නිවැසියා ස්ථානය භාර ගිය විට හෝ කුලී නිවැසියා ඉන් නොරැඳීම් ලැබූ විට එහි පදිංචියට නොයා යුතු බව උසාවිය විසින් ඒ තීන්දු ප්‍රකාශයෙහි නියම කළ යුතු ය.

(9) (8) වන උපවගන්තිය අදාළ වන යම් අවස්ථාවකදී ගෙහිමියා හෝ තීන්දු ප්‍රකාශයෙහි නම නිශ්චිතව සඳහන් වූ අන් තැනැත්තා කුලී නිවැසියා විසින් ස්ථානය භාර යනු ලැබීමෙන් පසු හෝ ඔහු ඉන් නොරැඳීම් ලැබීමෙන් පසු මාස තුනක කාලසීමාවක් ගතවීමට පෙර යුක්ති සහගත හේතුවක් නොමැතිව ස්ථානයෙහි පදිංචියට නොයන විට, හෝ එසේ පදිංචියට ගියේ වී නමුදු ඒ පදිංචියට ගැමෙත් අවුරුදු තුනක් ඇතුළත යුක්තිසහගත හේතුවක් නොමැතිව එය භාර ගතහොත් එවිට, ඒ ස්ථානයෙහි සන්තකයට තමා ආපසු පත් කරන ආඥාවක් සඳහා, අවස්ථාවෝචිත පරිදි එකී තුන් මාසයේ කාලසීමාව ගතවීමෙන් පසු දින දහ හතරක් ඇතුළත යම් අවස්ථාවක හෝ ගෙහිමියා හෝ එකී අන් තැනැත්තා ස්ථානය භාර ගැමෙන් පසු දින දහහතරක් ඇතුළත යම් අවස්ථාවක කුලී නිවැසියා (මෙහි මින් ඔහු "පරණ කුලී නිවැසියා" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ) විසින් උසාවිය වෙත ඉල්ලුම් කළ හැකි ය. ඒ ඉල්ලීමේ වගඋත්තරකරු වශයෙන් ගෙහිමියා තම කළ යුතු ය.

(10) පරණ කුලී නිවැසියා විසින් (9) වන උපවගන්තිය යටතේ කරනු ලැබූ යම් ඉල්ලීමක් පිළිබඳ දැන්වීමක් තත් කාලයෙහි ස්ථානයෙහි පදිංචි යම් තැනැත්තකු වෙතහොත් ඔහු වෙත භාර කළ යුතු අතර, දැන්වීම එසේ භාර කරනු ලැබූ අවස්ථාවක—

(අ) ඉල්ලීම් පිළිබඳව පැවැත්වෙන නීතිකාභ්‍යවලදී තමා පාර්ශ්ව කරුවකු වශයෙන් සම්බන්ධ කර ගන්නා ලෙස ඒ දැන් විම භාර කරනු ලැබූ දිනයෙන් දින දහ හතරක් ඇතුළත ඒ තැනැත්තා උසාවියෙන් ඉල්ලුම් කරන හොත් ඔහු එසේ සම්බන්ධ කර ගත හැකි ය; තවද

(ආ) ඒ තැනැත්තා එසේ පාර්ශ්වකරුවකු වශයෙන් සම්බන්ධ කර ගන්නා ලද්දේ වුවද, නොවුවද (11) වන උපවගන්තිය යටතේ කරනු ලබන යම් ආඥාවකින් ඔහු බැඳෙනු ලැබිය යුතු ය.

(11) (9) වන උප වගන්තිය යටතේ පරණ කුලී නිවැසියා විසින් ඉල්ලුම් කරනු ලැබූ විට, පරණ කුලී නිවැසියා ස්ථානය හැර යාමේ දින යෙන් පසු හෝ ඔහු ඉන් තොරවනු ලැබීමේ දිනයෙන් පසු මාස තුනක කාල සීමාව ගතවීමට පෙර ගෙහිමියා හෝ තීන්දු ප්‍රකාශයෙහි නම නිශ්චිතව සඳහන් වූ අන් තැනැත්තා යුක්ති සහගත හේතුවක් නොමැතිව ආභාතයෙහි පදිංචියට නොගිය බවට හෝ ස්ථානයෙහි පදිංචියට එසේ හෙස්, ඒ පදිංචියට යාමෙන් අවුරුදු තුනක් ඇතුළත යුක්තිසහගත හේතුවක් නොමැතිව එය හැර ගිය බවට උසාවිය සැනීමට පත්වූ අවස්ථාවක පරණ කුලී නිවැසියාට ස්ථානයේ සන්තකය භාර දෙන ලෙස උසාවිය විසින් ආඥාවක් කළ හැකිය. තවද අවශ්‍ය නම්, ගෙහිමියා හෝ ඔහු නමින්, මාර්ගයෙන් හෝ යටතේ හිමිකම් පාන යම් තැනැත්තකු තොරවන ලෙස, ඒ ආඥාවෙන්ම හෝ තදනන්තර ආඥාවකින් නියම කළ හැකි ය:

එසේ වුවද, නීතිකාභ්‍යවල පාර්ශ්වකරුවකු වශයෙන් (10) වන උප වගන්තිය යටතේ යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධ කරගනු ලැබ සිටින අවස්ථාවක, පරණ කුලී නිවැසියා ස්ථානයෙන් තොරවීම සඳහා තීන්දු ප්‍රකාශයක් කර තිබුණු බව එසේ පාර්ශ්වකරුවකු වශයෙන් සම්බන්ධ කර ගනු ලැබූ තැනැත්තා ඔහු පදිංචියට ගිය අවස්ථාවේ දී හෝ ඊට පෙර නොදැන සිටි බව උසාවියේ මතය නම්, මේ උප වගන්තියෙහි ඉහත දැක්වුණු විධිවිධාන යටතේ කිසිදු ආඥාවක් නොකළ යුතු ය.

(12) (11) වන උප වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන සෑම ආඥාවක් ද පරණ කුලී නිවැසියා විසින් (9) වන උප වගන්තිය යටතේ කරනු ලබන ඉල්ලීමක් නිෂ්ප්‍රභ කඳන සෑම ආඥාවක් ද ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත ඉදිපත් කරනු ලැබිය හැකි ඇපාලකට යටත් විය යුතු අතර උසාවියේ සාමාන්‍ය අධිකරණ බලය ක්‍රියාවෙහි යොදවමින් උසාවිය විසින් දෙන ලද ආඥාවකට විරුද්ධ ඇපාලක් සම්බන්ධයෙන් අදාළ වන ආකාරයෙන්ම එවැනි යම් ඇපාලක් සම්බන්ධයෙන් ද සිවිල් නඩු විධාන සංග්‍රහයෙහි විධිවිධාන අදාළ විය යුතු ය.

(13) (11) වන උප වගන්තිය යටතේ කරන ලද ආඥාවක්, සිවිල් නඩු විධාන සංග්‍රහයෙහි 217 වන වගන්තියේ (ඇ) ශීර්ෂය යටතේ ගැණෙන ආඥාවක් හෝ තීන්දු ප්‍රකාශයක් ලෙස ඒ ආකාරයෙන්ම ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබිය හැකි විය යුතු ය.

(14) යම් ස්ථානයකට එක් ගෙහිමියකුට වැඩි දෙනකු සිටින අවස්ථාවක "ගෙහිමියා" යන යෙදුම ඒ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා ඒ ගෙහිමියන් සියලු දෙනාම හෝ ඉන් යම් එක් කෙනෙකු හෝ ඊට වැඩි දෙනකු අදහස් වන ලෙස තේරුම් ගත යුතු ය.

(15) (8) වන උප වගන්තිය අදාළ වන යම් අවස්ථාවකදී, ගෙහිමියා හෝ තීන්දු ප්‍රකාශයෙහි නම නිශ්චිතව සඳහන් වූ අත් තැනැත්තා ස්ථානයේ පදිංචියට ගොස්, එසේ පදිංචියට ගැමෙන් අවුරුදු තුනක් ඉක්මවා ගොස් ඇති බවට තීරණය වුවහොත්, එවිට ඒ ගෙහිමියා හෝ තැනැත්තා මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.

(16) (9) සිට (13) දක්වා වූ උප වගන්තිවල “උසාවිය” යන්නෙන් පරණ කුලී නිවැසියා තෙරපිටු පිණිස වූ නඩුව පවරන ලද උසාවිය අදහස් වේ.

23. (1) යම් නිවැසි ස්ථානයක්, නියමිත රූපය ආයතනයක වැසියට එ ස්ථානය පිළිබඳව ඇති කරන ලද උකසක් පිට සම්පූර්ණයෙන් හෝ කොටසක් වශයෙන් එ ආයතනය විසින් සපයන ලද මුදල් වලින් එ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා විසින් මිලට ගන්නා ලද අවස්ථාවක හා එ උකස සම්බන්ධයෙන් ගෙවිය යුතු මුදල් ගෙවීම එ කුලී නිවැසියා විසින් පැහැර හැරීමේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් එ ස්ථානය (මින්මතු මේ පනතෙහි “ගෙහිමියා” යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) යම් තැනැත්තකුට විකුණන ලද අවස්ථාවක, අත්කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය නොතකා, එ ස්ථානයේ තත් කාලයෙහි පදිංචිකරු එ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා වුවද නැතහොත් අත් කිසි තැනැත්තකු වුව ද, එ විකිණීමේ දිනයේ සිට මාස හයක කාලයක් ගත වීමෙන් පසු එ ස්ථානයෙහි පදිංචිව සිටීමට ඔහුට හිමිකම් නොලැබිය යුතු අතර, එ අනුව, කලින් ඔහු එම ස්ථානය හිස්කර දී නැතහොත්, එ කාලය ගතවූ වහාම තමාගේ යැපෙන්නන් හා අතුරු කුලී නිවැසියන් කිසිවකු වෙතොත් ඔවුන්ද සමග එ ස්ථානය හැර ගොස් ගෙහිමියාට එහි සන්තකය භාර දිය යුතුය.

ස්ථානයේම උකස පිට නියමිත රූපය ආයතන විසින් සපයන ලද මුදලින් මිලට ගන්නා ලද හෝ ඉදිකරන ලද නිවැසි ස්ථානවල පදිංචි කරුවන් තෙරපිටු

(2) (1) වන උප වගන්තියෙහි සඳහන් යම් නිවැසි ස්ථානයක පදිංචිකරු (1) වන උප වගන්තියෙහි විධිවිධාන අනුව ක්‍රියා කිරීමට පැහැර හරින කවර අවස්ථාවක වුවද ස්ථානයේ සන්තකය ලබා දෙන ලෙස හා පදිංචිකරු හා ඔහුගේ යැපෙන්නෝ හා අතුරු කුලී නිවැසියන් කිසිවකු වෙතොත් ඔවුන් එ ස්ථානයෙන් නෙරපන ලෙස අයදීමින් එ ස්ථානය පිහිටි කොට්ඨාශයේ පික්වෙස්ට් උසාවිය වෙත ගෙහිමියා විසින් ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කිරීම නීත්‍යානුකූල විය යුතු ය.

(3) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ ඉල්ලීමක් ලැබුණු විට, එම ඉල්ලීමෙහි පිටපතක් හා—

(අ) නියමය භාර කළ දිනයෙන් පසු සම්පූර්ණ දින තුනකට කලින් හෝ සම්පූර්ණ දින හයකට පසුව නොවන එම නියමයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් දිනයක පෙර සිටින ලෙස, සහ

(ආ) (1) වන උප වගන්තියෙන් නියමිත පරිදි නමා විසින් එම ස්ථානයෙහි සන්තකය භාර නොදිය යුත්තේ මින්දසි යන්නට හේතු දක්වන ලෙස

නියම කරමින් නයිසයි නියමයක් පදිංචිකරු වෙත භාර කිරීමට උසාවිය විසින් සැලැස්විය යුතු ය.

(4) (3) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ නයිසයි නියමයක් පිස්කල් විසින් හෝ ඔහු විසින් බලය පවරන ලද අත් කිසි තැනැත්තකු විසින් පදිංචිකරු වෙත භාර කිරීමට ලද නම්, හෝ එසේ භාර

කිරීමට තොරතුරු අවස්ථාවක පිස්කල් විසින් හෝ ඉහත කී පරිදි බලය පවරන ලද තැනැත්තා විසින් නියමය අදාළ වන ස්ථාන යෙහි පැහැදිලිව පෙනෙන යම් තැනක අලවන ලද්දේ නම් එය එම පදිංචිකරු වෙත යථා පරිදි භාර කරනු ලැබූ ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(5) මේ වගන්තිය යටතේ නයිසයි නියමයක් භාර කරනු ලැබූ යම් පදිංචිකරුවකු, එම ආඥාවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් දිනයෙහි උසාවිය ඉදිරියේ පෙනී සිට දිවුරුම් පත්‍රයකින් හෝ දිවුරුම් පිට හෝ සහතික ප්‍රකාශයක් පිට කරනු ලබන ප්‍රකාශයකින්, විභාගය අඩාලව කල් තැබීම අවශ්‍ය කරවන්නක් බව උසාවිය අදහස් කරන යම් ප්‍රතිපාදයක් නගනහොත් උසාවිය නඩුවෙහිලා එළඹ ඇති කරුණු ගැන සැලකිලිමත්ව, නගන ලද ප්‍රශ්නය හෝ ප්‍රශ්න අතුරින් විවාදයට ගතයුතු ප්‍රශ්නය හෝ ප්‍රශ්න වන තීරණය කොට, ඒවා සටහන් කරගෙන පදිංචිකරු උසාවිය ඉදිරියෙහි පෙනී සිට දිනයේ සිට දින ගණකට වඩා පසු නොවන දිනයක් සාක්ෂි විභාගය සඳහා නියම කළ යුතු ය. තවද එබඳු අවස්ථාවක දී සිතාසි යෙහි නිශ්චිතව සඳහන් වේලාවෙහි දී සහ ස්ථානයෙහි දී පෙනී සිටින ලෙස අණ කරමින් උසාවියේ ප්‍රධාන ලිපිකරු විසින් පාර්ශ්වකරුවන්ට අවශ්‍ය විය හැකි එක් එක් සාක්ෂිකරු වෙත සිතාසි නිකුත් කළ යුතුය.

(6) යම් නඩුවක් විභාග කිරීම සඳහා (5) වන උප වගන්තිය යටතේ යම් දිනයක් නියම කරනු ලැබූ අවස්ථාවක—

- (අ) අඩාලව කල් තබනු ලැබීමට සියලුම පාර්ශ්වකරුවන් කැමැත්ත දෙනහොත් මිස; හෝ
- (ආ) නඩුවෙහිලා වැදගත් කරුණු දන්නා වූ හා ඔප්පු කළ හැකි සාක්ෂිකරුවකු වෙත සහයෝගයෙන් නොව අන් හේතුවකින් නොපැමිණ සිටීම නිසා අඩාලව කල් තැබීම අවශ්‍ය බව දිවුරුම්පිට හෝ සහතික ප්‍රකාශ පිට හෝ දිවුරුම් පත්‍රයකින් සපයන ලද සාක්ෂිවලින් උසාවිය සැහීමට පත් වුවහොත් මිස,

යම් පසු දිනයකට විභාගය අඩාලව කල් නොදැමිය යුතු ය.

(7) නඩුව විභාග කිරීම සඳහා (5) වන උප වගන්තිය යටතේ නියමිත දිනයෙහි හෝ (6) වන උප වගන්තිය යටතේ ඒ විභාග කිරීම අත් කිසි දිනයකට අඩාලව කල් තබන ලද්දේ නම්, ඒ දිනයෙහි, අන් කිසි ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය තොරතුරු, නගන ලද ප්‍රශ්න උසාවිය විසින් විභාග කොට නිශ්චය කොට ඒ සම්බන්ධයෙන් තීන්දුවක් ද දිය යුතු ය.

(8) මේ වගන්තිය යටතේ නයිසයි නියමයක් භාර කරනු ලැබූ යම් පදිංචිකරුවකු, ඒ නියමයේ නිශ්චිතව සඳහන් දිනයෙහි හෝ විභාගය මේ වගන්තිය යටතේ අඩාලව කල් තබනු ලැබූ එවැනි වෙනත් දිනයක් වී නම්, ඒ වෙනත් දිනයෙහි පෙනී නොසිටිය හොත්, හෝ ඉපතී සිට නියමයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ස්ථානයේ සත්තකය (1) වන උපවගන්තියෙන් නියමිත පරිදි තමා විසින් භාර නොදිය යුත්තේ මන්දැයි යන්නට සැහෙන හා පිලිගත හැකි හේතු දැක්වීම පැහැර හරිනහොත්, නයිසයි නියමය පරම නියමයක් බවට පත් කළ යුතුය; තවද නිකුත් කළ දින සිට සම්පූර්ණ දින තුනකට කලින් හෝ සම්පූර්ණ දින හතකට පසුව නොවිය යුතු

රිට් ආඥාවේ නිශ්චිතව සඳහන් දිනයකට පෙර ඒ ස්ථානයේ අත්තකය ගෙහිමීයට හෝ ගෙහිමීය විසින් ඒ සඳහා පත් කරනු ලැබූ අත්කිය නැතැත්කයට භාර දීමට සහ පදිංචිකරු ද ඔහුගේ යැපෙන්නන් හා අතුරු බදුකරුවන් කිසිවකු වෙතොත් ඔවුන් ද ඒ ස්ථානයේ නෙරපීමට දිස්ත්‍රික්කයේ පිස්කල් වෙත නියම කරන හා බලය පවරන සන්නකය භාරදීමේ රිට් ආඥාවක්, ඒ පිස්කල් වෙත වහාම නිකුත් කිරීම හෝ අවශ්‍ය වුවහොත් නැවත නිකුත් කිරීම උසාවිය විසින් කළ යුතුය. එකී පිස්කල් විසින් හෝ ඒ සඳහා ඔහු විසින් බලය පවරනු ලැබූ යම් පොලිස් නිලධාරියකු විසින් අවශ්‍ය යයි තමා සලකන සහායකයන් සමග ඒ ස්ථානයට ඇතුළු වීම පිණිසත් ඉහතකී ලෙස සන්නකය භාර දීම පිණිසත් කුලී නිවැසියා සහ ඔහුගේ යැපෙන්නන් හා අතුරු බදු කරුවන් කිසිවකු වෙතොත්, ඔවුන් ඒ ස්ථානයෙන් නෙරපීම පිණිසත් ඒ රිට් ආඥාව ප්‍රමාණවත් විය යුතු ය.

සන්නකය භාර දීම රිට් ආඥාවක් මේ උප වගන්තිය යටතේ පිස්කල් වෙත නිකුත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ ඥාව නිකුත් කරන ලද්දේ යම් තීරණයක් අනුව ද ඒ තීරණය ගැන ප්‍රශ්න කිරීමේ, එය වෙනස් කිරීමේ හෝ අවලංගු කිරීමේ බලපොරොත්තු වෙන් යම් උසාවියක ගනු ලැබූ හෝ ආරම්භ කිරීමට අදහස් කරනු ලබන යම් පියවරවල් සේතුකොට ගෙන, ඒ රිට් ආඥාව ක්‍රියාත්මක කිරීම කවර වූ හෝ ආකාරයකින් නොනැවැත්විය යුතු ය.

(9) සිවිල් නඩු විධාන සංග්‍රහයේ 833අ වන වගන්තියෙහි විධි විධානවලට යටත්ව, මේ වගන්තිය යටතේ පිස්කල් විට උසාවියක් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද හෝ කරන ලද යම් අවසාන නඩු තීන්දුවකින් හෝ අවසාන නඩු තීන්දුවක බලය ඇති යම් ආඥාවකින් හැඟීමට පත් නොවන යම් තැනැත්තකු විසින්, ඒ නඩු තීන්දුවේ හෝ ආඥාවේ දිනයෙහි සිට (ඉරිදා දිනයත්, හා රජයේ නිවාඩු දිනයත් ගැර) දින දහහතරක කාල සීමාවක් ගතවීමට පෙර ඒ නඩු තීන්දුවට හෝ ආඥාවට විරුද්ධව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත ඇපාල් ගත හැකිය ; තවද පිස්කල් විට උසාවිවල නඩුතීන්දුවලට හෝ ආඥාවලට විරුද්ධව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත ඉදිරිපත් කෙරෙන ඇපාල් ගැනීමේවලට අදාළ වන අත්කිය ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන මේ උප වගන්තියෙහි ඉහත දැක්වුණු විධිවිධාන යටතේ ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් ඇපාලක දී අදාළ විය යුතු ය.

(10) (1) වන උප වගන්තියෙහි සඳහන් යම් ස්ථානයක් ආපසු ලබා ගැනීම සඳහා හෝ ඒ ස්ථානයෙන් පදිංචිකරු නෙරපීම සඳහා මේ වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ ගැර කිසිම පියවරක් නොගත යුතු ය.

(11) (1) වන උප වගන්තියෙහි සඳහන් යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් මේ වගන්තිය යටතේ යම් නීති කාර්යයක් පැවරීමට ඉහත පවත්වා ගෙන යාමට මේ පනතේ වෙනත් විධිවිධානවල කිසිවක් අදාළ නොවිය යුතු ය ; නොහොත් ඒ කිසිවකින් එසේ පැවරීම හෝ පවත්වා ගෙන යාම සීමා නොවිය යුතු ය

(12) නියමිත රාජ්‍ය ආයතනයක වාසියට ඇති කරන ලද ස්ථානය පිළිබඳ උකස්ක් පිට ඒ ආයතනය විසින් මකවසක් වශයෙන් හෝ සම්පූර්ණයෙන් සපයන ලද මුදල්වලින් ඉදි කරනු ලැබූ ද ඒ

ආයතනයේ මතය අනුව වාසය කිරීමේ කාර්යයන් සඳහා ඉදි කරනු ලැබ ඇත්තාදීද, ස්ථාන සම්බන්ධයෙන් මේ වගන්තියේ විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙතත් කීරීම් සහිතව අදාළ විය යුතු ය.

(13) මේ වගන්තියෙහි "නියමිත" යන්නේ ඇමතිවරයා විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබූ නිවේදනයකින් නියම කරන ලද බව අදහස් වේ.

ගෙවීමේ කීරීද ප්‍රකාශයක් උඩා ඇතිමෙන් පසු ගෙවීමටදකාදු නීතිකාභ්‍යා වර්ෂ දහයකට පහතම කිරීම.

24. මේ පනතේ වෙනත් යම් විධිවිධානයක කුමක් සඳහන් වුවද ගෙහිමියාගේ හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකුගේ පදිංචිය සඳහා යම් නිවාස ස්ථානයක් යුක්තී සහගත ලෙස අවශ්‍යව තිබේය යන හේතුව උඩ යම් උසාවියක් විසින් ඒ නිවාස ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා එයින් තරපිම සඳහා තීන්දු ප්‍රකාශයක් දී ඇති අවස්ථාවක ඒ තීන්දු ප්‍රකාශය කළ දින සිට දස වර්ෂයක කාල පරිච්ඡේදයක් ඉකුත් වන හෙක්, එම ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා බවට තදනන්තරව පත්ව සිටිය හැකි තැනැත්තා තෙරපිම සඳහා හෝ අන් යම් නිවාස ස්ථානයක පදිංචි යම් කුලී නිවැසියකු තෙරපිම සඳහා යට කී හේතුව උඩම යම් නඩු පැවරීමකට හෝ නීතිකාභ්‍යායකට යටකී තීන්දු ප්‍රකාශය කර ඇත්තේ යම් ගෙහිමියකුට හෝ ඔහුගේ පවුලේ කෙනෙකුට පක්ෂව ද, ඔහුට හිමිකම නොතිබිය යුතු ය.

ගෙවල් කුලී ගෙවීම සඳහා ඇප වීමකින් පසු දත්වීම අස්කර ගත යුතු බව.

25. (1) යම් නිවාස ස්ථානයක කුලිය හිඟ තබා තිබීමේ හේතුවෙන් ඒ නිවාස ස්ථානයේ කුලී නිවැසියාගේ නිවාස බද්ද අවසන් කරන බවට දැන්වීමක් ඔහුට භාරදී ඇති විටෙක, ඒ කුලිය සහ ඒ කුලී නිවැසියා විසින් ඉදිරියට ගෙවිය යුතු සියලු කුලී ගෙවන බවට අන් යම් තැනැත්තකු ඇප වන අවස්ථාවක දී කුලී නිවැසියා විසින් මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා සිටි විට සහ ඉදිරිපත් කර ඇති ඇපය සතුටු දයක යයි මණ්ඩලය අදහස් කරතහොත්, ඒ දැන්වීම අස්කර ගන්නා ලෙස මණ්ඩලය විසින් ගෙහිමියාට නියම කළ හැකිය.

(2) දැන්වීමක් අස් කර ගන්නා ලෙස මණ්ඩලය විසින් (1) වන උප වගන්තිය යටතේ ගෙහිමියකුට නියම කරනු ලැබූ විට, මේ පනතේ අන් යම් විධිවිධානයක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, තමා විසින් එවැනි දැන්වීමක් භාරදී තිබීමේ හේතුව නිසාම, කුලී නිවැසියා තෙරපිම සඳහා යම් නඩුවක් හෝ නීතිකාභ්‍යායක් පැවරීමට ඒ ගෙහිමියාට හිමිකම නොතිබිය යුතු ය.

ස්ථානයක කොටස්වල පදිංචි කුලී නිවැසියන් තෙරපීම

26. (1) අදාළ ප්‍රමාණය ඉක්මවූ වාර්ෂික වටිනාකමක් ඇති යම් නිවාස ස්ථානයක්, මේ පනත ආරම්භ වන දිනයට පෙර, වරිපනම් සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් තක්සේරු නොකරන ලද්දා වූද, පදිංචිය සඳහා වූ අසම්බන්ධ ඒකකයන් වන්නා වූද, වෙන් වෙන් කොටස් වශයෙන් කුලියට දී ඇති අවස්ථාවක, එවැනි යම් කොටසක කුලී නිවැසියා තෙරපිම සඳහා ගෙහිමියා විසින් නඩුවක් හෝ නීති කාභ්‍යායක් පැවරීමට හැකි හේතුව, අවස්ථාවෝචිත පරිදි එම කොටසේ අනුපාතික වාර්ෂික වටිනාකම හෝ සම්මත ගෙවල් කුලිය වශයෙන් මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබූ වාර්ෂික වටිනාකමට හෝ සම්මත ගෙවල් කුලියට අනුරූප වාර්ෂික වටිනාකමකින් යුත් යම් නිවාස ස්ථානයක කුලී නිවැසියා තෙරපිම සඳහා ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා විසින් නඩුවක් හෝ නීතිකාභ්‍යායක් පැවරිය හැකි හේතුව විය යුතු ය.

(2) මෙහිදී මහලක්, (1) වන උප වගන්තිය යටතේ යම් කොටසක අනුපාතික වාර්ෂික වටිනාකම නියම කිරීමේ දී ඒ සියලු කොටස්වල අනුපාතික වාර්ෂික වටිනාකමේ එකතුව 1969 ජනවාරි මස පළමු වන දින බලපැවැත්වුණු තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ සම්පූර්ණ ස්ථානයේ වාර්ෂික වටිනාකමට හෝ ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික වටිනාකම පිළිබඳ තක්සේරුව ඒ දිනයට පසු ප්‍රථම වරට කරන ලද අවස්ථාවක ඒ පළමු තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරන ලද ඒ වාර්ෂික වටිනාකමට වැඩි නොවන බවට වගබලා ගත යුතු ය.

27. (1) මේ පනතේ අන් කිසි විධිවිධානයක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය නොනසා, යම් නිවාස ස්ථානයක යම් කොටසක් මේ පනත ආරම්භ වන දින හෝ එදිනට පසු කුලියට දෙනු ලබන අවස්ථාවක, හෝ වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ ප්‍රමාණයට වැඩි වන යම් නිවාස ස්ථානයක යම් කොටසක් ඒ දිනට පෙර කුලියට දී ඇති අවස්ථාවක ඒ ස්ථානයේ එහි කොටසේ කුලී නිවැසියා තෙරපීම සඳහා නඩුවක් හෝ නීති කෘත්‍යයක් පැවරීමට—

ගෙහිමියා,
කොටසක පදිංචි
වී සිටින
ස්ථානයක
අනෙක්
කොටසේ පදිංචි
කුලී නිවැසියා
තෙරපීම.

(අ) ඒ කොටස පළමුවෙන්ම කුලියට දෙන ලද දිනයෙහි දී වරිපනම් සඳහා එය වෙනම තක්සේරු කර නොතිබුණේ නම්;

(ආ) එවකට කුලී නිවැසියා වූ නැතැත්තාට කුලියට දෙන ලද කොටසේ පදිංචියට ඒ කුලී නිවැසියා පැමිණීමෙන් පසුව (ඒ ස්ථානයට) යා කොට තනන ලද කොටසක් පමණක් ගොවත්තා වූ ඒ ස්ථානයේ වෙනත් කොටසක, ඒ නඩුව හෝ නීති කෘත්‍යය පවරන ලද දිනයට පෙරාතුවම වූ හය මාසයකට නොඅඩු කාල පරිච්ඡේදයක් තුළ ගෙහිමියා පදිංචිව සිටියේ නම්, හා එහි පමණක් පදිංචි ව සිටියේ නම්;

(ඇ) වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ ප්‍රමාණයට වැඩි යම් නිවාස ස්ථානයක යම් කොටසක් මෙම පනත ආරම්භ වන දිනට පෙර කුලියට දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා 1972 පෙබරවාරි පළමු වන දිනට පෙර හය මාස යක සම්පූර්ණ කාල සීමාව තුළ ඒ ස්ථානයේ වෙනත් කොටසක පදිංචිව සිටියේ නම්, හා එහි පමණක් පදිංචිව සිටියේ නම්, හෝ 1972 පෙබරවාරි පළමු වන දිනට පෙර මාස හයක් ඇතුළත ඒ කොටස කුලියට දෙනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ කොටස කුලියට දෙනු ලැබූ දිනයෙන් ආරම්භව මේ පනත ආරම්භ වන දිනයෙන් අවසන් වන සම්පූර්ණ කාල සීමාව ඇතුළත ඒ ස්ථානයේ වෙනත් කොටසක පදිංචිව සිටියේ නම්, හා එහි පමණක් පදිංචිව සිටියේ නම්; සහ

(ඈ) නිවාස බද්ද අවසන්කිරීම සම්බන්ධයෙන් එක් මාසයක් තරු දී ගෙහිමියා විසින් දැන්වීමක් භාර දී තිබුණේ නම්

ඒ නිවාස ස්ථානයේ ගෙහිමියාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය:—

එසේ වුව ද නියමිත දිනයට පෙර ඒ නිවාස ස්ථානයෙහි අයිතිය අත් කරගත් මවගෙන්/පියාගෙන් හෝ ස්වාමීපුරුෂයාගෙන්/භාර්යාවගෙන් උරුමවීමකින් හෝ තැන්ගත් වශයෙන් හොඳ

නියමිත දිනයට පසු මිල දී ගැනීමකින් හෝ උරුමවීමකින් හෝ තැන්ගත් වශයෙන් ගෙහිමියා විසින් ඒ ස්ථානයේ අයිතිය අත්කර ගත්තේ නම්, ඒ ස්ථානයේ යම් කොටසක කුලී නිවැසියකු තෙරපීම සඳහා මේ උපවගන්තියේ පෙරාතුව විධිවිධාන යටතේ නඩුවක් හෝ නීතිකාභ්‍යාප්තියක් පවරීමට ඒ නිවාස ස්ථානයේ ගෙහිමියාට හිමිකම් කෙරෙහි ය. යුතු ය.

ඉහතින් වූ අතරු විධානයේ කාර්යයන් සඳහා "නිශ්චිත දිනය" යන්නෙන් ඒ ස්ථානයේ ඒ කොටසේ එවකට සිටින කුලී නිවැසියා හෝ මේ පනතේ 36 වන වගන්තිය හෝ (274 වන අධිකාරය වූ) ගෙවල් කුලී පාලන පනතේ 18 වන වගන්තිය යටතේ ඒ ස්ථානයේ ඒ කොටසේ එවකට සිටින කුලී නිවැසියා නිවාස බද්දට අනුප්‍රාප්ත වූයේ යම් කුලී නිවැසියකුගේ මරණයෙන් පසු ද, ඒ කුලී නිවැසියා ඒ ස්ථානයේ ඒ කොටසේ පදිංචි වීමට පැමිණි දිනය අදහස් වේ.

(2) කුලී නිවැසියකු තෙරපීම සඳහා (1) වන උප වගන්තිය යටතේ උසාවියක යම් නඩුවක් හෝ නීති කාභ්‍යාප්තියක් පවරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ උසාවිය විසින්—

(අ) ඒ නඩුව හෝ නීති කාභ්‍යාප්තිය හැකි ඉක්මණින් විභාග කොට නිශ්චය කළ යුතු ය. තවද

(ආ) කුලී නිවැසියා තෙරපිය යුතු යයි උසාවිය තීරණය කරන අවස්ථාවක, ඒ ස්ථානයේ ඒ කොටසේ සත්තකය ඒ ආඥාවේ දිනයේ සිට ම.ස තුනක් ගතවීමට පෙර වූ දිනයක ගෙහිමියාට භාර දෙන ලෙස ආඥාවක් කළ යුතු අතර, අධිකාරය වත්තේ නම් ඒ ආඥාවෙන්ම හෝ ඉක්බිතිව කරන ලද ආඥාවකින්, ඒ ස්ථානයේ ඒ කොටසේ තත් කාලයෙහි පදිංචිව සිටින යම් තැනැත්තකු ඒ ස්ථානයෙන් තෙරවා ඒ ස්ථානයේ ඒ කොටසේ සත්තකය ගෙහිමියාට භාර දෙන ලෙස පිස්කල්ට විධාන කළ හැකි ය.

(3) උසාවියක් විසින් (2) වන උප වගන්තිය යටතේ ආඥාවක් නිකුත් කරනු ලබන අවස්ථාවක ඒ ආඥාව ප්‍රශ්න කිරීමේ, වෙනස් කිරීමේ හෝ නිෂ්ප්‍රභ කිරීමේ අදහසින් යම් උසාවියක ආරම්භ කරනු ලැබූ හෝ ආරම්භ කරනු ලැබීමට යෝජිත යම් පියවරක් සේ තුනොට ගෙන ඒ ආඥාව ක්‍රියාත්මක කිරීම තිසිම ආකාරයකින් නතර කරනු නොලැබිය යුතු ය.

මෙහි මාසයක් ස්ථානයේ පදිංචිය තහරණ නිවැසියන් තෙරපීම.

28. (1) මේ පනතේ වෙන යම් විධිවිධානයක කුමක් සඳහන් වුවද එය නොතකා, යම් නිවාස ස්ථානයක නිවැසියා විසින් යුක්ති සහගත හේතුවක් නොමැතිව හය මාසයකට නොඅඩු අවිච්ඡින්න කාලපරිච්ඡේදයක් තුළ එම ස්ථානයේ පදිංචිය නතර කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, නිසි අධිකරණ බලය ඇති උසාවියක පවරනු ලැබූ නඩුවක් මගින් ඒ කුලී නිවැසියා ඒ ස්ථානයෙන් තෙරපීමේ තීන්දු ප්‍රකාශයක් ලබා ගැනීමට ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියාට හිමිකම් තිබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් නඩුවකදී කුලී නිවැසියාට භාරදීම සඳහා නිකුත් කරනු ලැබූ සිතාසි භාර දෙන නිලධාරියා විසින් ඒ සිතාසියේ පිටපත්වලින් එකක් ඒ ස්ථානයේ පැහැදිලිව

පෙනෙන තැනක අලවනු ලැබූ විට සහ, ඒ සිතාසි තිකුත් කල උසාවිය විසින් ඒ සිතාසියේ පිටපතක් ඒ කුලී නිවැසියා අත්තිමට පදිංචිව සිටියේ යයි දැනගන්නට ලැබුණු ලිපිනයට ලියාපදිංචි කල තැපාලෙන් යැවූ විට, ඒ සිතාසිය ඒ කුලී නිවැසියාට යථා පරිදි භාර දෙනු ලැබූ ලෙස සැලකිය යුතු ය.

29. (1) අත් කිසි නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය නොතකා, අදාළ ප්‍රමාණයට වැඩි වාර්ෂික වරිතාකමකින් යුත් යම් නිවාස ස්ථානයක නිවාස බද්ද හෝ ගෙවල් කුලිය සම්බන්ධයෙන් මේ පනත ආරම්භ වන දිනයට පෙර ඇති කර ගනු ලැබූ කිසිම බද්දක්, ප්‍රකාශිත හෝ ව්‍යංගය එකඟවීමකින් හෝ වෙනත් ගිවිසුමක් මේ පනත ආරම්භ වන දිනයෙහි සිට වලංගු නොවිය යුතු ය. නැතහොත් කිසිම නීත්‍යානුකූල බලපෑමකින් යුක්ත නොවිය යුතු ය.

නිවාස බද්ද; කුලිය අදිය යම්බන්ධයෙන්ම වූ එකඟවීම.

(2) මේ පනතේ අත් කිසි විධිවිධානයක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එ නොතකා, යම් නිවාස ස්ථානයක ගෙහිමියා සහ ඒ ස්ථානය කුලියට යැවීමට අදහස් කරන තැනැත්තා විසින්, යම් කාලපරිච්ඡේදයක් අවසානයේ දී හෝ යම් සිද්ධියක් සිදුවූ විට ගෙහිමියාගේ හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකුගේ පදිංචිය සඳහා නිවාස ස්ථානයක් වශයෙන් ඒ ස්ථානය අවශ්‍ය වේද අවුරුදු පහකට නොඅඩු කාලයක් විය යුතු ගිවිසුමෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ කාල පරිච්ඡේදය සඳහා හෝ එසේම නිශ්චිතව සඳහන් ඒ සිද්ධිය සිදුවන තුරු ඒ ස්ථානය කුලියට දෙන ලිඛිත එකඟවීමකට ඇතුළත් වීම මේ පනත ආරම්භ වන දිනයේ සිට නීත්‍යානුකූල විය යුතු ය; අත්කිසි ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන්ව ඇත ද එය නොතකා එවැනි කිසිදු ගිවිසුමක් හෝ එකඟවීමක්, එයට ඇතුළත් වීමෙන් පසු දින තිහක් ඇතුළත ඒ ගෙහිමියා හෝ ඒ තැනැත්තා විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ ඉල්ලීමක් පිට මණ්ඩලයෙහි ලියාපදිංචි කරන ලද්දේ නම් මිස, වලංගු නොවිය යුතු ය; නොහොත් කිසිම නීත්‍යානුකූල බලපෑමකින් යුක්ත නොවිය යුතු ය.

(3) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ එකඟවීමකට ඇතුළත් වූ අවස්ථාවක ඒ එකඟවීමෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කාලපරිච්ඡේදය අවසානයේ දී හෝ අවස්ථාවෝචිත පරිදි එහි නිශ්චිතව සඳහන් සිද්ධිය සිදුවූවට පසු කුලී නිවැසියා ඒ ස්ථානයෙන් ඉවත්ව යා යුතු ය.

(4) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ එකඟවීමකට ඇතුළත් වූ කුලී නිවැසියකු එහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ කාල පරිච්ඡේදය අවසාන වීමට පෙර හෝ සිද්ධිය සිදුවීමට පෙර ඒ ස්ථානයෙන් ඉවත්ව යන අවස්ථාවක ගෙහිමියා හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකු විසින් ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වීම හෝ ගෙහිමියා විසින් ස්ථානය අත් කිසි කුලී නිවැසියකුට කුලියට දීම කළ හැකි ය.

(5) ගෙහිමියා හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකු (4) වන උප වගන්තිය යටතේ ස්ථානයේ පදිංචි වී එසේ පදිංචි වීමෙන් අවුරුදු තුනක් ඇතුළත යුක්ති සහගත හේතුවක් නොමැතිව ස්ථානයෙන් ඉවත්ව ගිය අවස්ථාවක, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ගෙහිමියා හෝ ඔහුගේ පවුලේ සාමාජිකයා මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.

(6) කිසිම ගෙහිමියකු විසින්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි (2) වන උප වගන්තිය යටතේ ඇතුළත් වූ එකඟවීමෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කාල පරිච්ඡේදයේ ගතනොවූ කොටසකට වැඩි වූ යම් කාල පරිච්ඡේදයක්

සඳහා හෝ ඒ ගිවිසුමෙහි නිශ්චිතව සඳහන් සිද්ධිය සිදුවීමෙන් ඔබ්බට වූ යම් කලාපරිච්ඡේදයක් සඳහා (4) වන උප වගන්තිය යටතේ ඒ ස්ථානය කුලී නිවැසියකුට කුලියට නොදිය යුතු ය.

(7) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ ඇතුළත් වූ එකඟවීම අනුව කුලී නිවැසියා ස්ථානයෙන් ඉවත්ව ගිය විට හෝ (13) වන උප වගන්තිය යටතේ කුලී නිවැසියා එසින් ඉවත් කරනු ලැබූ විට යම් සේතුවක් කරණකොට ගෙන ඒ ස්ථානය නිවාස ස්ථානයක් වශයෙන් පදිංචි වීම සඳහා ගෙහිමියාට හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයෙක් අවශ්‍ය නොවන අවස්ථාවක ගෙහිමියා විසින්, ඒ බව යකුට අවශ්‍ය නොවන අවස්ථාවක ගෙහිමියා විසින්, ඒ බව මණ්ඩලය වෙත දැන්විය යුතු අතර, මණ්ඩලය විසින් මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වනු ලබන පරිදි සහ අන් කිසි නීතියක කුමක් සඳහන් වුවද එය නොතකා, මණ්ඩලයේ මතය අනුව ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා කිරීමට සුදුසු යම් තැනැත්තකුට ඒ ස්ථානයේ පදිංචිවීමට බලය දිය හැකි ය.

(8) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ එකඟවීමකට ඇතුළත් වීමෙන් පසු හා එහි නිශ්චිතව සඳහන් කාල පරිච්ඡේදය අවසාන වීමට හෝ සිද්ධිය සිදු වීමට පෙර යම් විටෙක හෝ එහි නිශ්චිතව සඳහන් කාල පරිච්ඡේදය අවසාන වීමෙන් හෝ සිද්ධිය සිදුවීමෙන් පසු හා කුලී නිවැසියා ස්ථානයෙන් ඉවත්ව යාමට පෙර යම් විටෙක, ගිවිසුමට ඇතුළත් වූ අවස්ථාවේදී බලාපෙරෙත්තු වූ පරිදි ගෙහිමියාට හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකුට පදිංචිවීම සඳහා ඒ ස්ථානය නිවාස ස්ථානයක් වශයෙන් අවශ්‍ය නොවන්නේ යයි ගෙහිමියා සලකන අවස්ථාවක, ඒ ගෙහිමියා විසින්, ඒ බව මණ්ඩලය වෙත දැන්විය යුතු අතර, මණ්ඩලය විසින්, ඒ සඳහා කුලී නිවැසියා ඉල්ලීමක් කරන්නේ නම් ඒ ඒ ස්ථානයෙහි තවදුරටත් පදිංචි වී සිටීමට කුලී නිවැසියාට බලය දීම හෝ කුලී නිවැසියා විසින් ඒ සඳහා ඉල්ලීමක් නොකරන අවස්ථාවක, මණ්ඩලයේ මතය පරිදි ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා කිරීමට සුදුසු අන් කිසි තැනැත්තකුට මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වනු ලබන පරිදි හා අන් කිසි ලිඛිත නීතියක කුමක් සඳහන් වුවද එය නොතකා ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වීමට බලය දීම කළ හැකි ය.

(9) එකඟවීමෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කාලයේදී හෝ ඊට පසු කුලී නිවැසියා ස්ථානයෙන් ඉවත්ව යාමෙන් පසු හා ගෙහිමියා හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකු ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වීමට පෙර යම් විටෙක ගෙහිමියාට හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකුට පදිංචි වීම සඳහා එසේ ඉවත්ව යාමට ඉක්බිතිවීම, ඒ ස්ථානය නිවාස ස්ථානයක් වශයෙන් අවශ්‍ය නොවන බව ගෙහිමියා විසින් සලකනු ලබන්නේ නම්, ගෙහිමියා විසින් මණ්ඩලය වෙත ඒ බව දැනුම් දිය යුතු අතර, මණ්ඩලය විසින් මෙහි මින් මතු විධිවිධාන සලස්වනු ලබන පරිදි සහ අන් කිසි නීතියක කුමක් සඳහන් වුවද එය නොතකා, මණ්ඩලයේ මතය පරිදි එහි කුලී නිවැසියා කිරීමට සුදුසු යම් තැනැත්තකුට ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වීමට බලය දිය හැකි ය.

(10) මේ වගන්තියේ පෙරාතුව වූ විධිවිධාන යටතේ ගෙහිමියා හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකු ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වී එසේ ඒ ස්ථානයෙන් ඉවත්ව යාමට අදහස් කරන අවස්ථාවක, අවස්ථාවෙන් පරිදි ගෙහිමියා හෝ ඔහුගේ පවුලේ ඒ සාමාජිකයා ඒ බව.

මණ්ඩලය වෙත දැන්විය යුතු අතර, මණ්ඩලය විසින්, මෙහි මින් සඳහන් වුවද ඒය නොතකා මණ්ඩලයේ මතය අනුව එහි කුලී විමට බලය දිය හැකි ය.

(11) මේ වගන්තියේ පෙරාතුව වූ විධිවිධාන යටතේ යම් ස්ථාන යක පදිංචි විමට හෝ තවදුරටත් පදිංචිව සිටීමට මණ්ඩලය විසින් බලය පවරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු ඒ ස්ථානයේ පදිංචිව සිටින හෝ තවදුරටත් පදිංචිව සිටින අවස්ථාවක, ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා (2) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ එකඟවීමක් යටතේ නොව මේ පනතේ සෙසු විධිවිධාන යටතේ ඒ තැනැත්තාට ඒ ස්ථානය කුලියට දීමට සූදානම් වන අවස්ථාවකදී හැර ගෙහිමියා ඒ බලය දෙන විට නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි කාලපරිච්ඡේදය කට යෝ එසේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි සිද්ධිය සිදුවන තුරු (2) වන උප වගන්තිය යටතේ ඇතුළත් වූ එකඟ වීමක් යටතේ, අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ තැනැත්තා පදිංචිව සිටින ලෙස තැනහොත්, තවදුරටත් පදිංචිව සිටින ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(12) මේ වගන්තියේ පෙරාතුව වූ විධිවිධාන යටතේ ස්ථානයේ පදිංචි විමට තැනැත්තන්ට බලය දීමට මණ්ඩලය සතු බලය පැවිවිම් කිරීම, එසේ බලය දෙනු ලැබීමට මණ්ඩලය විසින් යෝජනා කරනු ලබන පළමු තැනැත්තන් තුන් දෙනා සම්බන්ධ යෙන් විරෝධය දැක්වීම සඳහා ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියාගේ අයිති වාසිකමට යටත් විය යුතු ය.

(13) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ එකඟවීමක් කඩ කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ යම් නඩුවක් උසාවියක පවරනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ උසාවිය විසින් හැකි පමණ ඉක්මණින් ඒ නඩුව අසා නිශ්චය කළ යුතු අතර, ඒ කඩ කිරීම ඔප්පු වුවහොත් හා නිවාස ස්ථාන යක් වශයෙන් පදිංචිවීම සඳහා ඒ ස්ථානය ඒ ගෙහිමියාට හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකුට අවශ්‍ය වන බවට උසාවිය සැහි මට පත් වන්නේ නම් ඒ ස්ථානයෙන් ඉවත්ව යාම සඳහා කිසිම වැඩිදුර කාල සීමාවක් කුලී නිවාසිතාට නොදී ඒ කුලී නිවාසියා තෙරපීම සඳහා තිත් දු ප්‍රකාශයක් කළ යුතු ය.

(14) මේ වගන්තියේ පෙරාතුව විධිවිධාන යටතේ කුලී නිවාසියා ස්ථානයෙන් ඉවත්ව යාමේ දිනයට හෝ ඔහු එයින් තොරසනු ලැබීමේ දිනයට පසු මාස තුනක කාලපරිච්ඡේදයක් ගතවීමට පෙර යුක්තී සහගත හේතුවක් නොමැතිව ගෙහිමියා හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකු ඒ ස්ථානයේ පදිංචියට නොපැමිණෙන අවස්ථාවක හෝ ඒ ස්ථානයේ පදිංචිවීමෙන් පසු අවුරුදු තුනක් ඇතුළත යුක්තී සහගත හේතුවක් නොමැතිව ඒ ස්ථාන යෙන් ඉවත්ව යන අවස්ථාවක අවස්ථාවෝචිත පරිදි ගෙහිමියා හෝ ඔහුගේ පවුලේ සාමාජිකයා මේ පනත යටතේ වරදකට වරද කරා විය යුතුය.

නිවාස ස්ථාන වශයෙන් කුලීකරු කරන ලද ස්ථාන පදිංචියකින් තොරව තමා තිබෙන විට සහ නියමිත ගෙවල් කුලිය රුපියල් තිහ නොඉක්මවූ නිවාස ස්ථාන වල පදිංචිය හිස් වූ විට මණ්ඩලය විසින් කුලී නිවැසියන් තෝරීම.

30. (1) වරිපනම් කාර්යය සඳහා නිවාස ස්ථානයක් වශයෙන් තක්සේරු කරන ලද යම් ස්ථානයක අයිතිකරු විසින්, යුක්ති සහගත හේතුවක් නොමැතිව, තුන් මසකට වැඩි කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා ඒ ස්ථානය පදිංචියකින් තොරව නොතැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උප වගන්තියේ විධිවිධාන යම් ගෙහිමියකු විසින් කඩ කරනු ලබ ඇතැයි මණ්ඩලය සාහිමට පත් වූ විට හෝ, නියමිත ගෙවල් කුලිය මසකට රුපියල් තිහට නොවැඩි යම් නිවාස ස්ථානයක් හිස් වූ විට, මණ්ඩලය විසින්, මෙහි මින් මතු සලස්වා ඇති විධිවිධාන අනුව සහ වෙනත් යම් නීතියක කුමක් සඳහන් වුවද එය නොතකා, ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා වීමට සුදුසු යයි මණ්ඩලය අදහස් කරන තැනැත්තකුට ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වීමට බලය දිය හැකි ය.

(3) (2) වැනි උප වගන්තිය යටතේ යම් ස්ථානයක පදිංචිය සඳහා මණ්ඩලය විසින් බලය පවරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වූ විට, මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා ඒ තැනැත්තා ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර, මේ පනතේ අන් විධිවිධාන එපරිද්දෙන් අදාළ විය යුතු ය.

(4) (2) වන උප වගන්තිය යටතේ නිවාස ස්ථානවල පදිංචි වීමට තැනැත්තන්ට බලය පැවරීම සඳහා වූ මණ්ඩලයේ බලය පැවිවිම් කිරීම, එසේ පදිංචි වීමට බලය දීමට මණ්ඩලය විසින් යෝජනා කරනු ලබන පළමු තැනැත්තන් තුන් දෙනා සම්බන්ධයෙන් විරෝධය දක්වීමට ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා සතු අයිතිවාසිකමට යටත් විය යුතු ය.

මුල් නිවාස බද්ද දීමට බලපැවැත්වීම.

31. කුලී නිවැසියකු වශයෙන් පදිංචි යම් තැනැත්තකු යම් ස්ථානයකින් තොරවීම සඳහා පවරනු ලැබූ යම් නඩුවක් මේ පනතේ විධිවිධාන හේතුවෙන් ගෙන යම් උසාවියක් විසින් නිෂ්ප්‍රභ කරනු ලැබූ විටක දී ඒ නඩුව එසේ නිෂ්ප්‍රභ කිරීමට පෙරාතුව හෝ පසුව ඔහු විසින් එම ස්ථානයේ පදිංචිය දරන ලද කවර හෝ කාලපරිච්ඡේදයක්, මෙම පනතේ විධිවිධානවල බලපෑමට හැකි කොටන පරිදි මුල් නිවාස බද්ද යටතේ පදිංචිය දරණ කාලපරිච්ඡේදයක් වූ ලෙස හෝ වන ලෙස සැලකිය යුතු ය.

නියමිත ගෙවල් කුලියට හෝ ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට වැඩියෙන් ගෙවූ මුදල් අපහසු ලාභ හැකිම.

32. යම් ස්ථානයක යම් කුලී නිවැසියකු විසින්, යම් කාල පරිච්ඡේදයක් සම්බන්ධයෙන්, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, ඒ ස්ථානයේ හෝ එහි කොටසක නියමිත ගෙවල් කුලියට හෝ ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලියට හෝ අනුපාතික ගෙවල් කුලියට වැඩිදුරින් යම් මුදලක් ගෙවල් කුලී වශයෙන් ගෙහිමියාට ගෙවා තිබෙන විටක දී, එසේ වැඩිපුර ගෙවා ඇති මුදල ගෙහිමියාගෙන් ආපසු අය කර ගැනීමේ හිමිකම ඒ කුලී නිවැසියා සතු විය යුතු අතර, ඒ මුදල අය කර ගැනීමේ වෙනත් යම් ඕර්ගනකට හැකි නොවන පරිදි, ඔහු විසින් ගෙහිමියාට ගෙවිය යුතු ගෙවල් කුලියෙන් එකී වැඩි මුදල අඩු කරනු ලැබිය හැකි ය.

වරිපන ගෙවල් කුලිය පිළිබඳ කාර්යය, විකාන්ඩ අදිය.

33. (1) යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විසින් ලියවිල්ලක් මගින් ඉල්ලා සිටි විටකදී, ඒ ස්ථානයේ සම්මත ගෙවල් කුලිය, අවසර ලත් වැඩිකිරීමක ඔවුන් ගෙහිමියා කියා සිටින යම් ගෙවල් කුලී වැඩි කිරීමක ප්‍රමාණය සහ, අදාළ වන අවසරවක ඒ ස්ථානය සඳහා ලැබිය හැකි

ගෙවල් කුලිය හෝ ඒ ස්ථානයෙහි යම් කොටසක් සඳහා වූ අනු
පාතීය කුලිය දැක්වෙත් ලිඛිත ප්‍රකාශයක් ඒ ස්ථානයේ ගෙහිමියා
විසින් කුලී නිවැසියා වෙත සැපයිය යුතු ය.

(2) ගෙවල් කුලී හෝ අන්තර්කාරම් වශයෙන් කුලී නිවැසියා විසින්
කරනු ලබන සෑම ගෙවීමක් සඳහාම, එය පිළිගත් බවට කුවිතාත්සි
යක් කුලී නිවැසියා ඉල්ලා සිටියත් නැතත් කුලී නිවැසියාට නිකුත්
කිරීම යම් ස්ථානයක ගෙහිමියාගේ යුතුකම විය යුතු ය.

34. යම් ස්ථානයක ගෙහිමියා හෝ කුලී නිවැසියා විසින් තත්
කාර්යය සඳහා ඉල්ලීමක් කරනු ලැබුවහොත් මණ්ඩලය විසින් ඒ
ස්ථානය සඳහා නියමිත ගෙවල් කුලී හෝ අය කළ හැකි ගෙවල්
කුලී ප්‍රමාණය ආඥාවක් මගින් නිශ්චය කළ හැකි ය.

නියමිත ගෙවල්
කුලිය හෝ ලැබිය
හැකි ගෙවල්
කුලිය නිශ්චය
කිරීමට මණ්ඩලය
සතු බලය.

නිවාස බදු
සහතිකය.

35. (1) යම් ස්ථානයක ගෙහිමියා විසින්, ඒ ස්ථානයේ කුලී
නිවැසියාගේ ඉල්ලීම පරිදි ඒ ස්ථානය පිළිබඳ නිවාස බදු සහතික
යක් නියමිත ආකාරයට අනුව ලියා කුලී නිවැසියාට දිය යුතු ය. මේ
වගන්තිය යටතේ ගෙහිමියාකු විසින් කුලී නිවැසියාකට දෙන ලද
නිවාස බදු සහතිකයක් සාක්ෂිවලදී පිළිගත හැකි විය යුතු අතර,
එහි ඇතුළත් කරුණු පිළිබඳව බැඳු බැල්මට පිළිගත හැකි සාක්ෂි
වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.

(2) යම් ස්ථානයක ගෙහිමියාකු විසින් කුලී නිවැසියාකට නිවාස
බදු සහතිකයක් දීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලබන අවස්ථාවක, ඒ කුලී
නිවැසියා මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා සිටියහොත්, ඒ ස්ථානය සම්බන්ධ
යෙන් නිවාස බදු සහතිකයක් නියමිත ආකාරයට අනුකූලව ලියා
මණ්ඩලය විසින් ඒ කුලී නිවැසියාට දිය හැකි ය; තවද මණ්ඩලය
විසින් කුලී නිවැසියා දෙන ලද නිවාස බදු සහතිකයක් ගෙහිමියා
විසින් ඒ කුලී නිවැසියාට දෙන ලද නිවාස බදු සහතිකයක් ලෙස
සැලකිය යුතු ය.

36. (1) වෙනත් යම් තීරියක කුමක් සඳහන් වුවද, යම් ස්ථාන
යක කුලී නිවැසියාගේ මරණය පිළිබඳ අවස්ථාවකදී මේ වගන්තියේ
අනුප්‍රාප්තික විධිවිධාන බල පැවැත්විය යුතු ය. ඒ ස්ථානයේ
ගෙහිමියා විසින් දෙන ලද නිවාස බද්ද අවසන් කිරීමේ දැන්වීමේ
කාලය අවසන් වීම සේතු කොට ගෙන ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා
යගේ නිවාස බද්ද අවසන් වී තිබුණේ වී තවුත්, ඔහු මිය යන
අවස්ථාවේ දී ඔහු ඒ ස්ථානයේ පදිංචිව සිටියේ නම්, මේ උප
වගන්තියේ කාර්යයන් සඳහා ඔහු ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා
ලෙස සලකිය යුතු ය.

කුලී
නිවැසියාගේ
මරණයෙන්
පසු නිවාස
බද්ද
නොකඩවා
පැවතීම.

(2) (අ) අදාළ ප්‍රමාණය නොඅන්මුඛ වාර්ෂික වටිනාකමක්
ඇත්නාවූ ද මේ පනත ක්‍රියාත්මක වීමේ දිනයට පෙර කුලියට දී
විදිගැනූද නිවාස ස්ථාන සම්බන්ධයෙන් වන විට—

(1) ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියාට සිට මිය ගිය තැනැත්තාගේ
ජීවත්ව සිටින භාර්යාව හෝ ස්වාමී පුරුෂයා වන තැනැ
තාගේ දරුවකු, දෙමාපියන්ගෙන් කෙනෙකු, සහෝදරයෙකු
හෝ සහෝදරියකු වන යම් තැනැත්තකු හෝ මිය ගිය
කුලී නිවැසියාගේ මරණයට පෙරතුවම ඔහුගේත්
සුප්‍රියාගේත් සිටි යම් තැනැත්තකු; සහ

(ii) මිය ගිය කුලී නිවැසියාගේ මරණයට පෙරාතුවම වූ තුන් මාසයේ සම්පූර්ණ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ඔහුගේ (ඒ ස්ථානයේ හෝ අන් යම් ස්ථානයක) ගෞරව සහතිකය යකුට සිටි යම් තැනැත්තකු; හෝ

(ආ) (අ) ඡේදයේ සඳහන් ස්ථාන තොවන නිවාස ස්ථාන සම්බන්ධයෙන් වන විට—

(i) මිය ගිය කුලී නිවැසියාගේ ජීවත් ව සිටින භාර්යාව හෝ ස්වාමී පුරුෂයා හෝ (දරුවාගේ වයස අවුරුදු දස අවකල තොරතුරු වන අවස්ථාවක) දරුවකු වන යම් තැනැත්තකු; සහ

(ii) මිය ගිය කුලී නිවැසියාගේ මරණයට පෙරාතුවම වූ තුන් මාසයේ සම්පූර්ණ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ඔහුගේ (ඒ ස්ථානයේ හෝ අන් යම් ස්ථානයක) ගෞරව සහතිකය යකුට සිටි යම් තැනැත්තකු; හෝ

(ඇ) ව්‍යාපාරික ස්ථානයක් වන විට—

(i) මියගිය කුලී නිවැසියා විසින් කරගෙන යන ලද ව්‍යාපාරය ඒ ස්ථානයේම ඒ තැනැත්තාගේ භාර්යාව හෝ ස්වාමී පුරුෂයා හෝ දරුවා විසින් කරගෙන යනු ලැබේ නම් ඒ භාර්යාව හෝ ස්වාමී පුරුෂයා හෝ දරුවා වන යම් තැනැත්තකු; හෝ

(ii) මිය ගිය කුලී නිවැසියා විසින් කරගෙන යන ලද ව්‍යාපාරයේ ගවුල් කරුවකු හෝ ඒ ව්‍යාපාරයට උරුමක් කරුවකු වන යම් තැනැත්තකු; හෝ

(iii) මිය ගිය කුලී නිවැසියාගේ බුදුල් බලකරු හෝ අද්මිනිස්ත්‍රාසි කරුවන යම් තැනැත්තකු

මෙහි මින් මතු සලස්වා ඇති විධිවිධාන පරිදි මණ්ඩලය විසින් කරනු ලබන යම් නියමයකට යටත්ව, මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා වන බව සැලකිය යුතු ය:

එසේ වුවද, (ආ) ඡේදයේ සඳහන් තැනැත්තකු ඉහත කී තුන් මාසයක සම්පූර්ණ කාල පරිච්ඡේදය තුළ ඒ ස්ථානයේ පදිංචි වී තොසිටිය හොත්, එකී සම්පූර්ණ කාල පරිච්ඡේදය තුළ හෝ ඉන් කොටසක් තුළ තමා ජීවත් වූ ස්ථානය අසතුටුදායක බව හෝ දිගටම පදිංචි වී සිටීම සඳහා තුසුදුසු බව හෝ ලබාගත නොහැකි බව මණ්ඩලයට ඔහු ඒත්තු ගැන්වුවහොත් මහ, ඒ තැනැත්තා ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා ලෙස නොසැලකිය යුතු ය.

(3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ කුලී නිවැසියන් ලෙස සැලකිය හැකි තැනැත්තන් යමෙක් සිටින හොත් මේ පනතේ කාර්ය සඳහා ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා ලෙස ඔවුන්ගුරුන් සලකනු ලැබිය යුතු තැනැත්තා අනුචල යම් ප්‍රකාශ කරන නියමයක් මගින් සඳහා (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් යම් ස්ථානයක ගෙවීමක විසින් මණ්ඩලයෙන් ඉල්ලා සිටිය යුතු ය.

(4) (3) වන උප වගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් කර ඇති අවස්ථාවක මණ්ඩලය විසින්, (2) වන උප වගන්තිය යටතේ කුලී නිවැසියන් ලෙස සලකනු ලැබිය හැකි සිලලු තැනැත්තන් වෙත

දැනුම්දීමෙන් ඉක්බිතිව යථා පරිදි පවත්වනු ලබන විභාගයකින් පසු එවැනි තැනැත්තන් සිටින හොත්, ඔවුන්ගේ මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු තැනැත්තා ප්‍රකාශයට පත් කරන නියමයක් කළ යුතු ය.

(5) මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා බවට සලකිය යුතු තැනැත්තා ලෙස (4) වන උප වගන්තිය යටතේ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකු, මියගිය කුලී නිවැසියාගේ මරණය සිදුවූ මාසයට ඉක්බිතිවම එළඹෙන මාසයේ පළමු වැනි දින සිට එසේ ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා ලෙස සලකිය යුතු අතර, මේ පනතේ විධිවිධාන එපරිද්දෙන් අදාළ විය යුතු ය.

(6) මේ පනතේ වෙනත් යම් විධිවිධානයක කුමක් සඳහන් වුවද, (4) වන උප වගන්තිය යටතේ මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලැබූ දිනයෙන් අවසාන වන යම් කාල පරිච්ඡේදයක් සඳහා ඒ ස්ථානයේ ගෙවල් කුලිය හිඟව ඇතැයි යන හේතුව උඩ, (2) වන උප වගන්තියේ සඳහන් යම් තැනැත්තකු ඒ ස්ථානයෙන් තොරව සඳහා යම් නඩුවක් හෝ නීතිකාදායක පැවරීමේ හිමිකම් (1) වන උප වගන්තියේ සඳහන් යම් ස්ථානයක ගෙවීම් සඳහා තොරවිය යුතු ය.

(7) මේ වගන්තියේ “සාර්යව හෝ ස්වමිපුරුණය” යන පාඨය යම් තැනැත්තකු සම්බන්ධයෙන් යෙදී ඇති විට, අවස්ථා වෝචර පරිදි, ඒ තැනැත්තාගේ සාර්යව හෝ ස්වමි පුරුණය ඉන් අදහස් වන අතර, ඇසිරීමෙන් සහ ප්‍රසිද්ධියෙන් අතිවූ විවාහයකදී හෝ වාරිත්‍රානුකූලව සිදු කළ විවාහයක දී නම්, ඒ විවාහයෙන් බැඳුණු යම් පාර්ශ්වයක්ද ඊට ඇතුළත් වේ. තව ද, “දරුවා” යන්නට, ඇසිරීමෙන් සහ ප්‍රසිද්ධියේ විවාහයක් කර ගත් හෝ වාරිත්‍රානුකූලව විවාහයක් කර ගත් මව්පියන්ගේ දරුවෙක් ඇතුළත් වේ.

37. (1) මණ්ඩලයේ බල ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා ඇති එක් එක් ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් වූ සම්පූර්ණ කළ ගෙවල් කුලී ලේඛන සේ පිළියෙල කිරීම, තබාගැනීම හා පවත්වාගෙන යාම මණ්ඩලය විසින් කළ යුතු අතර, ඒ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය යැයි මණ්ඩලය විසින් සලකා ඇති ආරාධනා හා විස්තර මණ්ඩලයට සපයන ලෙස යම් ස්ථානයක ගෙවීම් සඳහා හෝ කුලී නිවැසියාට මණ්ඩලය විසින් නියම කළ හැකි ය.

ගෙවල් කුලී ලේඛන.

(2) මෙම පනත ආරම්භ වන දිනයට පෙර කුලියට දෙන ලද යම් ස්ථානයක ගෙවීම් විසින්, එදින සිට මාස තුනක් ඇතුළත පහත සඳහන් විස්තර අඩංගු ලිඛිත ප්‍රකාශයක් මණ්ඩලය වෙත මෙන්න ඒ ස්ථානයේ නිවැසියා වෙත ද ලියැපදිංචි කළ තැපෑලෙන් යැවිය යුතු ය:—

- (අ) කුලී නිවැසියාගේ නම;
- (ආ) ගෙවීම් ගේ නම හා ලිපිනය;
- (ඇ) මාසිම් හා ප්‍රමාණය සහිතව ඒ ස්ථානය තක්සේරු ඇකිය හා ලිපිනය;
- (ඈ) ගොඩනැගිල්ලේ වර්ග ප්‍රමාණය;

- (ඉ) නිවාස බද්ද ආරම්භ වීමට පෙරාතුව සහ ඉන් ඉක්බිතිව ස්ථානයට සපයන ලද සැප විහරණ ක්‍රම;
- (ඊ) ස්ථානයේ යම්මත ගෙවල් කුලිය;
- (උ) ස්ථානයේ නියමිත ගෙවල් කුලිය;
- (ඌ) ස්ථානය සඳහා ලැබිය හැකි ගෙවල් කුලිය;
- (එ) ඒ ස්ථානයේ යම් කොටසක අනුපාතික ගෙවල් කුලිය;
- (ඵ) නිවාස බද්ද ආරම්භ වන දිනය;
- (ඹ) නිවාස බද්ද යටතේ ගෙවල් කුලිය ලැබිය යුතු දිනය;
- (ඪ) ගෙවල් කුලිය ගෙවනු ලැබිය යුතු තැනැත්තාගේ නම හා ලිපිනය; හා
- (ක) ඒ ස්ථානයේ නිවාස බද්ද පිළිබඳ වූ වෙන යම් විස්තර.

(3) මෙම පනත ක්‍රියාත්මක වන දිනයෙහි හෝ ඊට පසු යම් ස්ථානයක් හෝ එහි කොටසක් කුලියට දෙනු ලබන අවස්ථාවක (2) වන උප වගන්තිය යටතේ සැපයීමට නියමිත විස්තර හා 29 වන වගන්තිය යටතේ ඇතුළත් වූ යම් එකම විමසීම අදාළ විස්තර, ගෙවීමේ විසින්, ඒ ස්ථානය කුලියට දෙනු ලැබූ දින සිට සති හයක් ඇතුළත සැපයිය යුතු ය.

(4) ගෙවීමේ විසින් (1), (2) හා (3) වන උප වගන්ති යටතේද කුලී නිවැසියා විසින් (1) වන උප වගන්තිය යටතේද සපයන ලද විස්තර, ගෙවල් කුලී ලේඛනයෙහි සටහන් කළ යුතුය.

(5) ඉහත සඳහන් විස්තරවලින් යම් විස්තරයක් සම්බන්ධයෙන් ගෙවීමේ හා කුලී නිවැසියා අතර ආරවුලක් ඇති වුවහොත්, යථා පරිදි පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමෙන් පසු මණ්ඩලය විසින් තීරණයක් කළ යුතුය. ඒ තීරණය අවසානයාත්මක හා නිරණාත්මක විය යුතු ය.

(6) යම් ස්ථානයක යම් කුලී නිවැසියකුට හෝ අතුරු කුලී නිවැසියකුට අවස්ථාවෝචිත පරිදි ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා හෝ අතුරු කුලී නිවැසියා වශයෙන් තම තම ගෙවල් කුලී ලේඛනයෙහි සටහන් කරවා ගැනීමට මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලුම් කිරීමේ අයිතිවාසිකම තිබිය යුතුය. මණ්ඩලය විසින්, ගෙවීමේ වෙත හෝ අවස්ථාවෝචිත පරිදි ගෙවීමේ හා කුලී නිවැසියා වෙත දැනුම් දීමෙන් පසු හා යථා පරිදි පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමෙන් පසු සැහීමට පත් වුවහොත්, ඒ තැනැත්තාගේ නම ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා හෝ අතුරු කුලී නිවැසියා වශයෙන් ගෙවල් කුලී ලේඛනයෙහි සටහන් කළ යුතු ය. මණ්ඩලයේ තීරණය අවසානයාත්මක හා නිරණාත්මක විය යුතු ය.

(7) ඉහත සඳහන් විස්තරවලින් යම්කිසි පිළිබඳව වෙනසක් සිදු වන අවස්ථාවක, ඒ විස්තර සපයන ලද තැනැත්තා විසින් ඒ වෙනස සිදුවීමෙන් සති හයක් ඇතුළත මණ්ඩලය වෙත ඒ වෙනස පිළිබඳව දැනුම් දිය යුතු ය.

ගෙවල් කුලී
මණ්ඩලය
සංස්ථාපනය
කිරීම.

38. (1) මේ පනත ක්‍රියාත්මක වන එක් එක් ප්‍රදේශය සඳහා ආමිනිවරයා විසින් නිශ්චය කරනු ලබන ගෙවල් කුලී මණ්ඩල සංවිධානයක් විය යුතු ය. ගෙවල් කුලී මණ්ඩල මෙහි මිත්මතු වීම් පිණිස සලසා ඇති පරිදි සංස්ථාපනය කරනු ලැබිය යුතු ය.

(2) මහා නගර සභා ප්‍රදේශයක හෝ නගර සභා ආඥාපනතෙහි හෝ සුළු නගර සභා ආඥාපනතෙහි අර්ථනුකූල යම් නගරයක එක් එක් ගෙවල් කුලී මණ්ඩලය—

(අ) යටත් පිරිසෙයින් දෙදෙනකු නිවාස ස්ථානවල අයිතිකරුවන් හෝ ගෙහිමිගන් නොවන්නා වූද, නිවාස ස්ථානවල කුලී නිවැසියන් වූද, තැනැත්තන් විය යුතු, අවස්ථාවේ විත පරිදි මහා නගර සභාවේ හෝ නගර සභාවේ හෝ සුළු නගර සභාවේ සභිකයන් නොවන තැනැත්තන් වන, ඇමතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන තැනැත්තන් සතර දෙනෙකුගෙන් ; සහ

(ආ) ප්‍රධාන තක්සේරුකරුගෙන් සමන්විත විය යුතු ය :

එසේ වුවද කොළඹ මහා නගර සභා ප්‍රදේශය සඳහා වූ යම් මණ්ඩලයක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට මහා නගර සභා තක්සේරුකරු වෙනුවට මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු විය යුතුය.

ඇමතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන සාමාජිකයන්ගෙන් එක් කෙනෙකු මණ්ඩලයේ සභාපති වශයෙන් ඇමතිවරයා විසින් නම් කළ යුතු ය.

(3) (2) වන උප වගන්තියෙහි සඳහන් නොවන යම් ප්‍රදේශයක් සඳහා වූ මණ්ඩලය—

(අ) එක් තැනැත්තකු මණ්ඩලයේ සභාපති වශයෙන් ඇමතිවරයා විසින් නම් කරනු ලැබිය යුතු වූද, ඇමතිවරයා විසින් පත් කරන ලද්ද වූද තැනැත්තන් සතර දෙනෙකුගෙන්, සහ

(ආ) ප්‍රධාන තක්සේරුකරුගෙන් සමන්විත විය යුතු ය :

(4) ප්‍රධාන තක්සේරුකරු විසින් එ කාර්යය සඳහා බලය පවරන ලද ප්‍රධාන තක්සේරුකරුගේ දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකු විසින් යම් මණ්ඩලයක යම් රැස්වීමක දී ප්‍රධාන තක්සේරුකරු නියෝජනය කළ හැකි අතර, රැස්වීමෙහි කාර්යයන් සඳහා එ නිලධාරියා මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(5) මහා නගර සභා තක්සේරුකරු විසින් එ කාර්යය සඳහා බලය පවරන ලද මහා නගර සභා තක්සේරුකරුගේ දෙපාර්තමේන්තුවේ යම් නිලධරයකු විසින් කොළඹ මහා නගර සභා ප්‍රදේශය සඳහා වූ යම් මණ්ඩලයක යම් රැස්වීමකදී මහා නගර සභා තක්සේරුකරු නියෝජනය කළ හැකි අතර, රැස්වීමෙහි කාර්යයන් සඳහා එ නිලධරයා මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(6) යම් මණ්ඩලයක සාමාජිකයකු වශයෙන් මේ වගන්තිය යටතේ පත් කරන ලද යම් තැනැත්තකු ඉල්ලා අස්වීමෙන් හෝ පත්වීම ප්‍රත්‍යාදීමට කරනු ලැබීමෙන් කල් ඇතිව නිලය අත්හැරීම හෝ මිස, තමා පත් කරනු ලැබූ දිනයෙහි ආරම්භ වන අවුරුදු තුනක කාල සීමාවක් නිලය දැරිය යුතු ය. කාලය ඉකුත්වීමෙන් පසුව අත්හරින යම් සාමාජිකයකු තාවකාලීනව පත් කරනු ලැබීම සඳහා විෂය විය යුතු ය.

මහලය
ඉදිරියේ
වටිනාකම
ලබන පනත.

39. (1) මේ පනත යටතේ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන සෑම ඉල්ලීමක්ම නියම කරනු ලැබිය හැකි ආකාරයෙන් විය යුතු ය.

(2) මණ්ඩලයේ යම් රැස්වීමක ගණපූරණය තිදෙනකු විය යුතු ය.

(3) මේ පනත යටතේ ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ යම් ඉල්ලීමක් සම්බන්ධයෙන් ඇතුළත් කිරීමට පෙර කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමේ සහ මණ්ඩලයේ මතය අනුව උචිත විය හැකි වාචික හෝ ලේඛන සාක්ෂ්‍ය ඉදිරිපත් කිරීමේ අවස්ථාවක් මණ්ඩලය විසින් කාරණයට සම්බන්ධකම් ඇති සියලු පාර්ශ්වකරුවන්ට දිය යුතු ය.

(4) යම් සාක්ෂිකරුවකුගෙන් දිවුරුම් පිට සාක්ෂි විභාග කිරීම සුදුසු යයි මණ්ඩලය අදහස් කරනහොත් එසේ කිරීම ද මණ්ඩලය ඉදිරියෙහි පෙනී සිටින ලෙස යම් තැනැත්තකු කැඳවීම ද මණ්ඩලයේ මතය අනුව උචිත විය හැකි යිමිකම් දක්වන ලේඛනයක් ඇතුළු යම් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩලයක හෝ රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවක හෝ නීතිගත සාප්ථවක යම් නිලධාරියකු ඇතුළු යම් තැනැත්තකුට නියම කිරීම ද මණ්ඩලය විසින් කළ හැකි ය.

(5) මේ පනත යටතේ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබූ යම් ඉල්ලීමක් පිළිබඳව ක්‍රියා කරන විට, නියම කරනු ලැබිය හැකි අවස්ථාවලදී සහ නියම කරනු ලැබිය හැකි පරිමාණයක් හෝ පරිමාණ අනුව මණ්ඩලය විසින් ගාස්තු ප්‍රදානය කළ හැකි ය.

(6) ගාස්තු වශයෙන් යම් තැනැත්තකු විසින් ගෙවිය යුතු ලෙස මණ්ඩලය විසින් නියම කරනු ලබන යම් මුදලක්, ඒ තැනැත්තා පදිංචිව සිටින ස්ථානයෙහි අධිකරණ බලය ඇති මහෙස්ත්‍රාත් උසාවිය වෙත ඉල්ලීමක් කරනු ලැබූ විට, සාමාන්‍ය අධිකරණ බලය අනුව උසාවිය විසින් නියම කළ හැකි දඩ මුදලට වඩා ඒ මුදල වැඩි විය හැකි වුවත් එය නොතකා, උසාවිය විසින් නියම කරන ලද දඩයක් අයකර ගන්නා ආකාරයෙන්ම අයකර ගත හැකි ය.

(7) මණ්ඩලයේ සභාපති හෝ ලේකම් පත් කිරීම සඳහා පනවන ලද නියෝගවලට අනුකූලව මණ්ඩලයේ සභාපති හෝ ලේකම් පත් කරන ලද්දේ නම්, ඒ සභාපතියෝ හෝ ලේකම්ගේ අත්සන යටතේ නිකුත් කරනු ලබන සියලු ලේඛන, දත්විම් හෝ සිතාසි මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(8) යම් රැස්වීමකට පැමිණ සිටින සාමාජිකයන්ගෙන් වැඩි දෙනාගේ මතය යම් කරුණක් සම්බන්ධයෙන් මණ්ඩලයේ තීරණය වශයෙන් සැලකිය යුතුය. ඡන්දවල සමානත්වයක් ඇති වුවහොත් සභාපතිට තීරණ ඡන්දයක් තිබිය යුතු ය.

(9) මණ්ඩලයේ යම් රැස්වීමකට මණ්ඩලයේ සභාපති නොපැමිණි විට, පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් ඒ රැස්වීමේ සභාපති වශයෙන් වෙන යම් සාමාජිකයකු තෝරා ගත යුතු ය.

(10) මණ්ඩලයේ කාර්‍ය මහා ජනයාට විවෘතව තිබිය යුතු අතර, මණ්ඩලය ඉදිරියෙහි දෙන ලද යම් වාචික සාක්ෂියක සම්පිණ්ඩනයක් ඇතුළත් ඒ කාර්‍යවල වාර්තා සභාපති විසින් හෝ ඔහුගේ විධානය යටතේ පැවිය යුතු ය.

(11) සම්බන්ධකම් ඇති යම් පාර්ශ්වයක්, මණ්ඩලයේ අවසරය ඇතිව, අධිකරණයක හෝ නීතිඥයකු හෝ ඒ පාර්ශ්වය ලියවිල්ල කින් බලය දෙන ලද වෙනත් තැනැත්තකු හෝ විසින් මණ්ඩලය ඉදිරියේ නියෝජනය කරනු ලැබිය හැකි ය.

(12) මණ්ඩලයේ කාර්ය, දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයෙහි අර්ථනුකූලව සහ එහි කාර්යයන් සඳහා, අධිකරණ කාර්යයක් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු අතර, මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් එහි නීති සංග්‍රහයෙහි අර්ථනුකූලව රජයේ සේවකයන් වශයෙන් සැලකිය යුතු ය.

(13) යම් රැස්වීමක දී මණ්ඩලය විසින් කරනු ලබන සෑම ආඥා වක්‍රයක් ලේඛනගත කොට සභාපති විසින් අත්සන් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ආඥාවෙහි විටපතක් ඉල්ලුම්කරුව සහ වගඋත්තරකරුව ලියාපදිංචි කළ තැපැලෙන් වහාම යැවිය යුතු ය. නැතහොත් භාර දෙනු ලැබිය යුතු ය.

(14) මේ පනත යටතේ මණ්ඩලය වෙත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරන තැනැත්තන් විසින් ගෙවිය යුතු ගාස්තු නියම කරමින් ද මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කෙරෙන ඉල්ලීම් සහ පැන නගින වෙනත් කරුණු සලකා බලා තීරණය කිරීමේදී අනුගමනය කිරීමට තිබෙන කාර්ය පරිපාටිය සඳහා සාමාන්‍ය වශයෙන් (එහෙත් මේ වගන්තියෙහි ඉහත දක්වෙන විධිවිධානවලට හානියක් නොමැතිව) විධිවිධාන සලස්වමින් නියෝග පැනවිය හැකි ය.

40. (1) මෙම පනතේ කාර්යයන් සඳහා, ඇමතිවරයා විසින් පත් කරනු ලබන තැනැත්තන් සත් දෙනකුට නොවැඩි ගණනකින් සමන්විත සමාලෝචන මණ්ඩලයක් විය යුතු ය. ඒ තැනැත්තන් අධිකරණ ධුර දරන හෝ දැරූ තැනැත්තන් හෝ අධිකරණයන් හෝ නීතිඥයන් වන තැනැත්තන් විය යුතු ය. එසේ පත් කරනු ලැබූ සාමාජිකයන්ගෙන් එක් කෙනෙකු ඇමතිවරයා විසින් සමාලෝචන මණ්ඩලයේ සභාපති වශයෙන් නම් කළ යුතු අතර, සභාපති පැමිණ නොමැති විටක මේ පනත යටතේ සභාපති වෙත පවරන ලද කාර්යයන් ඉටුකළ යුතු හා බලතල පාවිච්චි කළ යුතු එහි උප සභාපති වශයෙන් ඒ සමාලෝචන මණ්ඩලයේ අන් සාමාජිකයකු නම් කළ හැකි ය.

සමාලෝචන මණ්ඩලය.

(2) සමාලෝචන මණ්ඩලයේ සෑම සාමාජිකයකු ම ඉල්ලා අස්වීමෙන් හෝ පත්වීම ප්‍රත්‍යාදිෂ්ට කරනු ලැබීමෙන් කලින් ධුරය අත්හැරියහොත් ඒ, තමා පත් කරනු ලැබූ දිනයෙන් ආරම්භ වන අවුරුදු දෙකක කාල සීමාවකට ධුරය දැරිය යුතු ය. කාලය ඉකුත් වීමෙන් ධුරය අත්හරින යම් සාමාජිකයකු නැවත පත් කරනු ලැබීම සඳහා සුදුසු විය යුතු ය.

(3) සමාලෝචන මණ්ඩලයේ ලේකම් කෙනෙකු තාමයෙන් හෝ ධුරයෙන් පත් කළ යුතු ය.

(4) යම් ගෙවල් කුලී මණ්ඩලයක් විසින් මේ පනත යටතේ කරන ලද යම් ආඥාවකින් අතෘප්තියට පත්ව සිටින යම් තැනැත්තකු විසින්, ඒ ආඥාවෙහි විටපතක් තමා වෙත ලැබුණු දින සිට දින විසි එකක කාල සීමාවක් ඉකුත් වීමට පෙර ඒ ආඥාවට පිරිසිදුව සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ආයාචනය කළ හැකි ය:

එසේ වුවද නීතිය පිළිබඳ කරුණක දී භාර, කිසිම අයවකයන් ඉදිරිපත් කරනු නොලැබිය යුතු ය.

මේ උප වගන්තියෙහි කාර්යයන් සඳහා, යම් තැනැත්තකු අවතලීයතාවයට පත් කළ හැකි ලෙසට යවනු ලබන ආයුධක පිටපතක් සාමාන්‍ය තැපැල් ඔර්ගනෙන් ඔහුගේ ලිපිනයට භාර දෙනු ලබන දිනයෙහි ඔහු වෙත ලැබී ඇතැයි සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(5) (අ) සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් ආයුධකයක් ම මණ්ඩලයේ ලේකම් විසින් කුස පත් ඇදීමෙන් තෝරාගනු ලබන ඒ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් තුන් දෙනකුට තෝරා ගනු ලබන අයුතු ගණනකගෙන් සමන්විත රැස්වීමකදී විභාග කරනු ලැබිය යුතු ය. ඒ ආයුධකය සම්බන්ධයෙන් ඒ රැස්වීමේදී කරනු ලබන තීරණය ඒ ආයුධකය සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචන මණ්ඩලයේ තීරණය ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(ආ) යම් ආයුධකයක් විභාග කරන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් විසින් මුළු මණ්ඩලයේ රැස්වීමක් කැඳවන ලෙස ලේකම්ගෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ය. එවැනි රැස්වීමක ගණපූරණය පස් දෙනකු විසිනු යුතු ය.

(ඇ) යම් ආයුධකයක් විභාග කරන සමාලෝචන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගේ තීරණය ඒකමතික නොවන අවස්ථාවක, ඔවුන් අතරින් වැඩි දෙනාගේ තීරණය ඒ මණ්ඩලයේ තීරණය වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(ඈ) සමාලෝචන මණ්ඩලයේ සභාපති, මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද යම් ආයුධකයක් විභාග කරන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගෙන් කෙනෙක් වේ නම්, ඔහු විසින් හෝ ඔහු ඔවුන්ගෙන් කෙනෙක් නොවේ නම් පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් තෝරා ගනු ලබන සාමාජිකයන්ගෙන් කෙනෙක් විසින් ඒ සාමාජිකයන්ගේ රැස්වීමේ මූලාසනය දැරිය යුතු ය.

(ඉ) මේ වගන්තියේ මිලගට එන විධිවිධාන වලින් සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත පවරනු ලබන බලතල ඒ මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන යම් ආයුධකයක් විභාග කරන ඒ මණ්ඩලය සාමාජිකයන් විසින් පාවිච්චි කළ හැකි ය.

(6) සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් යම් ආයුධකයක් විභාග කරනු ලබන විට, පොද්ගලිකව හෝ අධිනීතිඥයකු මගින් හෝ නීතිඥයකු මගින් කරුණු ඉදිරිපත් කිරීමට ආයුධක සහ වගඋත්තරකරු යන දෙදෙනාගෙන් එක් එක් තැනැත්තාට හිමිකම් ලැබිය යුතු නමුත්, මණ්ඩලයේ ප්‍රකාශිත අනුමතිය ඇතිව මිස, යම් වෘත්තීය හෝ ලේඛන සාක්ෂිකයන් ඉදිරිපත් කිරීමට ඒ එක් එක් තැනැත්තාට හිමිකම් නොලැබිය යුතු ය.

(7) මණ්ඩලයේ ම ඔනෑකම පිට හෝ ආයුධකයක යම් පාර්ශ්වකරුවකුගේ ඉල්ලීමක් අනුව දිවුරුම් පිට යම් සාක්ෂිකරුවකුගෙන් සාක්ෂි විභාග කිරීමේ සුදුසු යයි සමාලෝචන මණ්ඩලය අදහස් කරන යම් අවස්ථාවක එසේ කිරීමත්, මණ්ඩලය ඉදිරියෙහි පෙනී සිටින ලෙස යම් තැනැත්තකු කැඳවීමත්, උචිත යයි මණ්ඩලය අදහස්

කරන යම් තීරණයක් ලේඛනයක් ඇතුළුව යම් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස යම් තැනැත්තකුට නියම කිරීමක් මණ්ඩලය විසින් කළ හැකි ය.

(8) සමාලෝචන මණ්ඩලයේ සභාපතිගේ හෝ මණ්ඩලයේ ලේකම්ගේ අත්සන යටතේ නිකුත් කරනු ලබන සියලු ලේඛන, දැන්වීම් හා සිතාසි මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරනු ලැබූ ලෙස සැලකිය යුතු ය.

(9) සමාලෝචන මණ්ඩලයේ කාර්ය, දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයෙහි XI වන පරිච්ඡේදයෙහි අර්ථනුකූලව සහ එහි කාර්යයන් සඳහා අධිකරණ කාර්යයන් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු අතර, මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් එහි නීති සංග්‍රහයේ අර්ථනුකූලව රජයේ සේවකයන් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු ය.

(10) මේ වගන්තිය යටතේ යම් ආයතනයක් තීරණ කිරීමේ දී සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් යම් පාර්ශ්වයකට විරුද්ධව ශක්ති ප්‍රදානය කළ හැකි ය. මේ උප වගන්තිය යටතේ යම් ශක්ති ප්‍රදානය කරනු ලබන අවස්ථාවක 39 වන වගන්තියේ (6) වන උප වගන්තියෙහි විධිවිධාන අවශ්‍ය වෙනස් කිරීම ඇතිව අදාළ විය යුතු ය.

(11) මේ වගන්තිය යටතේ වූ යම් ආයතනයක දී සමාලෝචන මණ්ඩලයේ තීරණය ලේඛනගත කොට, ආයතනය විභාග කළ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් විසින් අත්සන් කළ යුතු ය. ඒ තීරණය සඳහා හේතුවූ කරුණු මවුන් විසින් දැක්විය යුතු ය. ඒ තීරණය අවසානාත්මක හා තීරණාත්මක විය යුතු අතර, එය—

(අ) ආයතනය ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ ගෙවල් කුලී මණ්ඩලයේ යම් ආඥාවකට විරුද්ධව ද, ඒ ආඥාව ඒ තීරණයෙන් අවලංගු වන හෝ වෙනස් වන පමණට, මේ පනතෙහි කාර්යයන් සඳහා ඒ ආඥාව වෙනුවට ආදේශ කරනු ලැබ, එහි ස්ථානය ගත යුතු ය; නවද

(ආ) සෑම ගෙවල් කුලී මණ්ඩලයක්ම කෙරෙහි අනුගමන විය යුතු ය. සෑම ගෙවල් කුලී මණ්ඩලයක්ම විසින් එය අනුගමනය කරනු ලැබිය යුතු ය.

(12) (අ) සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත ආයතන ඉදිරිපත් කරන තැනැත්තන් විසින් ගෙවිය යුතු ශක්ති ද, ඒ ශක්ති ගෙවිය යුතු කාලය හා ආකාරය ද නියම කරමින් ;

(ආ) ඒ ආයතන ඉදිරිපත් කළ යුතු ආකාරය සහ ආකාරය නියම කරමින් ;

(ඇ) ගෙවල් කුලී මණ්ඩලය ඉදිරියෙහි පැවති නීති කාර්ය වල වාර්තාව යම් ආයතනයක දී සමාලෝචන මණ්ඩලය වෙත යවනු ලැබීමට නියම කරමින් ; සහ

(ඈ) සමාන වශයෙන් (එහෙත් (5) සිට (11) තෙක් වූ උප වගන්තිවල විධිවිධානවලට හානියක් නොමැතිව) ආයතන විභාග කිරීම හා තීරණ කිරීම සඳහා සහ එබඳු යම් විභාගයකදී පිළිපැදිය යුතු කාර්ය පරිපාටිය සඳහා විධිවිධාන සලස්වමින්

නියෝග පනවිය හැකි ය.

මහලු ප්‍රවේශය

41. (1) සමාජවාදී මණ්ඩලයේ හෝ යම් ගෙවල් කුලී මණ්ඩලයක සාමාජිකයකුට හෝ 44 වන වගන්තියේ (1) වන උප වගන්තියෙහි අර්ථනුකූලව බලයලත් නිලධාරියකුට ගෙවිය යුතු පාරිශ්‍රමිකය සහ දීමනා ද මේ වගන්තියේ (2) වන උප වගන්ති යෙහි (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් යම් තැනැත්තකුට ගෙවිය යුතු ගමන් ගාස්තු ද මේ පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී වැය වන වෙනත් සියලු වියදම් ද ඒ කායනීය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින් ප්‍රතිපාදනය කරනු ලබන මුදලවලින් ගෙවිය යුතු ය.

(2) (අ) මේ පනත යටතේ යම් මණ්ඩලයක් වෙත ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරන තැනැත්තන් විසින් ගෙවිය යුතු ගාස්තු හෝ ගාස්තු ප්‍රමාණයන් නියම කරමින්, සහ එවැනි යම් ගාස්තුවක් අයකර ගැනීම සඳහා විධි විධාන සලස්වමින් ;

(ආ) සමාජවාදී මණ්ඩලයේ හෝ යම් ගෙවල් කුලී මණ්ඩලයක සාමාජිකයන්ට පාරිශ්‍රමිකය සහ ගමන් වියදම් දීමනා ගෙවීම සඳහා විධිවිධාන සලස්වමින් ; සහ

(ඇ) මණ්ඩලයක් විසින්ම කැඳවන ලදුව යම් සාක්ෂ්‍යයක් දීමේ හෝ යම් ලේඛනයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ කායනීය සඳහා, ඒ මණ්ඩලය ඉදිරියෙහි පෙනී සිටින යම් තැනැත්තකුට ගමන් වියදම් ගෙවීම සඳහා විධිවිධාන සලස්වමින්

නියෝග පැනවිය හැකි ය.

වැරදි හා දණ්ඩන

42. (1) මේ පනතේ 3 (1) සහ (2); 7 (2); 9 (1) හා (3); 10 (3); (4), (6), (9), (10), (11), (13) හා 14; 11(1), (2) හා (3), 12 (1) හා (2); 14 (1); 15 (1), 16; 17 (1); 18; 19; 20 (2); 21 (3); 22 (15); 29 (3), (5), (6), (7), (8), (9), (10) හා (14); 33 (1) හා (2); 35 (1); සහ 37 (2), (3) හා (7) වන වගන්තිවල හෝ යම් ගෙවල් කුලී මණ්ඩලයක් විසින් පනවනු ලබන යම් ආඥාවක විධිවිධාන කඩ කරන හෝ ඒවා අනුව ක්‍රියා කිරීම පැහැර හරින සෑම තැනැත්තකුම මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.

(2) මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන සෑම තැනැත්තකුම මහෙස්ත්‍රාත්වරයකු ඉදිරියෙහි පැවැත්වෙන ලඝු නඩු විභාගයකින් පසු වරදකරු කරනු ලැබූ විට රුපියල් පන්දහසකට නොවැඩි දඩයකට හෝ එක් අවුරුද්දකට නොවැඩි කාලයකට දෙයාකාරයෙන් එක් ආකාරයක බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබීමට හෝ, ඒ දඩය හා බන්ධනාගාර ගත කරනු ලැබීම යන දෙකටම යටත් විය යුතු ය.

(3) මේ පනත යටතේ දඩයක් නියම කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, නඩුවෙහි දී අය කර ගන්නා ලද දඩය 8 වන වගන්තියෙහි සඳහන් අලුත්වැඩියා අරමුදලට ගෙවිය යුතු බවට උසාවිය විසින් විධාන කළ හැකි ය.

(4) මේ පනත යටතේ පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් වරදක් කරන ලද අවස්ථාවක,—

(අ) ඒ පුද්ගල මණ්ඩලය නීතිගත සංස්ථාවක් නම්, ඒ නීතිගත සංස්ථාවේ සෑම අධ්‍යක්ෂවරයකු හා නිලධාරියකුම; හෝ

(ආ) ඒ පුද්ගල මණ්ඩලය නීතිගත කරනු නොලැබූ මණ්ඩලයක් නම්, එහි කළමනාකාරිත්වයට සම්බන්ධ භූමි අධ්‍යක්ෂ වරයකු, කළමනාකරුවකු, ලේකම් කෙනෙකු, නියෝජිතයකු හෝ අන් නිලධාරියකු හෝ තැනැත්තකු ම හා හවුල් ව්‍යාපෘතික ආයතනයක් සම්බන්ධයෙන් නම්, ඒ ආයතනයේ භූමි කොටස්කරුවකුම,

ඒ වරදට වරදකරු ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය :

එසේ වුවද, එවැනි නීතිගත සංස්ථාවක අධ්‍යක්ෂවරයකු හෝ නිලධාරියකු, හෝ නීතිගත කරනු නොලැබූ මණ්ඩලයේ කළමනාකාරිත්වයට සම්බන්ධ අධ්‍යක්ෂවරයකු, කළමනාකරුවකු, ලේකම් කෙනෙකු, නියෝජිතයකු හෝ අන් නිලධාරියකු හෝ තැනැත්තකු විසින් හෝ ඒ හවුල් ව්‍යාපාරයේ හවුල්කරුවකු විසින් ඒ වරද සිදු වූයේ තම දැනුම නොමැතිව බව හෝ, ඒ වරද සිදු කිරීම වැලැක්වීම පිණිස තමා සියලු නිසි උද්යෝගයෙන් ක්‍රියා කළ බව ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත් ඒ වරදට ඔහු වරදකරුවකු ලෙස සලකනු නොලැබිය යුතු ය.

(5) 3 වන වගන්තියේ හෝ 9 වන වගන්තියේ විධිවිධාන කඩ කරන උද්දේ යයි යම් ස්ථානයක ගෙහිමියකුට විරුද්ධව ඒ ස්ථානයේ කුලී නිවැසියා විසින් හෝ ඔහුගේ ඉල්ලීම පිට වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීමෙන් නඩු පවරනු ලැබූ අවස්ථාවක ඒ ස්ථානය සම්බන්ධයෙන් ඒ කුලී නිවැසියා විසින් කරන උද්දේ යයි කියනු ලබන යම් ගෙවීමක් හෝ ගෙවීමට ඉදිරිපත් වීමක් හේතුකොට ගෙන මේ විධිවිධාන පිළිබඳ යම් කඩ කිරීමක් සඳහා,—

(අ) ගෙහිමියාට විරුද්ධව නඩුවේ නීති කෘතය පවතින්නේ තිබෙන යම් විෂයක ; හෝ

(ආ) ගෙහිමියාට විරුද්ධව වෝදනා නගනු ලැබූ වරද සම්බන්ධයෙන් ඒ නීති කෘතයටදී ඔහු වරදකරු කරනු ලැබුවේ නම්, ඒ නීති කෘතය අවසන් කිරීමෙන් පසු යම් විෂයක, ඒ කුලී නිවැසියාට විරුද්ධව නඩු පැවරීම හෝ පැවරූ නඩුවක් පවත්වා ගෙන යාම හෝ නොකළ යුතු ය.

මේ උප වගන්තියෙහි “කුලී නිවැසියා” යන්නට යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියා විමට බලාපොරොත්තු වන යම් තැනැත්තෙක් ද ඇතුළත් වේ.

43. (1) මේ පනතේ විධිවිධාන හා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමේ හෝ ක්‍රියාවට නැංවීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය විය හැකි සියලු නියෝග ඇමතිවරයා විසින් පැනවිය හැකි ය.

නියෝග.

(2) ඇමතිවරයා විසින් පනවනු ලබන භූමි නියෝගයක් මගින් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබිය යුතු අතර එසේ පළ කරනු ලබන දින ගෙහි හෝ නියෝගයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි පසු දිනයක එය ක්‍රියාත්මක විය යුතු ය.

(3) ඇමතිවරයා විසින් පනවනු ලබන භූමි නියෝගයක් මගින් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබීමෙන් පසු හැකි තාක් ඉක්මණින්, අනුමතය සඳහා නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය හමුවෙහි තැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත කරනු නොලැබූ යම් නියෝගයක් එය එසේ

අනුමත කරනු නොලැබූ දිනයෙහි පවත් පවිච්ඡින්න වූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු නමුදු එය හටගත් කලින් කරන ලද කිසිවකට ඉන් සාධකයක් නොවිය යුතු ය.

(4) ඇමතිවරයා විසින් පනවන ලද යම් නියෝගයක් යම් දිනයක පවිච්ඡින්න වී යයි එසේ සලකනු ලැබේද එ දිනය පිළිබඳ නිවේදන යක් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කළ යුතු ය.

(5) ඇමතිවරයා විසින් පනවන ලද යම් නියෝගයක් නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරනු ලැබූ විට එය මෙහි ල පනවන ලද්දක් මෙන් වලංගුව බල පැවැත්විය යුතු ය. එ අනුමත කිරීම පිළිබඳ නිවේදනයක් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කළ යුතු ය.

බලය ලත් නිලධාරීන් විසින් සහන ක්‍රියාවට නැගීම.

44. (1) මේ වගන්තියෙහි "බලය ලත් නිලධාරියා" යන්නෙන්, මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා බලය ලත් නිලධාරියකු වශයෙන් ඇමතිවරයාගේ ආඥාවක් මගින් ප්‍රකාශිත සෑම නිලධාරියෙක්ම අදාළ වේ.

(2) යම් නිලධාරියකු සම්බන්ධයෙන් (1) වන උප වගන්තිය යටතේ ඇමතිවරයා විසින් කරනු ලබන සෑම ප්‍රකාශයකම මේ වගන්තිය යටතේ බලය ලත් නිලධාරියකුගේ බලතල සහ කාර්යයන් එ නිලධාරියා විසින් ක්‍රියාවෙහි යෙදවිය හැකි ප්‍රදේශය හෝ ප්‍රදේශ, නියමිතව සඳහන් කළ යුතු අතර, එබඳු යම් නිලධාරියකු සම්බන්ධයෙන් එසේ නියමිතව සඳහන් යම් ප්‍රදේශයක් මෙහි මින් මතු "තම පත්වීම් ප්‍රදේශය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලැබේ.

(1) වන උප වගන්තිය යටතේ වූ සෑම ආඥාවක්ම ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කළ යුතු ය.

(3) බලය ලත් නිලධාරියකු විසින්—

(අ) තම පත්වීම් ප්‍රදේශය ඇතුළත කර ඇතැයි කියනු ලබන මේ පනත යටතේ වූ යම් වරදක් සම්බන්ධයෙන් නඩුවක් පැවරීම;

(ආ) තම පත්වීම් ප්‍රදේශය ඇතුළත පිහිටි යම් ස්ථානයක කුලී නිවැසියාගේ ඉල්ලීම පිට, එ කුලී නිවැසියාට මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට මේ පනතින් බලය දී ඇති යම් ඉල්ලීමක් මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීම;

(ඇ) තම පත්වීම් ප්‍රදේශය ඇතුළත කර ඇතැයි කියනු ලබන මේ පනතේ යම් කඩ කිරීමක් පිළිබඳව තමා වෙත යම් ඇමතිවරයාගේ කරනු ලැබූ විටෙක, අවශ්‍ය විය හැකි වූ යම් විභාගයක් කිරීම සහ එ විභාගයේ කාර්යයන් සඳහා එ ස්ථානය පරීක්ෂා කිරීමේ හෝ එ පැමිණිල්ලේ කැණ පිළිබඳ තොරතුරු ලබා ගැනීමේ කාර්යය පිණිස දහවල් කාලයේ යම් සුක්කි සහගත වේලාවක යම් ස්ථානයකට ඇතුළු වීම; සහ

(ඈ) මේ පනතේ විධිවිධානවලට අනුකූල වීම නිසැක කර ගැනීමට, අවශ්‍ය විය හැකි විභාග සාමාන්‍යයෙන් කිරීම හා එසේ අවශ්‍ය විය හැකි පියවර ගැනීම ද, තනි කාර්යය සඳහා පනවනු ලැබූ නියෝගවලට අනුකූලව පරීක්ෂා කිරීමේ හෝ වෙනත් බලතල ක්‍රියාවෙහි යෙදවීම ද.

නිසානතුරු විය යුතු ය.

(4) කුලී
45. හෝ
පනත
අවස්ථා
නැගිය
කිරීමේ
බව ස
යම් වි
ආඥාව
මේ
පනතෙ
යේ ස
යුතු ය
46. කුලී
(2)
(අ)
(ආ)
(ඇ)

(4) සෑම බලය ලත් නිලධාරියකුම දැන්වී තිබිය යුතුයේ අර්ථනුකූලව රජයේ සේවකයකු ලෙස සැලකිය යුතු ය.

45. මේ පනත අදාළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් පැන නැගිය හැකි හෝ කිසිම විධිවිධානයක් හෝ කිසිම සාපේක්ෂ විධිවිධානයක් මේ පනතෙහි සලස්වා නොමැති බලපෑමක් ඇති නොවූ හෝ විශේෂ අවස්ථා සම්බන්ධයෙන් විධිවිධාන යෙදීමේ හෝ එසේ පැන නැගිය හැකි යම් සැකයක්, ප්‍රශ්නයක් හෝ කරුණක් තීරණය කිරීමේ, නිශ්චය කිරීමේ හෝ නිරවුල් කිරීමේ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය බව හෝ අවස්ථානුකූල බව ඇමතිවරයා සිය අභිමතය පරිදි සලකන යම් විධිවිධානයක් ඔහු විසින් ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලබන ආඥාවක් මගින් සැලැස්වීම නිත්‍යානුකූල විය යුතු ය.

අවලංගු කිරීම
අවස්ථා කිරීම

මේ වගන්තිය යටතේ පනවනු ලබන සෑම ආඥාවක්, එය ගැසට් පත්‍රයෙහි පළ කරනු ලැබූ විට මෙහිලා පනවනු ලැබූවාක් මෙන් නීතියේ බලපෑමෙන් යුක්ත විය යුතු අතර, එලංගු හා බල සහිත විය යුතු ය.

46. (1) කලින් කල සංශෝධිත (274 වන අධිකාරය වූ) ගෙවල් කුලී සීමා කිරීමේ පනත මෙයින් අවලංගු කරනු ලැබේ.

අවලංගු කිරීම
සහ සංශෝධිත
විධිවිධාන.

(2) ගෙවල් කුලී සීමා කිරීමේ පනත අවලංගු කිරීම නොතකා—

(අ) යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් එම පනත යටතේ ගෙවල් කුලී පාලන මණ්ඩලය හෝ සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් කරන ලද සෑම ආඥාවක්ම හෝ තීරණයක්ම මේ පනතේ අනුරූප විධිවිධාන යටතේ අවස්ථාවේවිත පරිදි ගෙවල් කුලී මණ්ඩලය හෝ සමාලෝචන මණ්ඩලය විසින් කරන ලද ආඥාවක් හෝ තීරණයක් ලෙස සැලකිය යුතු අතර, එය ඒ අනුව බල සහිත විය යුතු ය;

(ආ) ඒ පනතෙහි 19 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවන ලද එක් එක් ගෙවල් කුලී පාලන මණ්ඩලය මේ පනත යටතේ යටතේ ධුරප්‍රාප්තව සිටිය යුතු අතර මේ පනත යටතේ ගෙවල් කුලී මණ්ඩලයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය. තව ද එහි සාමාජිකයන්, මේ පනත යටතේ අලුත් පත්කිරීම කරනු ලබන තුරු, ඔවුන් පත් කරන ලද අවස්ථාවේ මේ පනතෙහි 38 වන වගන්තිය ක්‍රියාත්මකව පැවැතියක්මෙන් ඒ ආකාරයෙන් ම ධුර දැරිය යුතු ය.

(ඇ) ඒ පනතේ 21 වන වගන්තිය යටතේ සංස්ථාපිත සමාලෝචන මණ්ඩලය මේ පනත යටතේ නොකඩව ධුර දැරිය යුතු අතර, මේ පනත යටතේ අලුත් පත්වීම් කරනු ලබන තෙක් එහි සාමාජිකයන් එසේ සාමාජිකයන් වශයෙන් පත් කරනු ලැබූ කාලයෙහි මේ පනතේ 40 වන වගන්තිය ක්‍රියාත්මකව පැවැතියක් මෙන් ඒ ආකාරයෙන්ම ධුර දැරිය යුතු ය;

(ඈ) ඒ පනත යටතේ පනවනු ලැබූ, මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනට පෙරාතුවම වූ දිනයෙහි බලපැවැති සියලු නියෝග මේ පනත යටතේ පනවනු ලැබූ නියෝග ලෙස සැලකිය යුතු අතර, ඒ අනුව, මේ පනත යටතේ පනවනු ලබන නියෝග මගින් ඒ නියෝග සංශෝධනය කිරීම, ඊට යම්කිසි එකතු කිරීම, නැතහොත් පරිවර්තනය කිරීම හෝ කළ හැකි ය;

(අ) මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරතුවම වූ දිනයෙහි ඒ පනත යටතේ යම් ගෙවල් කුලී පාලන මණ්ඩලයක් ඉදිරි යෙහි විභාගයට භාජනව පවත්නා සියලු නීති කාර්ය, ඒ පනත අවලංගු නොකරනු ලැබුවාක් මෙන් ඒ ගෙවල් කුලී පාලන මණ්ඩලය ඉදිරියෙහි සියලු ලෙසින් අසා නොකඩව පවත්වා ගෙන යා යුතු අතර, මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරතුවම වූ දිනයෙහි ඒ පනතේ 21 වන වගන්තිය යටතේ සංස්ථාපිත සමාලෝචන මණ්ඩලය ඉදිරියෙහි විභාගයට භාජනව පවත්නා සියලු ආයතන ඒ පනත අවලංගු නොකරනු ලැබුවාක් මෙන් ඒ සමාලෝචන මණ්ඩලය ඉදිරියේ සියලු ලෙසින් අසා නොකඩව පවත්වා ගෙන යා යුතු ය ;

(ඊ) ඒ පනත යටතේ කරන ලද යම් නියමයක්, නිකුත් කරන ලද යම් සහතිකයක්, කරන ලද යම් ගෙවීමක්, දෙන ලද යම් දැන්වීමක්, නැතහොත් කරන ලද යම් තීරණයක්, විධානයක්, අනුමතියක්, ඉල්ලීමක් හෝ දෙයක් මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙරතුවම වූ දිනයෙහි බල පවත්නේ නම් එය නොකඩව බල පැවැත්විය යුතු අතර, මේ පනත යටතේ එය කළ හැකිතාක්, නිකුත් කළ හැකි තාක් හෝ දිය හැකිතාක් දුරට එය මේ පනතේ අනුරූප විධිවිධාන යටතේ කර, නිකුත් කර හෝ දී තුබුවාක් මෙන් බල සහිත විය යුතු ය.

විභාගයට
භාජනව
පවත්නා නඩු.

47. (274 වන අධිකාරය වූ) ගෙවල් කුලී සීමා කිරීමේ පනතෙහි හෝ වෙනත් යම් නීතියක සඳහන් කිසිවක් නො තිබේ—

(අ) මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙර,—

- (i) මාසයක සම්මත ගෙවල් කුලිය රුපියල් සියයකට වැඩි වූත් වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලට නොවැඩි වූත් යම් නිවාස ස්ථානයක් ගෙවීමකින් හෝ ඔහුගේ පවුලේ යම් සාමාජිකයකුගේ වාසස්ථානයක් වශයෙන් පදිංචියට ගැනීම සඳහා යුක්ති සහගතව අවශ්‍යව තිබීම යන කරුණු උඩ, සහ 22 වන වගන්තියේ (7) වන උපවගන්තියෙහි නිශ්චිතව සඳහන් අවස්ථා යටතේ ගෙවීමකින් වැඩි වූත් ඒ ස්ථානයේ අයිතිය අත් කරගෙන සිටි අවස්ථාවක එහි කුලී නිවැසියා නොරැඳී සඳහා උසාවියක පවරනු ලැබූ යම් නඩුවක් හෝ නීති කාර්යයක් ; හෝ
- (ii) වාර්ෂික වටිනාකම අදාළ මුදලට වැඩි යම් වාසස්ථාන යකින් කුලී නිවැසියා නොරැඳී සඳහා උසාවියක පවරනු ලැබූ යම් නඩුවක් හෝ නීති කාර්යයක් ; හෝ
- (iii) යම් නිවාස ස්ථානයක කුලී නිවැසියා වශයෙන් ඒ ස්ථානයෙහි පදිංචිව සිටීම නොකඩව කරගෙන යාම තමා අදහස් කරන මට්ටම වූ දැන්වීමක් ඒ ස්ථානයේ ගෙවීමකට දීමට (274 වන අධිකාරය වූ) ගෙවල් කුලී සීමා කිරීමේ පනතේ 18 වන වගන්තිය යටතේ

හිමිකම් ඇති යම් තැනැත්තාද ඒ නිවාස ස්ථාන ගෙන් තොරවීම සඳහා උසාවියක පවරනු ලැබූ යම් නඩුවක් හෝ නීති කාර්යයක්

මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙහි විභාගයට භාජනව පවතින නම්, ඒ නඩුව හෝ නීති කාර්යය සියලු කල්හි ඉත්‍ය හා බල රහිතව තුබූ ලෙස ද එසේ වන ලෙසද සැලකිය යුතු ය :

(ආ) (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් යම් නඩුවකදී හෝ නීති කාර්ය කදී උසාවියකින් දෙන ලද නඩු හින්දුවකට හෝ කරන ලද නින්දු ප්‍රකාශයකට විරුද්ධව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබ මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයෙහිදී ඒ අධිකරණය ඉදිරියෙහි විභාගයට භාජනව පවතින යම් ඇපැලක් සියලු කල්හි ඉත්‍ය හා බල රහිතව තුබූ ලෙස ද, එසේ වන ලෙසද සැලකිය යුතු ය ; තවද

(ආ) (අ) ඡේදයෙහි සඳහන් යම් නඩුවක හෝ නීති කාර්යයක යම් නින්දුවක් හෝ නින්දු ප්‍රකාශයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා නීති කාර්යය ආරම්භ නොකළ යුතු අතර ඒ නීති කාර්යය මේ පනත ආරම්භ වීමේ දිනයට පෙර ආරම්භ කර තුබූ නමුදු එදින සම්පූර්ණ කර නොතිබූ අවස්ථාවක, ඒ නීති කාර්යය නොකඩවා ගෙන යාම නොකළ යුතු ය.

48. පද සම්බන්ධයෙන් අන්‍යාර්ථයක් අවශ්‍ය වුවහොත් මිස, මේ පනතෙහි —

අර්ථ නිරූපණය.

යම් ස්ථානයක "වාර්ෂික වටිනාකම" යන්නෙන් යම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ යම් ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩලයක් විසින් අය කරනු ලබන යම් වරිපනම් බද්දක කාර්යයක් සඳහා අවස්ථාවේ වන පරිදි නිවාස ස්ථානයක් හෝ ව්‍යාපාර ස්ථානයක් වශයෙන් තක්සේරු කරනු ලැබ ඒ ලිඛිත නීතිය යටතේ වූ තක්සේරුවෙහි නිශ්චිත ව සඳහන් ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික වටිනාකම අදහස් වන අතර, ඒ යෙදුම අදාළ මුදලට සම්බන්ධව යෙදුනු අවස්ථාවක 1968 ජනවාරි මාසය තුළ බල පැවැත්වූ තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික වටිනාකම හෝ ඒ ස්ථානයේ වාර්ෂික වටිනාකම පළමුවන වරට තක්සේරු කරනු ලැබුවේ ඒ මාසයෙන් පසුව නම් ඒ පළමුවන තක්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් ඒ වාර්ෂික වටිනාකමේ මූල ඉන් අදහස් වේ ;

යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් "මණ්ඩලය" යන්නෙන් ඒ ස්ථානය පිහිටි ප්‍රදේශය සඳහා 38 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටු වන ලද ගෙවල් කුලී මණ්ඩලය අදහස් වේ ;

"ව්‍යාපාර ස්ථානය" යන්නෙන් මෙහි ජීන් මතු විග්‍රහ කරනු ලබන නිවාස ස්ථානයක් නොවන යම් ස්ථානයක් අදහස් වේ ;

යම් ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන් වූ විට "ගෙවීම්" යන්නෙන් ඒ ස්ථානයේ කුලිය ලබා ගැනීමට තත් කාර්යයේදී හිමිකම් ඇති තැනැත්තා අදහස් වන අතර, යම් අතුරු කුලී නිවාසියකට ඒ ස්ථානය හෝ ඉන් යම් කොටසක් කුලියට දෙන යම් කුලී නිවාසියෙක් ද ඊට ඇතුළත් වේ ;

“ප්‍රදේශීය බල මණ්ඩලය” යන්නෙන් යම් මහා නගර සභා වක්, නගර සභාවක්, සුළු නගර සභාවක් හෝ ගම් සභාවක් අදහස් වේ;

යම් තැනැත්තකුගේ “පවුලේ සාමාජිකයා” යන්නෙන් ඒ තැනැත්තාගේ භාර්යාව නොහොත් ස්වාමී පුරුෂයා හෝ ඒ තැනැත්තාගේ අවුරුදු දහ අටව වඩා වයසැති යම් පුතෙක් හෝ දුවක් අදහස් වේ;

“ස්ථානය” යන්නෙන් යම් ගොඩනැගිල්ලක් හෝ ගොඩනැගිල්ලක කොටසක් ඊට අදාළ වන භූමියත් සමග අදහස් වේ;

“නියමිත” යන්නෙන් නියෝග, මගීන්, නියමිත යනුවෙන් අදහස් වේ;

“සුක්ති සහගත හේතුව” යන්නට මණ්ඩලය විසින් අනුමත කරන ලද හෝ පිළිගන්නා ලද හේතුවක් ඇතුළත් වේ;

“නියෝගය” යන්නෙන් 43 වන වගන්තිය යටතේ පනවනු ලබන නියෝගයක් අදහස් වේ;

“අදාළ මුදල” යන්නෙන්—

(1) නිවාස ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන්—

(අ) ඒ ස්ථානය කොළඹ මහා නගර සභා ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා තිබේ නම් රු. 2,000ක් ;

(ආ) ඒ ස්ථානය වෙන යම් මහා නගර සභා ප්‍රදේශයක් තුළ පිහිටා තිබේ නම් රු. 1,500 ක් ;

(ඇ) ඒ ස්ථානය නගර සභා ආඥාපනතේ අර්ථනුකූල නගරයක් තුළ පිහිටා තිබේ නම් රු. 1,000 ක් ; සහ

(ඈ) ඒ ස්ථානය සුළු නගර සභා ආඥාපනතේ අර්ථනුකූල නගරයක් තුළ නොහොත් මේ ඡේදයේ පෙරාතුව වූ විධිවිධානවල සඳහන් ප්‍රදේශයක් නොවන යම් ප්‍රදේශයක් තුළ පිහිටා තිබේ නම් රු. 500 ක් ද

(2) ව්‍යාපාර ස්ථානයක් සම්බන්ධයෙන්—

(අ) ඒ ස්ථානය කොළඹ මහා නගර සභා ප්‍රදේශය තුළ පිහිටා තිබේ නම් රු. 6,000 ක් ;

(ආ) ඒ ස්ථානය වෙන යම් මහා නගර සභා ප්‍රදේශයක් තුළ පිහිටා තිබේ නම් රු. 4,000 ක් ;

(ඇ) ඒ ස්ථානය නගර සභා ආඥාපනතේ අර්ථනුකූල නගරයක් තුළ පිහිටා තිබේ නම් රු. 2,000 ක් සහ

(ආ) ඒ ස්ථානය සුළු තහර සහ ආඥාපනතේ අර්ථනුකූල තහරයක් තුළ නොසොත් මේ ඡේදයේ පෙරාතුව වූ විධිවිධානවල සඳහන් ප්‍රදේශයක් නොවන සම්ප්‍රදේශයක් තුළ පිහිටා තිබේ නම් රු. 1,000 ක් ද අදහස් වේ;

"නිවාස ස්ථානය" යන්නෙන් සම්පූර්ණයෙන් හෝ ප්‍රධාන වශයෙන් වාසය කිරීමේ කාර්යයන් සඳහා තත් කාලයේ දී පදිංචියට ගෙන තිබෙන සම් ස්ථානයක් අදහස් වේ.

උපලේඛනය

බැහැර කළ සහන සම්බන්ධයෙන් නියෝග

1. ප්‍රදේශය බල මණ්ඩලයක් ගෙවීමේ වන (නිවාස ස්ථානයක් නොවන) සම් ස්ථානයක් මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා බැහැර කළ සහනයක් විය යුතු ය.

2. ජාතික නිවාස කොමසාරිස් ගෙවීමේ වන සම් ස්ථානයක් මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා බැහැර කළ ස්ථානයක් විය යුතු ය.

3. මෙහි පහත I වන තීරයෙහි නිශ්චිතව සඳහන් සම් ප්‍රදේශයක පිහිටි (1 වන කියෝගයෙහි හෝ 2 වන කියෝගයෙහි සඳහන් ස්ථාන නොවන) සම් වසඬුර ස්ථානයක, සම් ලිඛිත නීතියක් යටතේ සම් ප්‍රදේශය බල මණ්ඩලයක් විසින් අග කරනු ලැබූ ද 1968 ජනවාරි මස පළමු වන දින වලංගුව පැවතිය වූ ද සම් මට්ටනම් බදුවල කාර්යයන් සඳහා වසඬුර ස්ථානයක් වශයෙන් කරන ලද තත්සේරුවක නිශ්චිතව සඳහන් වැරදික වරිතාකම හෝ ව්‍යාජිත ස්ථානයක් වශයෙන් වාර්ෂික වරිතාකම් තත්සේරුව ප්‍රථම වරට 1968 ජනවාරි මස පළමු වන දිනට පසු කරන ලද අවසානවක තම් ඒ ප්‍රථම තත්සේරුවෙහි නිශ්චිතව සඳහන් වාර්ෂික වරිතාකම, හෝ II වන තීරයේ අනුරූප සටහනෙහි නිශ්චිතව සඳහන් මුදලට වැඩි නම් ඒ ස්ථානය මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා බැහැර කළ සහනයක් විය යුතු ය.

I	II
ප්‍රදේශය	වාර්ෂික වරිතාකම්
කොළඹ මහා නගර සහ ප්‍රදේශය	රු. 6,000
මහනුවර හා ගාල්ල මහා නගර සහ ප්‍රදේශ හෝ වෙන සම් මහා නගර සහ ප්‍රදේශයක්	රු. 4,000
තහර සහ ආඥාපනතේ අර්ථනුකූලව වූ තහර	රු. 2,000
සුළු තහර සහ ආඥාපනතේ අර්ථනුකූලව වූ තහර	රු. 1,000

4. මේ පනත ක්‍රියාත්මක වන (මහ නගර සහ ප්‍රදේශයක් හෝ තහර සහ ආඥාපනතේ හෝ සුළු තහර සහ ආඥාපනතේ අර්ථනුකූලව වූ තහරයක් නොවන) සම් ප්‍රදේශයක පිහිටි සම් ව්‍යාජිත ස්ථානයක්—

(අ) මේ පනත ආරම්භ වන දිනයෙහි ඒ ස්ථානය වම්සකට රුපියල් 1,500 ට වැඩි කුලියකට කුලියට දෙන ලද්දේ නම්; හෝ

(ආ) ඒ ස්ථානය ඒ දිනයෙහි කුලියට නොදෙන ලද අවසානවක ඊට පසු එය පළමු වරට වම්සකට රුපියල් 1,500 ට වැඩි කුලියකට කුලියට දෙන ලද්දේ නම්

මේ පනතේ කාර්යයන් සඳහා බැහැර කළ ස්ථානයක් විය යුතු ය.

එසේ වුවද කුලී නිවැසියාගේ අල්ලීම පිට, මේ කියෝගයෙහි පෙරාතුව වූ විධි විධානවල සඳහන් සම් ස්ථානයක සංඛාරණ ගෙවල් කුලී වරිතාකම් වම්සකට රුපියල් 1,500 ට වැඩි නොවන බවට මණ්ඩලය සැහිල්ලි පත්වන්නේ නම්, මේ රුපියල් 1,500 ට වැඩි නොවන බවට මණ්ඩලය සැහිල්ලි පත්වන්නේ නම්, මේ මට්ටම විසින් ඒ ස්ථානය බැහැර කළ සහනයක් නොවන බව ප්‍රකාශ කළ හැකිය.